

Obsah

IV *Informácie*

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2014/C 204/01

Usmernenia Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020 1

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Usmernenia Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného
hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020

(2014/C 204/01)

OBSAH

	<i>Strana</i>
ČASŤ I. SPOLOČNÉ USTANOVENIA	4
Kapitola 1. Úvod	4
Kapitola 2. Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov	7
2.1. Účinky SPP a politiky rozvoja vidieka na rozsah ich uplatňovania	7
2.2. Rozsah uplatňovania	8
2.3. Horizontálne predpisy a nástroje pomoci vzťahujúce sa na odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a na vidiecke oblasti	10
2.4. Vymedzenie pojmov	11
2.5. Pomoc, ktorá podlieha notifikácii	17
Kapitola 3. Spoločné zásady posudzovania	18
3.1. Prínos k spoločnému cieľu	19
3.2. Potreba štátnej intervencie	20
3.3. Vhodnosť pomoci	21
3.4. Stimulačný účinok a potreba pomoci	22
3.5. Proporcionalita pomoci	24
3.6. Zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod	27
3.7. Transparentnosť	29
ČASŤ II. KATEGÓRIE POMOCI	30
Kapitola 1. Pomoc v prospech podnikov pôsobiacich v prvovýrobe, spracovaní a odbyte poľnohospodárskych výrobkov	30
1.1. Opatrenia na rozvoj vidieka	30
1.1.1. Investičná pomoc	30
1.1.1.1. Pomoc na investície do hmotného majetku a nehmotného majetku poľnohospodárskych podnikov v súvislosti s poľnohospodárskou prvovýrobou	30
1.1.1.2. Pomoc na investície v prospech zachovania kultúrneho a prírodného dedičstva nachádzajúceho sa v poľnohospodárskych podnikoch	35
1.1.1.3. Pomoc na investície týkajúce sa premiestnenia poľnohospodárskych budov	35
1.1.1.4. Pomoc na investície v súvislosti so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a odbytom poľnohospodárskych výrobkov	36

1.1.2.	Pomoc mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov	37
1.1.3.	Pomoc pri prevode poľnohospodárskych podnikov	38
1.1.4.	Pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví poľnohospodárstva	39
1.1.5.	Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, ako aj dobrých podmienok zvierat	40
1.1.5.1.	Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy	40
1.1.5.2.	Pomoc týkajúca sa záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat	42
1.1.6.	Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 a rámcovou smernicou o vode	43
1.1.7.	Pomoc pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami	44
1.1.8.	Pomoc týkajúca sa ekologického poľnohospodárstva	46
1.1.9.	Pomoc na zapojenie výrobcov poľnohospodárskych výrobkov do systémov kvality	47
1.1.10.	Pomoc na poskytovanie technickej podpory v odvetví poľnohospodárstva	48
1.1.10.1.	Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie	48
1.1.10.2.	Pomoc na poradenské služby	49
1.1.10.3.	Pomoc na služby týkajúce sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku	50
1.1.11.	Pomoc určená na spoluprácu v odvetví poľnohospodárstva	51
1.2.	Riadenie rizík a krízové riadenie	52
1.2.1.	Pomoc na náhradu škôd v poľnohospodárskej výrobe alebo na prostriedkoch poľnohospodárskej výroby a pomoc určená na zabránenie škodám	53
1.2.1.1.	Pomoc na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami	53
1.2.1.2.	Pomoc na náhradu škody spôsobenej nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe	55
1.2.1.3.	Pomoc na náklady na prevenciu, kontrolu a eradikáciu chorôb zvierat a škodcov rastlín a pomoc na náhradu škôd spôsobených chorobami zvierat a škodcami rastlín	56
1.2.1.4.	Pomoc na mŕtve hospodárske zvieratá	58
1.2.1.5.	Pomoc na náhradu škôd spôsobených chránenými zvieratami	59
1.2.1.6.	Pomoc na platby poistného	60
1.2.1.7.	Pomoc na finančné príspevky do vzájomných fondov	61
1.2.2.	Pomoc týkajúca sa uzavretia výrobnjej kapacity	62
1.2.2.1.	Uzavretie kapacity z dôvodov zdravia zvierat, rastlín alebo ľudí a zo sanitárnych, etických alebo environmentálnych dôvodov	62
1.2.2.2.	Uzavretie kapacity z iných dôvodov	63
1.3.	Iné druhy pomoci v odvetví poľnohospodárstva	64
1.3.1.	Pomoc odvetviu chovu hospodárskych zvierat	64
1.3.2.	Pomoc na propagačné opatrenia v prospech poľnohospodárskych výrobkov	65
1.3.3.	Pomoc pre najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy v Egejskom mori	67
1.3.4.	Pomoc na konsolidáciu poľnohospodárskej pôdy	68
1.3.5.	Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach	68
1.3.6.	Pomoc na výskum a vývoj v odvetví poľnohospodárstva	69

Kapitola 2. Pomoc pre odvetvie lesného hospodárstva spolufinancovaná z EPFRV, ktorá sa v prípade takýchto spolufinancovaných opatrení poskytuje ako dodatočné vnútroštátne financovanie, alebo sa poskytuje výlučne ako štátna pomoc	70
2.1. Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov	71
2.1.1. Pomoc na zalesňovanie a vytváranie zalesnených oblastí	72
2.1.2. Pomoc na vytvorenie poľnohospodársko-lesníckych systémov	73
2.1.3. Pomoc na prevenciu a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarmi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín a katastrofickými udalosťami	74
2.1.4. Investičná pomoc na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov	75
2.1.5. Pomoc na investície do lesníckych technológií a do spracovania, mobilizácie a odbytu lesníckych výrobkov	75
2.1.6. Pomoc na investície do infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením lesného hospodárstva	76
2.2. Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s lesnými oblasťami sústavy Natura 2000	77
2.3. Pomoc na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesa	77
2.4. Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie v odvetví lesného hospodárstva	79
2.5. Pomoc na poradenské služby v odvetví lesného hospodárstva	79
2.6. Pomoc určená na spoluprácu v odvetví lesného hospodárstva	79
2.7. Pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví lesného hospodárstva	80
2.8. Iná pomoc odvetviu lesného hospodárstva s ekologickým, ochranným a rekreačným cieľom	81
2.8.1. Pomoc na osobitné opatrenia a intervencie v odvetví lesného hospodárstva s hlavným cieľom prispieť k udržaniu alebo obnove lesného ekosystému a biologickej diverzity alebo tradičného krajinného rázu	81
2.8.2. Pomoc na udržiavanie a zlepšovanie kvality pôdy a zabezpečenie vyváženého a zdravého rastu stromov v odvetví lesného hospodárstva	81
2.8.3. Obnova a udržiavanie prírodných cestičiek, krajinných prvkov a vlastností a prirodzeného biotopu zvierat v odvetví lesného hospodárstva	82
2.8.4. Pomoc na udržiavanie ciest na účely predchádzania lesným požiaram	82
2.8.5. Pomoc na náhradu škôd v lesoch spôsobených zvieratami regulovanými právnymi predpismi	82
2.8.6. Pomoc na vypracovanie lesohospodárskych plánov	83
2.9. Pomoc v odvetví lesného hospodárstva zosúladená s opatreniami pomoci v odvetví poľnohospodárstva	83
2.9.1. Pomoc na výskum a vývoj v odvetví lesného hospodárstva	84
2.9.2. Pomoc na konsolidáciu lesnej pôdy	85
Kapitola 3. Pomoc vo vidieckych oblastiach, ktorá sa spolufinancuje z prostriedkov EPFRV alebo sa poskytuje ako dodatočné vnútroštátne financovanie k takýmto spolufinancovaným opatreniam	85
3.1. Pomoc na investície týkajúce sa spracovania poľnohospodárskych výrobkov na nepoľnohospodárske výrobky, produkcie bavlny alebo investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	86
3.2. Pomoc na základné služby a obnovu dedín vo vidieckych oblastiach	87
3.3. Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach	88
3.4. Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy určená iným pôdohospodárom a podnikom vo vidieckych oblastiach, ktoré nepôsobia v odvetví poľnohospodárstva	89

3.5.	Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 určená iným pôdohospodárom	89
3.6.	Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie vo vidieckych oblastiach	90
3.7.	Pomoc na poradenské služby vo vidieckych oblastiach	90
3.8.	Pomoc na nové zapojenie aktívnych poľnohospodárov do systémov kvality pre bavlnu a potraviny	91
3.9.	Pomoc na informačné a propagačné činnosti týkajúce sa bavlny a potravín, na ktoré sa vzťahuje systém kvality	92
3.10.	Pomoc na spoluprácu vo vidieckych oblastiach	92
3.11.	Pomoc na zriadenie vzájomných fondov	94
ČASŤ III.	PROCEDURÁLNE ZÁLEŽITOSTI	95
1.	Trvanie schém pomoci a hodnotenie	95
2.	Doložka o preskúmaní	96
3.	Predkladanie správ a monitorovanie	96
4.	Uplatňovanie týchto usmernení	96
5.	Návrhy vhodných opatrení	97
6.	Uplynutie platnosti	97

ČASŤ I. SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Kapitola 1. Úvod

- (1) V článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) sa stanovuje, že „ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“
- (2) Napriek tomuto všeobecnému zákazu môže byť štátna pomoc potrebná na riešenie zlyhaní trhu v záujme zabezpečenia dobre fungujúceho a spravodlivého hospodárstva. Preto sa v zmluve ponecháva priestor na poskytnutie štátnej pomoci s prihliadnutím na niekoľko politických cieľov. S osobitným zreteľom na odvetvie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva je nevyhnutné, aby v prvom rade v súlade s článkom 107 ods. 2 písm. b) zmluvy bola pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami zlučiteľná s vnútorným trhom. Okrem toho na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy môže Komisia považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom štátnu pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja poľnohospodárskeho a lesníckeho odvetvia, ako aj vidieckych oblastí za podmienky, že nemá nepriaznivý vplyv na podmienky obchodu.
- (3) Vzhľadom na špecifickosť odvetvia poľnohospodárstva sa okrem toho v článku 42 zmluvy stanovuje, že pravidlá hospodárskej súťaže sa uplatňujú na výrobu a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami len v rozsahu, aký určia Európsky parlament a Rada.
- (4) Komisia v týchto usmerneniach stanovuje podmienky a kritériá, na základe ktorých možno považovať pomoc pre odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a pre vidiecke oblasti za zlučiteľnú s vnútorným trhom, pričom vymedzuje kritériá na identifikáciu oblastí, ktoré spĺňajú podmienky článku 107 ods. 3 zmluvy. Pokiaľ ide o pomoc poskytnutú podľa článku 107 ods. 2 písm. b), Komisia týmto stanovuje podmienky, ktoré sa overia s cieľom určiť, či sa uvedený článok skutočne vzťahuje na opatrenie predstavujúce pomoc na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami.

- (5) Štátna pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vidieckych oblastí je súčasťou širšej spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“). V rámci SPP poskytuje Únia finančnú podporu poľnohospodárskemu a lesníckemu odvetviu a vidieckym oblastiam. Keďže hospodárske účinky štátnej pomoci sa nemenia v závislosti od toho, či je pomoc (hoci len čiastočne) financovaná Úniou alebo či je financovaná iba členským štátom, Komisia zastáva názor, že medzi jej politikou, pokiaľ ide o kontrolu štátnej pomoci, a podporou poskytovanou na základe vlastnej spoločnej poľnohospodárskej politiky Únie by v zásade mal byť súlad a jednotnosť. V dôsledku toho môže byť využívanie štátnej pomoci odôvodnené iba vtedy, ak je v súlade s cieľmi tejto politiky a predovšetkým so základnými cieľmi reformy SPP do roku 2020⁽¹⁾. Preto pri uplatňovaní a výklade pravidiel uvedených v týchto usmerneniach, ktoré sa týkajú osobitných schém pomoci, Komisia prihliada na predpisy a politiky SPP.
- (6) Pre otázky štátnej pomoci v súvislosti s SPP majú osobitný význam tieto právne predpisy EÚ:
- a) nariadenie Rady (ES) č. 3/2008 zo 17. decembra 2007 o informačných a propagačných akciách na podporu poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu a v tretích krajinách⁽²⁾ alebo každé nariadenie, ktoré ho nahrádza a ktorým sa riadia informačné a propagačné opatrenia, ktoré sa uskutočňujú na vnútornom trhu alebo v tretích krajinách, na podporu poľnohospodárskych výrobkov a ich spôsobu výroby, ako aj potravinárskych výrobkov na báze poľnohospodárskych výrobkov;
 - b) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 247/2006⁽³⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 229/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1405/2006⁽⁴⁾. Podľa uvedených nariadení je možné zaviesť podporné programy, v ktorých sa zohľadnia zemepisné a hospodárske znevýhodnenia daných regiónov;
 - c) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006⁽⁵⁾;
 - d) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005⁽⁶⁾, ktorého cieľom je podpora udržateľného rozvoja vidieka v celej Únii, pričom dopĺňa ďalšie nástroje SPP, ako sú priame platby a trhové opatrenia. Prispieva k rozvoju územne a environmentálne vyváženého, konkurencieschopnejšieho a inovatívnejšieho poľnohospodárskeho odvetvia Únie, ktoré je šetrnejšie a odolnejšie voči klíme, ako aj k rozvoju vidieckych oblastí;
 - e) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008⁽⁷⁾;
 - f) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009⁽⁸⁾, v ktorom sa stanovujú pravidlá pre priame platby poskytované priamo poľnohospodárom formou základnej podpory príjmov v rámci určitých systémov podpory;

(1) Viac podrobností o reforme SPP je k dispozícii na webovej stránke: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

(2) Ú. v. EÚ L 3, 5.1.2008, s. 1.

(3) Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 23.

(4) Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 41.

(5) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

(6) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487.

(7) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549.

(8) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 608.

- g) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007⁽⁹⁾, v ktorom sa stanovujú spoločné pravidlá pre poľnohospodárske trhy. Uvedené pravidlá sa týkajú najmä verejnej intervencie na trhoch, schém kvót a pomoci, noriem týkajúcich sa odbytu a výroby, ako aj obchodu s tretími krajinami.
- (7) SPP stojí na dvoch pilieroch, pričom prvý z nich pozostáva z nástrojov súvisiacich s fungovaním poľnohospodárskych trhov a potravinového dodávateľského reťazca [nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, nariadenie (ES) č. 3/2008, nariadenie (EÚ) č. 228/2013 a nariadenie (EÚ) č. 229/2013], ako aj s priamymi platbami [nariadenie (EÚ) č. 1307/2013], ktoré sú podmienené splnením zákonných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia, ako aj dobrým poľnohospodárskym a environmentálnym stavom. Uvedené opatrenia spoločne tvoria podstatu podpory poľnohospodárov v Únii, ako aj základy fungujúceho udržateľného poľnohospodárstva v rámci celej Únie. Opatrenia prvého piliera sú pre členské štáty povinné a až na niekoľko málo výnimiek v ňom neexistuje spolufinancovanie. Vďaka tomu sa zabezpečuje uplatňovanie spoločnej politiky v rámci vnútorného trhu. Druhým pilierom SPP je politika rozvoja vidieka, ktorá sa riadi nariadením (EÚ) č. 1305/2013, ktorého cieľom je zlepšovať konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, udržateľné spravovanie prírodných zdrojov, opatrenia na ochranu klímy, ako aj vyvážený územný rozvoj vidieckych oblastí. Opatrenia na rozvoj vidieka sú vo veľkej miere dobrovoľné, majú zmluvný charakter, sú spolufinancované a uskutočňované v rámci strategického rámca a vykonávajú sa prostredníctvom programov rozvoja vidieka, ktoré slúžia na dosahovanie priorít Únie v oblasti rozvoja vidieka na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.
- (8) Podľa článku 39 ods. 1 zmluvy má SPP za cieľ zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva, zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárov, stabilizovať trhy a zabezpečiť riadne zásobovanie spotrebiteľov za primerané ceny. Podľa článku 39 ods. 2 zmluvy sa pri vypracovávaní SPP a osobitných metód na jej uplatňovanie musí zohľadňovať osobitná povaha poľnohospodárskej činnosti vyplývajúca zo sociálnej štruktúry poľnohospodárstva a zo štrukturálnych a prírodných rozdielov medzi rôznymi poľnohospodárskymi oblasťami, nevyhnutnosť postupného vykonávania vhodných zmien a skutočnosť, že poľnohospodárstvo predstavuje odvetvie úzko späté s celým hospodárstvom.
- (9) Poľnohospodárstvo sa musí prispôbiť novým skutočnostiam a čeliť výzvam týkajúcim sa bezpečnosti potravín, životného prostredia, zmeny klímy a zachovania životaschopnosti vidieckeho hospodárstva. S cieľom riešiť tieto hlavné výzvy Komisia v oznámení venovanom rozvoju SPP do roku 2020⁽¹⁰⁾ navrhla tieto ciele SPP na roky 2014 – 2020: 1. životaschopná výroba potravín; 2. udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a opatrenia v oblasti klímy a 3. vyvážený územný rozvoj.
- (10) Politika rozvoja vidieka v rokoch 2014 – 2020 bude ako neoddeliteľná súčasť SPP prispievať k dosiahnutiu týchto cieľov: 1. podporovať konkurencieschopnosť poľnohospodárstva; 2. zabezpečovať udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a opatrenia v oblasti klímy; a 3. dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest. Dosiahnutie týchto cieľov rozvoja vidieka sa uskutočňuje prostredníctvom týchto priorít Únie v oblasti rozvoja vidieka: 1. podpora prenosu znalostí a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vidieckych oblastiach; 2. posilnenie životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov a konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárstva vo všetkých regiónoch a presadzovanie inovačných poľnohospodárskych technológií a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov; 3. podpora organizácie potravinového reťazca vrátane spracovania poľnohospodárskych výrobkov a ich odbytu, dobrých podmienok zvierat a riadenia rizík v poľnohospodárstve; 4. obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom; 5. propagácia efektívneho využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v odvetviach poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva; a 6. podpora sociálneho začleňovania, znižovania miery chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽¹⁰⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 18. novembra 2010. SPP do roku 2020: zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území [KOM(2010) 672 v konečnom znení].

⁽¹¹⁾ Ako sa vymedzuje v článkoch 4 a 5 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.

- (11) Ciele SPP zároveň spadajú pod ciele stanovené v oznámení Komisie z 3. marca 2010 „Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“⁽¹²⁾ a vzťahuje sa na ne jej hlavná iniciatíva za Európu efektívne využívajúcu zdroje⁽¹³⁾, v ktorej sa stanovujú ciele v oblastiach, ako je napr. konkurencieschopnosť, klíma, energetika a biodiverzita.
- (12) Je nevyhnutné, aby bola politika štátnej pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach pevne ukotvená v rámci celkovej iniciatívy Komisie týkajúcej sa modernizácie štátnej pomoci. Komisia vo svojom oznámení o modernizácii štátnej pomoci⁽¹⁴⁾ vytýčila tieto tri ciele, ktoré sa majú sledovať prostredníctvom modernizácie kontroly štátnej pomoci: 1. podporiť udržateľný, inteligentný a inkluzívny rast na konkurenčnom vnútornom trhu, 2. zamerať kontroly *ex ante* uskutočnené Komisiou na prípady s najväčším vplyvom na vnútorný trh a súčasne posilňovať spoluprácu s členskými štátmi pri presadzovaní pravidiel štátnej pomoci a 3. racionalizovať pravidlá a urýchliť rozhodnutia. V oznámení sa vyzýva najmä k spoločnému prístupu k revízií jednotlivých usmernení a rámcov so zreteľom na posilňovanie vnútorného trhu, podporu zvyšovania účinnosti verejných výdavkov na základe lepšieho príspevku štátnej pomoci k cieľom spoločného záujmu, väčšej kontrole stimulačného účinku, obmedzeniu pomoci na minimum a predchádzaniu možným negatívnym účinkom pomoci na hospodársku súťaž a obchod. Podmienky zlučiteľnosti stanovené v týchto usmerneniach sú založené na daných spoločných zásadách posudzovania a sú uplatniteľné na schémy pomoci a na individuálnu pomoc, ktoré podliehajú notifikácii.

Kapitola 2. Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

2.1. Účinky SPP a politiky rozvoja vidieka na rozsah ich uplatňovania

- (13) V súlade s článkom 42 zmluvy, pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky uvedené v prílohe I k zmluve, sa pravidlá týkajúce sa štátnej pomoci stanovené v článkoch 107 až 109 zmluvy uplatňujú len v rozsahu určenom Európskym parlamentom a Radou.
- (14) Ako všeobecné pravidlo v zmysle článku 211 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa pravidlá štátnej pomoci môžu uplatňovať na výrobu poľnohospodárskych výrobkov a obchod s nimi. Existujú však rôzne výnimky z tejto všeobecnej zásady, ktoré sú okrem iného stanovené v článku 211 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, článku 13 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, článku 13 ods. 6 nariadenia (ES) č. 3/2008, článku 23 nariadenia (EÚ) č. 228/2013 a článku 17 nariadenia (EÚ) č. 229/2013.
- (15) Pokiaľ ide o podporu rozvoja vidieka, v článku 81 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 sa uvádza všeobecná zásada uplatniteľnosti pravidiel štátnej pomoci v danom kontexte. V článku 81 ods. 2 a v článku 82 uvedeného nariadenia sa stanovuje, že pravidlá štátnej pomoci sa nevzťahujú na platby uskutočnené členskými štátmi na základe nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a v súlade s ním, ani na dodatočné vnútroštátne financovanie v rámci pôsobnosti článku 42 zmluvy.
- (16) Preto sa pravidlá štátnej pomoci nevzťahujú na spolufinancovanie podpory rozvoja vidieka (ako v prípade časti financovania z EPFRV, tak aj v prípade časti vnútroštátneho financovania), ani na dodatočné vnútroštátne financovanie poskytnuté k takejto podpore navyše, pokiaľ sa predmetné opatrenie týka poľnohospodárskej činnosti patriacej do rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy a je súčasťou programu rozvoja vidieka.
- (17) Pravidlá štátnej pomoci sa však v plnom rozsahu uplatňujú na všetky spolufinancované opatrenia pomoci (tak v prípade časti financovania z EPFRV, ako aj v prípade časti vnútroštátneho financovania) a dodatočné vnútroštátne financovanie takýchto opatrení, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy a s ktorými sa počíta v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 v týchto prípadoch: a) opatrenia na podporu činností vo vidieckych oblastiach a b) opatrenia v lesnom hospodárstve.
- (18) Ak má členský štát v úmysle financovať opatrenie, ktoré je koncipované do značnej miery v súlade s podmienkami určitého opatrenia na rozvoj vidieka („opatrenie podobné opatreniu na rozvoj vidieka“), výhradne z vnútroštátnych zdrojov (teda bez akéhokoľvek spolufinancovania z EPFRV), pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú v plnom rozsahu bez ohľadu na to, či dané opatrenie spadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy alebo nie.

⁽¹²⁾ KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

⁽¹³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov [KOM(2011) 21 v konečnom znení].

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209 z 8.5.2012.

2.2. Rozsah uplatňovania

- (19) Komisia uplatní tieto usmernenia na schémy pomoci a v prípade individuálnej pomoci.
- (20) Tieto usmernenia sa uplatňujú na štátnu pomoc pre poľnohospodársku prvovýrobu, spracovanie poľnohospodárskych výrobkov, ktorého výsledkom je iný poľnohospodársky výrobok, a pre odbyt poľnohospodárskych výrobkov.
- (21) Na základe všeobecných úvah opísaných časti I oddiele 2.1 týchto usmernení je s cieľom zabezpečiť súlad s politikou rozvoja vidieka a dosiahnuť zjednodušenie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci vhodné zahrnúť do týchto usmernení aj niektoré opatrenia na rozvoj vidieka, ktoré nespádajú do rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy a sú spolufinancované z EPFRV alebo prostredníctvom dodatočného vnútroštátneho financovania, ako aj opatrenia podobné opatreniam na rozvoj vidieka financované výlučne z vnútroštátnych finančných prostriedkov. Okrem odvetvia poľnohospodárstva sa preto v týchto usmerneniach stanovujú kritériá zlučiteľnosti pre štátnu pomoc v odvetví lesného hospodárstva a pomoc podnikom pôsobiacim vo vidieckych oblastiach, ktoré inak nepatria do rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy.
- (22) Komisia bude pri analýze štátnej pomoci a jej zlučiteľnosti so všeobecnými zásadami poskytovania štátnej pomoci prihliadať v čo najväčšej miere na podmienky stanovené v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 a v jeho vykonávacích ustanoveniach a delegovanom akte.
- (23) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa tieto usmernenia vzťahujú na tieto kategórie pomoci:
- a) opatrenia v odvetví poľnohospodárstva, ktoré sú financované výhradne z vnútroštátnych prostriedkov a medzi ktoré patria:
- i) opatrenia podobné opatreniam na rozvoj vidieka, ktoré nepatria do rámca programu rozvoja vidieka (časť II oddiel 1.1 týchto usmernení);
 - ii) iné opatrenia ako opatrenia uvedené v bode i), ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ako sú napríklad niektoré opatrenia týkajúce sa riadenia rizík a krízového riadenia, pomoc v odvetví chovu hospodárskych zvierat a určité propagačné opatrenia (časť II oddiely 1.2 a 1.3 týchto usmernení);
- b) pomoc v odvetví lesného hospodárstva, ktorá sa môže:
- i) poskytnúť ako časť programu rozvoja vidieka alebo ako dodatočné vnútroštátne financovanie takéhoto opatrenia na rozvoj vidieka (časť II oddiely 2.1 až 2.7 týchto usmernení);
 - ii) financovať výlučne z vnútroštátnych zdrojov ako
 - lesnícke opatrenie podobné opatreniu na rozvoj vidieka stanovené v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 a poskytnuté v súlade s podmienkami uvedenými v týchto usmerneniach (časť II oddiely 2.1 až 2.7 týchto usmernení),
 - iná pomoc v odvetví lesného hospodárstva s ekologickým, ochranným a rekreačným cieľom (časť II oddiel 2.8 týchto usmernení),
 - pomoc v odvetví lesného hospodárstva zosúladená s opatreniami pomoci v odvetví poľnohospodárstva (časť II oddiel 2.9 týchto usmernení);
- c) pomoc podnikom pôsobiacim vo vidieckych oblastiach, ktorá sa môže poskytnúť ako:
- i) opatrenie pomoci zahrnuté do programu rozvoja vidieka spolufinancované z EPFRV podľa nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a v súlade s ním, ak je opatrenie štátnej pomoci podliehajúce notifikácii zhodné s opatrením programu rozvoja vidieka (časť II kapitola 3 týchto usmernení) alebo

- ii) dodatočné vnútroštátne financovanie súvisiace s opatrením v rámci programu rozvoja vidieka (časť II kapitola 3 týchto usmernení).
- (24) Tieto usmernenia sa môžu vzťahovať na pomoc pre miestny rozvoj LEADER uvedený v článku 35 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a v článkoch 42 až 45 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ktorý zahŕňa špecifické projekty navrhnuté a vykonávané miestnymi partnerstvami na riešenie osobitných miestnych problémov, a to v takom rozsahu, v akom spĺňa podmienky týkajúce súvisiacich opatrení na rozvoj vidieka, ako sa stanovuje v týchto usmerneniach.
- (25) Tieto usmernenia sa v zásade vzťahujú na pomoc MSP a veľkým podnikom. Veľké podniky majú tendenciu menej podliehať zlyhaniu trhu ako malé a stredné podniky. V prípade veľkých podnikov pôsobiacich v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach okrem toho existuje väčšia pravdepodobnosť, že sa stanú významnými hráčmi na trhu, a preto v osobitných prípadoch môže pomoc poskytnutá veľkým podnikom obzvlášť narušiť hospodársku súťaž a obchod na vnútornom trhu. Keďže pomoc veľkým podnikom v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach a iným veľkým podnikom môže potenciálne spôsobiť podobné narušenie hospodárskej súťaže, mali by sa pravidlá štátnej pomoci týkajúce sa veľkých podnikov uvedené v týchto usmerneniach zosúladiť so všeobecnými pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci a mali by podliehať spoločným zásadám posudzovania stanoveným v časti I kapitole 3 týchto usmernení. Bez toho, aby boli dotknuté uvedené spoločné zásady posudzovania, pokiaľ ide o opatrenia na rozvoj vidieka, mali by sa pravidlá štátnej pomoci pre veľké podniky na účely súladu a jednotnosti s politikou rozvoja vidieka zosúladiť s príslušnými pravidlami uvedenými v nariadení (EÚ) č. 1305/2013. Pokiaľ ide o opatrenia pomoci týkajúce sa odvetvia chovu hospodárskych zvierat, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, Komisia trvá na svojom predchádzajúcom stanovisku, že veľké podniky by mali byť schopné financovať si náklady na tieto opatrenia samy. Preto by sa pomoc v odvetví chovu hospodárskych zvierat mala obmedzovať na malé a stredné podniky.
- (26) Podniky v ťažkostiach⁽¹⁵⁾ sú v zásade vylúčené z rozsahu pôsobnosti týchto usmernení. Komisia sa domnieva, že ak sa podnik nachádza vo finančných ťažkostiach, nemožno ho vzhľadom na ohrozenie jeho samostatnej existencie považovať za vhodný prostriedok na podporu iných cieľov verejnej politiky, a to dovtedy, kým sa nezabezpečí jeho životaschopnosť. Preto ak je príjemca pomoci vo finančných ťažkostiach v zmysle bodu (35).15, pomoc sa posúdi v súlade s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽¹⁶⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení. Táto zásada sa nevzťahuje na pomoc týkajúcu sa kompenzácie škôd spôsobených prírodnými katastrofami a mimoriadnymi udalosťami uvedenú v časti II oddieloch 1.2.1.1 a 2.1.3 týchto usmernení, ktorá je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 2 písm. b) zmluvy. Ak finančné ťažkosti podniku pôsobiaceho v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva nastali v dôsledku rizikovej udalosti uvedenej v časti II oddieloch 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3 alebo 2.8.5 týchto usmernení, pomoc na kompenzáciu alebo náhradu strát alebo škôd spôsobených takými rizikovými udalosťami a na pokrytie nákladov na eradikáciu škodcov rastlín sa môže poskytnúť v súlade s týmito usmerneniami a môže byť naďalej považovaná za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy. Okrem toho by sa z dôvodov ochrany verejného zdravia a s prihliadnutím na núdzovú situáciu nemala, pokiaľ ide o pomoc na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat uvedenú v oddiele 1.2.1.4 a pomoc na eradikáciu opatrenia v prípade chorôb zvierat uvedenú v oddiele 1.2.1.3 bode (375) písm. c), za určitých okolností brať do úvahy hospodárska situácia podniku.
- (27) Pri posudzovaní pomoci poskytnutej podniku, voči ktorému sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, Komisia zohľadní výšku pomoci, ktorá sa ešte má vymôcť⁽¹⁷⁾. To sa nevzťahuje na pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami podľa článku 107 ods. 2 písm. b) zmluvy.

⁽¹⁵⁾ Pozri vymedzenie pojmu podnik v ťažkostiach uvedené v bode (35).15.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2. Predĺžené v Ú. v. EÚ C 156, 9.7.2009, s. 3 a Ú. v. EÚ C 296, 2.10.2012, s. 3.

⁽¹⁷⁾ Pozri v tejto súvislosti spojené veci T-244/93 a T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Komisia, Zb. 1995, s. II-02265.

- (28) Komisia neschválila pomoc na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, ktorá by priamo súvisela s vyváženými množstvami, pomoc podmienenú uprednostnením domáceho tovaru pred dovážaným tovarom, ani pomoc na vytvorenie a prevádzkovanie distribučnej siete alebo na pokrytie iných výdavkov spojených s vývoznými činnosťami. Pomoc na krytie nákladov spojených s účasťou na veľtrhoch, so štúdiami alebo poradenskými službami potrebnými na uvedenie nového alebo existujúceho výrobku na nový trh spravidla nepredstavuje pomoc na podporu vývozu.
- (29) Členským štátom sa pripomína, že systém financovania, napríklad parafiškálnymi daňami, by sa mal notifikovať v prípade, že tento systém tvorí neoddeliteľnú súčasť opatrenia pomoci (pozri vec T-275/11, odseky 41 až 44) ⁽¹⁸⁾.
- (30) Komisia individuálne posúdi každé opatrenie pomoci, na ktoré sa nevzťahujú tieto usmernenia ani ďalšie príslušné pravidlá štátnej pomoci, a to priamo na základe článku 107 ods. 3 zmluvy a s prihliadnutím na pravidlá stanovené v článkoch 107, 108 a 109 zmluvy, spoločnú poľnohospodársku politiku a podľa možnosti analogicky k týmto usmerneniam. Členské štáty notifikujúce štátnu pomoc, na ktorú sa nevzťahujú tieto usmernenia, budú musieť preukázať, že predmetná štátna pomoc spĺňa spoločné zásady posudzovania, ako sa stanovuje v časti I kapitole 3 týchto usmernení. Komisia také opatrenia schválila len vtedy, ak pozitívny prínos k rozvoju odvetvia jasne prevažuje nad rizikami narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu a ovplyvňovania obchodu medzi členskými štátmi.

2.3. Horizontálne predpisy a nástroje pomoci vzťahujúce sa na odvetvia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a na vidiecke oblasti

- (31) V záujme racionalizácie pravidiel štátnej pomoci a v dôsledku podobností medzi podnikmi pôsobiacimi v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach a inými podnikmi sú v prípade odvetví, na ktoré sa vzťahujú tieto usmernenia, v zásade uplatniteľné všeobecné nástroje štátnej pomoci, v ktorých sa stanovujú kritériá zlučiteľnosti pomoci. Ide najmä o usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach, rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie ⁽¹⁹⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení, usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020 ⁽²⁰⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení, usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí ⁽²¹⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení, usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií ⁽²²⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení, oznámenie Komisie – Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vzdelávania podliehajúcej individuálnej notifikačnej povinnosti ⁽²³⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení, oznámenie Komisie – Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci pre zamestnávanie znevýhodnených pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím podliehajúcej individuálnej notifikačnej povinnosti ⁽²⁴⁾ v zmenenom alebo nahradenom znení a nástroje súvisiace so službami všeobecného hospodárskeho záujmu ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Vec T-275/11, *Télévision française 1 (TF1)/Komisia*, Zb. 2013. Pozri okrem iného: vec C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, Zb. 2005, s. I-85; vec C-526/04, *Laboratoires Boiron* Zb. 2006, s. I-7529; spojené veci C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 a C-83/90, *Compagnie commerciale de l'Ouest/Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, Zb. 1992, s. I-1847; vec C-234/99, *Niels Nygård/Svineafgiftsfonden a Ministeriet for Fødevarer*, Zb. 2002, s. I-3657.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ C 198, 27.6.2014, s. 1.

⁽²⁰⁾ Znenie prijaté 9. 4. 2014 je k dispozícii na webovej stránke: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ Ú. v. EÚ C 25, 26.1.2013, s. 1.

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ C 19, 22.1.2014, s. 4.

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 188, 11.8.2009, s. 1.

⁽²⁴⁾ Ú. v. EÚ C 188, 11.8.2009, s. 6.

⁽²⁵⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3) a rámec Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15).

- (32) Ak sa v týchto usmerneniach nestanovujú osobitné pravidlá, vzťahujú sa uvedené horizontálne nástroje na výrobu, spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov. V týchto usmerneniach sa stanovujú osobitné opatrenia pomoci v oblasti životného prostredia, ako napríklad pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, ako aj dobrých podmienok zvierat (časť II oddiel 1.1.5), pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 a rámcovou smernicou o vode⁽²⁶⁾ (časť II oddiel 1.1.6) a pomoc týkajúca sa ekologického poľnohospodárstva (časť II oddiel 1.1.8). Pomoc týkajúca sa investícií určených na environmentálne ciele v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby sa hodnotí podľa pravidiel uvedených v časti II oddiele 1.1.1.1 týchto usmernení. Pomoc týkajúca sa ochrany životného prostredia v prospech podnikov pôsobiacich v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a odbytu poľnohospodárskych výrobkov sa vyhlási za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa podmienky uvedené v usmerneniach o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020. Pomoc na investície do úspor energie, biopaliva a do energie z obnoviteľných zdrojov je vyňatá z rozsahu pôsobnosti časti II kapitol 2 a 3 týchto usmernení, keďže takáto pomoc by mala byť v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020, a to okrem prípadov, keď je oslobodená od notifikačnej povinnosti. Pomoc na investície spojené s poľnohospodárskou prvovýrobou v súvislosti s výrobou energie z obnoviteľných zdrojov alebo výrobou biopalív v poľnohospodárskych podnikoch však môže patriť do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení za predpokladu, že takáto výroba nepresahuje priemernú ročnú spotrebu paliva alebo energie dotknutého poľnohospodárskeho podniku (oddiel 1.1.1.1).
- (33) Vzhľadom na špecifiká tohto odvetvia sa usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020⁽²⁷⁾ neuplatňujú na pomoc pri výrobe výrobkov z poľnohospodárskej prvovýroby. Uplatňujú sa však na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a odbyt poľnohospodárskych výrobkov v rozsahu stanovenom v týchto usmerneniach.
- (34) Na podniky pôsobiace v odvetví lesného hospodárstva alebo vo vidieckych oblastiach sa môžu vzťahovať všeobecné pravidlá štátnej pomoci, ako aj konkrétnejšie ustanovenia uvedené v týchto usmerneniach. Pomoc pre podniky pôsobiace v odvetví lesného hospodárstva alebo vo vidieckych oblastiach sa prípadne môže považovať za zlučiteľnú aj za podmienok všeobecných pravidiel štátnej pomoci Únie (najmä usmernení o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, rámca Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie a usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020) a v súlade s nimi.

2.4. Vymedzenie pojmov

(35) Na účely týchto usmernení:

1. „pomoc“ je každé opatrenie, ktoré spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 zmluvy;
2. „odvetvie poľnohospodárstva“ sú všetky podniky pôsobiace v prvovýrobe, spracovaní a odbyte poľnohospodárskych výrobkov;
3. „poľnohospodársky výrobok“ sú výrobky uvedené v prílohe I k zmluve s výnimkou produktov rybolovu a akvakultúry uvedených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013⁽²⁸⁾;
4. „schéma pomoci“ je každý akt, na základe ktorého možno bez toho, aby boli potrebné ďalšie vykonávacie opatrenia, poskytnúť individuálnu pomoc podnikom vymedzeným v danom akte všeobecným a abstraktným spôsobom a každý akt, na základe ktorého možno pomoc, ktorá nie je viazaná na konkrétny projekt, poskytnúť jednému alebo niekoľkým podnikom na neurčité obdobie a/alebo v neurčenej výške;

⁽²⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva („rámcová smernica o vode“) (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁷⁾ Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽²⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

5. „najvzdialenejšie regióny“ sú regióny uvedené v prvom odseku článku 349 zmluvy;
6. „menšie ostrovy v Egejskom mori“ sú menšie ostrovy uvedené v článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 229/2013 ⁽²⁹⁾;
7. „program rozvoja vidieka“ je program rozvoja vidieka stanovený v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013;
8. „poľnohospodárska činnosť“ je výroba, spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov;
9. „les“ je pôda s plochou viac ako 0,5 hektára so stromami vyššími ako 5 metrov a s pokryvom koruny viac ako 10 % alebo so stromami schopnými dosiahnuť tieto prahové hodnoty *in situ*, ktorej súčasťou nie je pôda, ktorá sa používa prevažne ako poľnohospodárska alebo mestská pôda. Členský štát alebo región sa môže rozhodnúť uplatňovať iné vymedzenie pojmu les na základe existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov alebo inventárneho systému. Členské štáty alebo regióny musia takéto vymedzenie pojmu uviesť v notifikácii a v prípade, že sa vzťahuje na opatrenie na rozvoj vidieka, malo by byť uvedené v programe rozvoja vidieka;
10. „poľnohospodárska prvovýroba“ je výroba výrobkov rastlinnej a živočíšnej výroby uvedených v prílohe I k zmluve bez toho, aby došlo k akejkoľvek ďalšej operácii, ktorou by sa zmenila povaha takýchto výrobkov;
11. „spracovanie poľnohospodárskych výrobkov“ je akékoľvek pôsobenie na poľnohospodársky výrobok, výsledkom ktorého je takisto poľnohospodársky výrobok, s výnimkou poľnohospodárskych činností potrebných na prípravu živočíšneho alebo rastlinného výrobku na prvý predaj;
12. „odbyt poľnohospodárskych výrobkov“ je prechovávanie alebo vystavovanie výrobku na účely jeho predaja, ponúkajúce výrobku na predaj, jeho dodanie alebo akýkoľvek iný spôsob jeho umiestňovania na trh, s výnimkou prvého predaja zo strany prvovýrobcu obchodníkom alebo spracovateľom a každej činnosti, ktorou sa výrobok pripravuje na prvý predaj. Predaj od prvovýrobcu konečným spotrebiteľom sa považuje za odbyt poľnohospodárskych výrobkov, ak sa uskutoční v osobitných priestoroch vyhradených na tento účel;
13. „MSP“ alebo „mikropodniky, malé a stredné podniky“ sú podniky, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v prílohe I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014 ⁽³⁰⁾;
14. „veľké podniky“ sú podniky, ktoré nespĺňajú kritériá stanovené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 702/2014;
15. „podnik v ťažkostiach“ je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností:
 - a) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ označuje najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ ⁽³¹⁾, a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.
 - b) v prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ označuje najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ;

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 229/2013 z 13. marca 2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1405/2006 (Ú. v. EÚ L 78, 20.3.2013, s. 41).

⁽³⁰⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a o zrušení nariadenia Komisie (ES) č. 1857/2006 (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

⁽³¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

- c) ak je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov;
- d) ak podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu;
- e) v prípade podniku, ktorý nie je MSP, ak za posledné dva roky:
- i) účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - ii) pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0;
16. „poľnohospodársky podnik“ je jednotka pozostávajúca z pozemkov, priestorov a zariadení používaných na poľnohospodársku prvovýrobu;
17. „intenzita pomoci“ je hrubá výška pomoci vyjadrená ako percento oprávnených nákladov pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov;
18. „individuálna pomoc“ je pomoc *ad hoc* a poskytnutie pomoci jednotlivým príjemcom na základe schémy pomoci;
19. „pomoc *ad hoc*“ je pomoc, ktorá sa neposkytuje na základe schémy pomoci;
20. „ekvivalent hrubého grantu“ je výška pomoci, ak bola príjemcovi poskytnutá formou grantu, pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov;
21. „dátum poskytnutia pomoci“ je dátum, keď je príjemcovi priznané zákonné právo prijať pomoc v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právnym poriadkom;
22. „skupina a organizácia výrobcov“ je skupina alebo organizácia, ktorá bola vytvorená na účely:
- a) prispôsobenia výroby a objemu výroby výrobcov, ktorí sú členmi takejto skupiny alebo organizácie výrobcov, trhových požiadavkám alebo
 - b) spoločného umiestňovania tovaru na trh vrátane prípravy na predaj, centralizácie predaja a dodávok pre veľkoodberateľov alebo
 - c) vytvorenia spoločných pravidiel pre informácie o výrobe, najmä o zbere úrody a dostupnosti alebo
 - d) iných činností, ktoré môžu vykonávať skupiny alebo organizácie výrobcov, ako je napríklad rozvoj obchodných a marketingových zručností a organizácia a uľahčovanie inovačných procesov;
23. „vratný preddavok“ je úver na projekt, ktorý sa poskytne v jednej splátke alebo vo viacerých splátkach a ktorého podmienky úhrady závisia od výsledku projektu;
24. „škodca rastlín“ je škodlivý organizmus podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. e) smernice Rady 2000/29/ES⁽³²⁾;
25. „začatie prác na projekte alebo činnosti“ je buď začiatok činností alebo stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok k objednaniu zariadenia alebo využitiu služieb, alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je projekt alebo činnosť nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa nepokladá za začatie prác alebo činnosti. Za začatie prác na projekte alebo činnosti sa považuje nákup pôdy uvedený v bode (144) písm. a) druhej vete, bode (502) písm. a) druhej vete a bode (635) písm. a), pri ktorom sa oprávnené náklady v súvislosti s kúpou pôdy rovnajú 100 % oprávnených investičných nákladov;
26. „následná fiškálna schéma“ je schéma vo forme daňového zvýhodnenia, ktorá je upravenou verziou predtým existujúcej schémy vo forme daňového zvýhodnenia a ktorá ju nahrádza;

⁽³²⁾ Smernica Rady 2000/29/ES z 8. mája 2000 o ochranných opatreniach proti zavlečeniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty do Spoločenstva a proti ich rozšíreniu v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 169, 10.7.2000, s. 1).

27. „mŕtve hospodárske zvieratá“ sú zvieratá usmrtené eutanáziou s konečnou diagnózou alebo bez nej alebo zvieratá, ktoré uhynuli vrátane mŕtvonarodených alebo nenarodených zvierat v priestoroch poľnohospodárskeho podniku alebo v iných priestoroch, alebo počas prepravy, ale neboli zabitú na ľudskú spotrebu;
28. „chránené zviera“ je akékoľvek zviera chránené právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi;
29. „mladý poľnohospodár“ je osoba, ktorá nemá v čase podania žiadosti o pomoc viac ako 40 rokov, má primerané zručnosti a kompetencie potrebné na výkon zamestnania a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako vedúci tohto podniku;
30. „veľký investičný projekt“ je investícia vo vidieckych oblastiach, ako je uvedené v časti II kapitole 3 týchto usmernení, ktorej oprávnené náklady vypočítané na základe cien a výmenných kurzov platných v čase poskytnutia pomoci presahujú 50 miliónov EUR;
31. „upravená výška pomoci“ je maximálna prípustná výška pomoci pre veľký investičný projekt, ktorá sa vypočíta podľa tohto vzorca: maximálna výška pomoci = $R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, kde R je maximálna intenzita pomoci uplatniteľná v dotknutej oblasti s výnimkou zvýšenej intenzity pomoci pre MSP. B je časť oprávnených nákladov v rozmedzí od 50 miliónov EUR do 100 miliónov EUR. C je časť oprávnených nákladov nad 100 miliónov EUR;
32. „hmotný majetok“ je majetok pozostávajúci z pozemkov, budov a závodov, strojov a zariadení;
33. „nehmotný majetok“ je majetok, ktorý nemá fyzickú ani finančnú podobu, ako napr. patenty, licencie, know-how alebo iné duševné vlastníctvo;
34. „nepriaznivá poveternostná udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe“ sú nepriaznivé poveternostné podmienky, ako je napríklad mráz, búrky a krupobitie, námraza, silný alebo dlhotrvajúci dážď alebo veľké sucho, ktoré zničia viac ako 30 % priemernej produkcie vypočítanej za predchádzajúce obdobie troch rokov alebo trojročného priemeru za predchádzajúce obdobie piatich rokov bez najvyššieho a najnižšieho údaja;
35. „iná nepriaznivá poveternostná udalosť“ sú nepriaznivé poveternostné podmienky, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v bode (35).34 týchto usmernení;
36. „environmentálna nehoda“ je špecifické znečistenie, kontaminácia alebo zhoršenie kvality životného prostredia, ktoré sa vyskytne v súvislosti so špecifickou udalosťou a má obmedzený geografický rozsah a v dôsledku ktorého dôjde k zničeniu viac ako 30 % priemernej ročnej produkcie podniku pôsobiaceho v odvetví poľnohospodárstva za predchádzajúce trojročné obdobie alebo trojročného priemeru za predchádzajúce päťročné obdobie bez najvyššieho a najnižšieho údaja. Tento pojem nezahŕňa všeobecné environmentálne riziká, ktoré nesúvisia so špecifickou udalosťou, ako je napríklad zmena klímy alebo znečistenie ovzdušia;
37. „katastrofická udalosť“ je nepredvídaná udalosť biotického alebo abiotického charakteru spôsobená ľudskými konaniami, ktorá vedie k významnému narušeniu lesných štruktúr, v dôsledku čoho môže dôjsť k významným hospodárskym škodám v odvetví lesného hospodárstva;
38. „norma Únie“ je záväzná norma stanovená v právnych predpisoch Únie, v ktorej sa určuje úroveň, ktorú jednotlivé podniky musia dosiahnuť, a to najmä v oblasti životného prostredia, hygieny a dobrých podmienok zvierat. Normy alebo ciele stanovené na úrovni Únie, ktoré sú záväzné pre členské štáty, nie však pre jednotlivé podniky, sa preto nepovažujú za normy Únie;
39. „nevýrobné investície“ sú investície, ktoré nevedú k významnému nárastu hodnoty alebo ziskovosti podniku;
40. „investície na dosiahnutie súladu s normou Únie“ sú investície uskutočňované s cieľom dodržiavať normu Únie po uplynutí prechodného obdobia stanoveného v právnych predpisoch Únie;
41. „poradenstvo“ je úplné poradenstvo poskytované v rámci jednej a tej istej zmluvy;
42. „plemenná kniha“ je akákoľvek kniha, register, kartotéka alebo nosič dát:
 - a) ktorú vedie organizácia alebo združenie chovateľov oficiálne uznané členským štátom, v ktorom boli organizácia alebo združenie chovateľov založené a
 - b) v ktorej sú zapísané alebo zaregistrované čistokrvné plemenné jedince určitého plemena s údajom o ich predkoch;
43. „aktívny poľnohospodár“ je aktívny poľnohospodár v zmysle článku 9 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;

44. „menej rozvinuté regióny“ sú regióny, ktorých hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa predstavuje menej ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27;
45. „EÚ-25“ je 25 členských štátov Únie, ktoré boli členskými štátmi Únie v máji 2005;
46. „EÚ-27“ je 27 členských štátov Únie, ktoré boli členskými štátmi Únie v januári 2007;
47. „investičné práce“ sú práce, ktoré uskutočňuje samotný poľnohospodár alebo jeho pracovníci a ktoré vytvárajú majetok;
48. „infraštruktúra malého rozsahu“ je infraštruktúra s oprávnenými nákladmi obmedzenými na 2 milióny EUR,
49. „biopalivo získané z potravín“ je biopalivo vyrábané z obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejnin podľa vymedzenia v návrhu Komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 98/70/ES týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív a ktorou sa mení smernica 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie ⁽³³⁾;
50. „poľnohospodárska plocha“ je akákoľvek plocha, ktorú zaberá orná pôda, trvalý trávny porast a trvalé pastviny alebo trvalé plodiny podľa vymedzenia v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;
51. „iný pôdohospodár“ je podnik, ktorý hospodári s pôdou, iný ako podnik pôsobiaci v odvetví poľnohospodárstva;
52. „transakčné náklady“ sú ďalšie náklady spojené s plnením záväzku, ktoré sa však nedajú pripísať priamo jeho plneniu ani nie sú zahrnuté do nákladov alebo straty príjmu, ktoré sa nahrádzajú priamo. Môžu sa vypočítavať na základe štandardných nákladov;
53. na účely ochrany genetických zdrojov v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve:
 - a) „ochrana *in situ*“ v poľnohospodárstve je ochrana genetického materiálu v ekosystémoch a prirodzených biotopoch, ako aj udržiavanie a obnova životaschopnej populácie druhov alebo voľne žijúcich plemien v ich prirodzenom prostredí a v prípade zdomácnených zvieracích plemien alebo pestovaných druhov rastlín v obhospodarovanom prostredí, kde sa rozvinuli ich osobité vlastnosti;
 - b) „ochrana *in situ*“ v lesnom hospodárstve je ochrana genetického materiálu v ekosystémoch a prirodzených biotopoch, ako aj udržiavanie a obnova životaschopnej populácie druhov v ich prirodzenom prostredí;
 - c) „ochrana v poľnohospodárskom alebo v lesníckom podniku“ je ochrana *in situ* a rozvoj na úrovni poľnohospodárskeho alebo lesníckeho podniku;
 - d) „ochrana *ex situ*“ je ochrana genetického materiálu pre poľnohospodárstvo alebo lesné hospodárstvo mimo jeho prirodzeného biotopu;
 - e) „zhromažďovanie *ex situ*“ je zhromažďovanie genetického materiálu pre poľnohospodárstvo alebo lesné hospodárstvo udržiavaného mimo jeho prirodzeného biotopu;
54. „potraviny“ sú potraviny, ktoré nie sú poľnohospodárskymi výrobkami a ktoré sú uvedené v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 ⁽³⁴⁾;
55. „fixné náklady vyplývajúce zo zapojenia do systému kvality“ sú náklady, ktoré vznikli v súvislosti so vstupom do podporovaného systému kvality a ročným príspevkom na zapojenie do tohto systému kvality, prípadne vrátane výdavkov na kontroly požadované na overenie súladu so špecifikáciami systému kvality;
56. „krátky dodávateľský reťazec“ je dodávateľský reťazec s obmedzeným počtom hospodárskych subjektov, ktoré sa zaviazali spolupracovať, rozvíjať miestne hospodárstvo a vytvárať úzke geografické a sociálne vzťahy medzi výrobcami, spracovateľmi a spotrebiteľmi;

⁽³³⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

⁽³⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1).

57. „člen poľnohospodárskej domácnosti“ je fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb bez ohľadu na právne postavenie skupiny a jej členov podľa vnútroštátneho práva, s výnimkou poľnohospodárskych pracovníkov. Ak sa právnická osoba alebo skupina právnických osôb považuje za člena poľnohospodárskej domácnosti, tento člen poľnohospodárskej domácnosti musí v čase žiadosti o pomoc vykonávať poľnohospodársku činnosť v rámci poľnohospodárskeho podniku;
58. „klastery“ je zoskupenie nezávislých podnikov vrátane začínajúcich, malých, stredných a veľkých podnikov, ako aj poradných subjektov a/alebo výskumných organizácií, ktoré sa zameriavajú na stimuláciu ekonomickej/inovačnej činnosti podporou intenzívnych interakcií, spoločným využívaním zariadení a výmenou poznatkov a odborných znalostí, ako aj efektívnym prispievaním k prenosu znalostí, vytváraniu sietí a šíreniu informácií medzi podnikmi v klastri;
59. „malý hospodársky subjekt“ je mikropodnik podľa vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361⁽³⁵⁾ alebo fyzická osoba, ktorá v čase predloženia žiadosti o pomoc nevykonáva hospodársku činnosť;
60. „miestne trhy“ sú:
- trhy v okruhu 75 km od poľnohospodárskeho podniku pôvodu výrobku, v ktorom sa musia uskutočňovať činnosti súvisiace so spracovaním a predajom konečnému spotrebiteľovi alebo
 - trhy, v prípade ktorých sa v príslušnom programe rozvoja vidieka stanovuje okruh v kilometroch od poľnohospodárskeho podniku pôvodu výrobku, v ktorom sa musia uskutočňovať činnosti súvisiace so spracovaním a predajom konečnému spotrebiteľovi alebo
 - trhy, v prípade ktorých sa v príslušnom programe rozvoja vidieka stanovuje presvedčivé alternatívne vymedzenie;
61. „náklady na test prenosnej spongiformnej encefalopatie (TSE) a bovinnej spongiformnej encefalopatie (BSE)“ sú všetky náklady vrátane nákladov na testovacie súpravy, odoberanie, prepravu, testovanie, uskladňovanie a zničenie vzoriek, nevyhnutné vzorkovanie a laboratórne testy v súlade s kapitolou C prílohy X k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001⁽³⁶⁾;
62. „organizácia venujúca sa výskumu a šíreniu poznatkov“ je subjekt (ako sú univerzity alebo výskumné ústavy, agentúry technologického transferu, sprostredkovatelia v oblasti inovácií, fyzické a/alebo virtuálne spolupracujúce subjekty zamerané na výskum) bez ohľadu na jeho právne postavenie (verejno-právny alebo súkromnoprávny subjekt) alebo spôsob financovania, ktorého primárnym cieľom je nezávisle vykonávať základný výskum, priemyselný výskum alebo experimentálny vývoj, ako sa vymedzuje v rámci pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie, alebo vo veľkej miere šíriť výsledky takýchto činností prostredníctvom vyučovania, publikačnej činnosti alebo prenosu znalostí. Ak takýto subjekt vykonáva aj hospodárske činnosti, financovanie, náklady a príjmy z hospodárskych činností sa musia účtovať osobitne. Podniky, ktoré môžu ovplyvňovať takýto subjekt, napríklad v postavení akcionárov alebo členov, nesmú mať prednostný prístup k výskumným kapacitám daného subjektu, ani k výsledkom, ku ktorým dospel;
63. „trhový odstup“ znamená, že podmienky transakcie medzi zmluvnými stranami sa nelíšia od tých, ktoré by boli stanovené medzi nezávislými podnikmi, a neobsahujú žiadny prvok kolúzie. Za transakciu spĺňajúcu zásadu trhového odstupu sa považuje akákoľvek transakcia, ktorej predchádzal otvorený, transparentný a bezpodmienečný postup;
64. „udržateľné obhospodarovanie lesov“ je využívanie lesov a lesnej pôdy takým spôsobom a v takej miere, aby sa zachovala ich biologická diverzita, produktivita, regeneračná kapacita, životaschopnosť a ich potenciál plniť v súčasnosti aj v budúcnosti zodpovedajúce ekologické, hospodárske a sociálne funkcie na miestnej, národnej a celosvetovej úrovni a aby sa nepoškodzovali iné ekosystémy;
65. „poľnohospodársko-lesnícke systémy“ sú systémy využívania pôdy, v rámci ktorých sa na tej istej pôde spája pestovanie stromov a poľnohospodárstvo;

⁽³⁵⁾ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 týkajúce sa vymedzenia pojmu mikropodniky, malé a stredné podniky (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽³⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií (Ú. v. ES L 147, 31.5.2001, s. 1).

66. „rýchlo rastúce stromy“ sú rýchlo rastúce lesné dreviny, v prípade ktorých minimálny čas pred výrubom nesmie byť kratší ako 8 rokov a maximálny čas pred výrubom nesmie presiahnuť 20 rokov;
67. „stromy na výmladkovú plantáž rýchlo rastúcich drevín“ sú druhy stromov s číselným kódom KN 0602 90 41, ktoré majú vymedziť členské štáty, pozostávajúce z drevnatých viacročných plodín, z ktorých po ťažbe zostávajú v zemi vrúbky alebo výhonky a z nich nasledujúci rok vyrastú nové výhonky, s maximálnym cyklom ťažby, ktorý určia členské štáty podľa článku 4 ods. 1 písm. k) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;
68. „riedko osídlené oblasti“ sú oblasti, ktoré Komisia za také oblasti uznala v individuálnych rozhodnutiach o mapách regionálnej pomoci na obdobie od 1. júla 2014 do 31. decembra 2020;
69. „oblasti podľa písmena a)“ sú tie oblasti, ktoré sú určené v schválenej mape regionálnej pomoci na obdobie od 1. júla 2014 do 31. decembra 2020 v súlade s ustanoveniami článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy;
70. „oblasti podľa písmena c)“ sú tie oblasti, ktoré sú určené v schválenej mape regionálnej pomoci na obdobie od 1. júla 2014 do 31. decembra 2020 v súlade s ustanoveniami článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy;
71. „oblasť NUTS 3“ je región špecifikovaný na úrovni 3 spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003⁽³⁷⁾;
72. „vopred nevymedzené oblasti podľa písmena c)“ sú oblasti, ktoré členský štát určí ako oblasti podľa písmena c) podľa vlastného uváženia za predpokladu, že členský štát preukáže, že tieto oblasti spĺňajú určité sociálno-ekonomické kritériá, a že tieto oblasti sú určené v schválenej mape regionálnej pomoci na obdobie od 1. júla 2014 do 31. decembra 2020 v súlade s ustanoveniami článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy;
73. „bývalé oblasti podľa písmena a)“ sú oblasti vymedzené ako oblasti podľa písmena a) v schválenej mape regionálnej pomoci na obdobie od 1. januára 2011 do 30. júna 2014;
74. „mapa regionálnej pomoci“ je zoznam oblastí určených členským štátom v súlade s podmienkami stanovenými v usmerneniach o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 a schválených Komisiou;
75. „spracovanie poľnohospodárskych výrobkov na nepoľnohospodárske výrobky“ je každá operácia vykonávaná na poľnohospodárskom výrobku, ktorej výsledkom je výrobok, ktorý nie je poľnohospodárskym výrobkom;
76. „plán hodnotenia“ je dokument obsahujúci aspoň tieto minimálne prvky: ciele schémy pomoci, ktorá sa má vyhodnotiť; hodnotiace otázky; ukazovatele výsledkov; plánovanú metodiku na uskutočnenie hodnotenia; požiadavky na zhromažďovanie údajov; navrhovaný časový harmonogram hodnotenia vrátane dátumu predloženia záverečnej hodnotiacej správy; opis nezávislého orgánu, ktorý uskutočňuje hodnotenie, alebo kritériá, ktoré sa použijú na jeho výber, a spôsoby zabezpečenia zverejnenia hodnotenia.

2.5. Pomoc, ktorá podlieha notifikácii

- (36) Ak sú splnené podmienky uvedené v článku 107 ods. 1 zmluvy, členské štáty musia Komisii notifikovať pomoc v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach podľa článku 108 ods. 3 zmluvy, pričom navrhované opatrenie, s výnimkou opatrení, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v nariadení o skupinových výnimkách, nesmú viesť do účinnosti až dotedy, kým tento postup nevyústi do konečného rozhodnutia.
- (37) Individuálna pomoc poskytnutá na základe schémy pomoci naďalej podlieha notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 zmluvy, ak pomoc presiahne tieto stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť:
 - a) v prípade individuálnej investičnej pomoci na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a odbyt poľnohospodárskych výrobkov podľa časti II oddielu 1.1.1.4 týchto usmernení: oprávnené náklady presahujúce 25 miliónov EUR alebo ak ekvivalent hrubého grantu presahuje 12 miliónov EUR;

⁽³⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

- b) v prípade pomoci týkajúcej sa propagačných kampaní podľa časti II oddielu 1.3.2. týchto usmernení: propagačné kampane s ročným rozpočtom presahujúcim 5 miliónov EUR;
- c) v prípade individuálnej investičnej pomoci poskytnutej podľa časti II kapitoly 3 oddielov 3.1, 3.2, 3.6 a 3.10 týchto usmernení:

Intenzita pomoci	Strop vymedzujúci notifikačnú povinnosť
10 %	7,5 mil. EUR
15 %	11,25 mil. EUR
25 %	18,75 mil. EUR
35 %	26,25 mil. EUR
50 % a viac	37,5 mil. EUR

Kapitola 3. Spoločné zásady posudzovania

- (38) V záujme posúdenia zlučiteľnosti notifikovaného opatrenia pomoci s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 zmluvy Komisia vypracuje všeobecnú analýzu návrhu opatrenia pomoci s cieľom overiť, či pozitívny vplyv pomoci na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu prevažuje nad jeho možnými negatívnymi účinkami na obchod a hospodársku súťaž.
- (39) V oznámení o modernizácii štátnej pomoci sa vyzýva k určeniu a vymedzeniu spoločných zásad, na základe ktorých Komisia posudzuje zlučiteľnosť všetkých opatrení pomoci. Na tento účel bude Komisia považovať opatrenie pomoci za zlučiteľné so zmluvou iba vtedy, ak spĺňa každé z týchto kritérií:
- prínos k vytýčenému cieľu spoločného záujmu: opatrenie štátnej pomoci sa musí zameriavať na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu v súlade s článkom 107 ods. 3 zmluvy;
 - potreba štátnej intervencie: opatrenie štátnej pomoci sa musí zameriavať na situácie, kde vďaka pomoci môže dôjsť k významnému zlepšeniu, ktoré samotný trh nedokáže priniesť, a to nápravou presne vymedzeného zlyhania trhu;
 - vhodnosť opatrenia pomoci: navrhované opatrenie pomoci musí byť primeraným politickým nástrojom na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu;
 - stimulačný účinok: pomoc musí zmeniť správanie dotknutého podniku (podnikov) takým spôsobom, že sa príslušný podnik zapojí do vykonávania doplnkovej činnosti, ktorú by bez danej pomoci nevykonával alebo by ju vykonával v obmedzenej miere či iným spôsobom;
 - proporcionálnosť pomoci (pomoc obmedzená na potrebné minimum): výška pomoci sa musí obmedziť na minimum potrebné na podnietenie činnosti v príslušnom odvetví;
 - zamedzenie neprírodných nepripustných negatívnych účinkov na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi: negatívne účinky pomoci musia byť dostatočne obmedzené v záujme celkovej pozitívnej bilancie daného opatrenia;
 - transparentnosť pomoci: členské štáty, Komisia, hospodárske subjekty a verejnosť musia mať jednoduchý prístup k všetkým relevantným právnym predpisom a príslušným informáciám o pomoci, ktorá sa na ich základe poskytuje.
- (40) Celková vyváženosť určitých kategórií schém môže ďalej podliehať požiadavke hodnotenia *ex post*, ako je uvedené v bodoch (720) až (723). V takých prípadoch môže Komisia obmedziť trvanie týchto schém (zvyčajne na štyri roky alebo menej) s možnosťou neskoršieho opätovného notifikovania ich predĺženia.

- (41) Okrem toho, ak opatrenie štátnej pomoci alebo s ním spojené podmienky (vrátane metódy financovania, ak je neoddeliteľnou súčasťou opatrenia) predstavujú neoddeliteľné porušenie právnych predpisov Únie, pomoc nemožno vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom⁽³⁸⁾. Za pomoc predstavujúcu neoddeliteľné porušenie právnych predpisov EÚ sa považuje predovšetkým takáto pomoc:
- a) pomoc, ktorej poskytnutie je podmienené povinnosťou, aby mal príjemca sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol usadený prevažne v tomto členskom štáte;
 - b) pomoc, ktorej poskytnutie je podmienené povinnosťou, aby príjemca používal domáce výrobky alebo služby;
 - c) pomoc, ktorá obmedzuje možnosť príjemcov využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch.
- (42) Spoločné zásady posudzovania je potrebné vnímať v špecifickom kontexte SPP. Preto sa tieto všeobecné úvahy týkajúce sa politiky hospodárskej súťaže vzťahujú na každú pomoc poskytovanú podľa týchto usmernení, ak sa v časti I oddieloch 3.1 až 3.7 týchto usmernení vzhľadom na konkrétne aspekty uplatniteľné v odvetví poľnohospodárstva nestanovujú výnimky.

3.1. Prínos k spoločnému cieľu

- (43) Cieľom pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach je zabezpečiť životaschopnú výrobu potravín a podporovať efektívne a udržateľné využívanie zdrojov s cieľom dosiahnuť inteligentný a udržateľný rast.
- (44) Pomoc v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach by mala byť v úzkom vzťahu s SPP, mala by byť v súlade s cieľmi rozvoja vidieka uvedenými v bode (10) týchto usmernení a mala by byť zlučiteľná s pravidlami o spoločnej organizácii trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

Ciele rozvoja vidieka

- (45) Pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci sa budú brať do úvahy ciele rozvoja vidieka spoločne so všeobecnými zásadami poskytovania štátnej pomoci.
- (46) Komisia vychádza z toho, že opatrenia vykonávané na základe nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a jeho vykonávacích predpisov a delegovaných aktov a v súlade s nimi alebo ako dodatočné vnútroštátne financovanie v rámci programu rozvoja vidieka sú samy o sebe v súlade s cieľmi rozvoja vidieka a prispievajú k ich dosiahnutiu.
- (47) Pokiaľ ide o opatrenia podobné opatreniam na rozvoj vidieka financované výhradne z vnútroštátnych prostriedkov, členské štáty by mali v záujme zabezpečenia súladu s opatreniami na rozvoj vidieka spolufinancovanými z EPFRV v rámci programov rozvoja vidieka preukázať, ako posudzovaná štátna pomoc zodpovedá príslušným programom rozvoja vidieka a či je s nimi v súlade. Takúto dokumentáciu je nutné pripojiť ku každej notifikácii.
- (48) Komisia sa domnieva, že zásada prínosu k dosiahnutiu cieľov rozvoja vidieka je splnená v prípade opatrení pomoci uvedených v časti II oddieloch 1.2, 1.3, 2.8 a 2.9 týchto usmernení, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti rozvoja vidieka, pretože Komisia nadobudla dostatočné skúsenosti, pokiaľ ide o prínos týchto opatrení k cieľom rozvoja vidieka.

Dodatočné podmienky pre pomoc na základe schémy podliehajúcu individuálnej notifikácii

- (49) Pri poskytovaní pomoci na investičné projekty na základe schémy podliehajúcej individuálnej notifikácii musí orgán poskytujúci pomoc preukázať, že vybraný projekt prispieje k dosiahnutiu cieľa schémy, a teda aj k dosiahnutiu cieľov pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach. Na tento účel sa členské štáty môžu opierať o informácie, ktoré uvedie žiadateľ o pomoc a v rámci ktorých je potrebné opísať pozitívne účinky investície.

⁽³⁸⁾ Pozri napríklad vec C-156/98 Nemecko/Komisia, Zb. 2000, s. I-6857, ods. 78 a vec C-333/07 Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, Zb. 2008, s. I-10807, ods. 94 až 116.

Pravidlá spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami

- (50) Aj napriek tomu, že pravidlá štátnej pomoci sú všeobecne uplatniteľné na odvetvie poľnohospodárstva⁽³⁹⁾, vzhľadom na špecifickosť tohto odvetvia ich uplatňovanie podlieha ustanoveniam nariadení v rámci prvého piliera SPP. Inými slovami, ak sa členské štáty rozhodnú využiť opatrenia štátnej pomoci, ich uplatňovanie nemôže mať prednosť pred ustanoveniami nariadenia (EÚ) č. 1308/2013⁽⁴⁰⁾. Z toho vyplýva, že Komisia neschváli štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s ustanoveniami upravujúcimi spoločnú organizáciu trhu alebo ktorá by narušala riadne fungovanie spoločnej organizácie.
- (51) Ďalšie špecifické podmienky týkajúce sa dodržiavania zásad spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami sú uvedené v časti II týchto usmernení, a to v oddiele 1.1.1.1 o investičnej pomoci poľnohospodárskym podnikom v súvislosti s poľnohospodárskou prvovýrobou, v oddiele 1.1.4 o pomoci na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov a v oddiele 1.2.2 o pomoci týkajúcej sa uzavretia výrobnéj kapacity.

Environmentálne ciele

- (52) V článku 11 zmluvy sa stanovuje, že „požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politik Únie a činností, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja“. Právnym základom kľúčových environmentálnych opatrení 1. a 2. piliera SPP je článok 11 zmluvy. V súlade s touto požiadavkou by sa pri dosahovaní priorít Únie v oblasti rozvoja vidieka mal rešpektovať rámec udržateľného rozvoja. Únia v rámci svojej podpory cieľa ochrany životného prostredia v súlade s článkom 11 zmluvy prihliada aj na zásadu „znečisťovateľ platí“⁽⁴¹⁾. Preto je potrebné venovať pri budúcich notifikáciách štátnej pomoci osobitnú pozornosť práve otázkam životného prostredia. Všetky notifikácie štátnej pomoci by v budúcnosti mali obsahovať posúdenie, či sa od činnosti, na ktorú sa vzťahuje pomoc, očakáva vplyv na životné prostredie. V prípadoch, kde dochádza k vplyvu na životné prostredie, by sa v notifikáciách štátnej pomoci mali uvádzať informácie preukazujúce, že v dôsledku opatrenia pomoci nedôjde k porušeniu uplatniteľných právnych predpisov Únie v oblasti ochrany životného prostredia. Napríklad v prípade schémy pomoci týkajúcej sa investícií, ktoré sú určené na zvýšenie výroby a v ktorých sa počíta so zvýšeným využívaním obmedzených zdrojov alebo nárastom znečistenia, bude potrebné preukázať, že v dôsledku danej schémy nedôjde k porušeniu príslušných právnych predpisov Únie vrátane právnych predpisov týkajúcich sa ochrany životného prostredia⁽⁴²⁾ či dodržiavania dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC) v rámci krížového plnenia podľa nariadenia (EÚ) č. 1307/2013. V prípade notifikácie štátnej pomoci, ktorá je súčasťou programu rozvoja vidieka, by environmentálna požiadavka týkajúca sa takéhoto opatrenia štátnej pomoci mala byť totožná s environmentálnou požiadavkou týkajúcou sa opatrenia na rozvoj vidieka.

3.2. Potreba štátnej intervencie

- (53) S cieľom posúdiť, či je na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu potrebná štátna pomoc, je nevyhnutné najprv definovať problém, ktorý sa má riešiť. Štátna pomoc by sa mala zamerať na situácie, v ktorých môže priniesť podstatné zlepšenie, ktoré trh samotný dosiahnuť nemôže.
- (54) Opatrenia štátnej pomoci môžu za určitých podmienok skutočne korigovať zlyhania trhu, čím prispievajú k efektívnemu fungovaniu trhov a zlepšeniu konkurencieschopnosti. Okrem toho, ak trhy prinášajú efektívne výsledky, ale tieto výsledky sa považujú za neuspokojivé z hľadiska spravodlivého prístupu alebo súdržnosti, štátna pomoc sa môže použiť na dosiahnutie žiaducejších, vyrovnanějších výsledkov na trhu.

⁽³⁹⁾ Pozri body (13) a (14) týchto usmernení.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora vo veci 177/78 Pigs and Bacon Komisia/McCarren Zb. 1979, s. 2161, ods. 11.

⁽⁴¹⁾ Odôvodnenie 5 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.

⁽⁴²⁾ Právne predpisy Únie v oblasti ochrany životného prostredia: smernica 2009/147/ES (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7) („smernica o vtákoch“); smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7) („smernica o biotopoch“); smernica Rady 91/676/EHS (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1) („smernica o dusičnanoch“); rámcová smernica o vode; smernica 2006/118/ES (Ú. v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 19) („smernica o ochrane podzemných vôd“); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71) („smernica o trvalo udržateľnom používaní pesticídov“); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1) („smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“), a prípadne smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30) („smernica o strategickom environmentálnom posudzovaní“).

- (55) Na účely týchto usmernení Komisia vychádza z toho, že trh nedosahuje očakávané ciele bez štátnej intervencie týkajúcej sa opatrení pomoci, ktoré spĺňajú osobitné podmienky stanovené v časti II týchto usmernení. Preto by sa takáto pomoc mala považovať za potrebnú na dosiahnutie cieľov spoločného záujmu uvedených v časti I oddiele 3.1 týchto usmernení.

3.3. **Vhodnosť pomoci**

- (56) Navrhované opatrenie pomoci musí byť vhodným politickým nástrojom na dosiahnutie daného politického cieľa. Opatrenie pomoci sa nebude považovať za zlučiteľné, ak možno rovnaký pozitívny prínos k cieľom SPP, a najmä rozvoja vidieka, dosiahnuť inými menej rušivými nástrojmi politiky alebo inými menej rušivými druhmi pomoci. Je dôležité si uvedomiť, že na dosiahnutie uvedených cieľov môžu existovať aj iné, vhodnejšie nástroje, medzi ktoré patrí napríklad regulácia, trhovo orientované nástroje, rozvoj infraštruktúry a zlepšenie podnikateľského prostredia.

Vhodnosť nástroja spomedzi alternatívnych nástrojov politiky

- (57) Komisia sa domnieva, že pomoc poskytovaná v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach, ktorá spĺňa osobitné podmienky stanovené v príslušných oddieloch časti II týchto usmernení, je vhodným politickým nástrojom.
- (58) Ak sa členský štát rozhodne zaviesť opatrenie pomoci podobné opatreniam na rozvoj vidieka financované výhradne z vnútroštátnych prostriedkov, a pritom v príslušnom programe rozvoja vidieka existuje rovnaké opatrenie, členský štát by mal preukázať výhody zvoleného nástroja vnútroštátnej pomoci v porovnaní s predmetným opatrením v rámci programu rozvoja vidieka.

Vhodnosť nástroja spomedzi rôznych nástrojov pomoci

- (59) Pomoc sa môže poskytovať v rôznych formách. Členský štát by však mal zabezpečiť, aby sa pomoc poskytla vo forme, v prípade ktorej je najmenšia pravdepodobnosť narušenia obchodu a hospodárskej súťaže.
- (60) Ak sa v prípade opatrenia pomoci opísaného v časti II týchto usmernení predpokladá osobitná forma, táto forma sa na účely týchto usmernení považuje za vhodný nástroj pomoci.
- (61) Pokiaľ ide o opatrenia na rozvoj vidieka, ktoré sú spolufinancované z EPFRV alebo sa na ne poskytujú prostriedky ako dodatočné financovanie takýchto spolufinancovaných opatrení na rozvoj vidieka, Komisia vychádza z toho, že pomoc poskytnutá vo forme stanovenej v príslušnom opatrení na rozvoj vidieka je vhodným nástrojom pomoci.
- (62) Pokiaľ ide o investičnú pomoc, na ktorú sa nevzťahuje nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 a ktorá je súčasťou programu rozvoja vidieka alebo dodatočným financovaním takéhoto opatrenia na rozvoj vidieka, ak sa pomoc poskytne vo formách poskytujúcich priamu finančnú výhodu (napr. priame granty, oslobodenia od dane alebo zníženia daní, príspevkov na sociálne zabezpečenie alebo iných povinných poplatkov atď.), členský štát musí preukázať, prečo sú menej vhodné iné potenciálne menej rušivé formy pomoci, napr. vratné preddavky alebo formy pomoci, ktoré sú založené na dlhových alebo kapitálových nástrojoch (napr. nízkoúročené úvery alebo bonifikácia úrokov, štátne záruky alebo náhradné poskytnutie kapitálu za výhodných podmienok).
- (63) So zreteľom na lesnícke opatrenia v časti II oddiele 2.8 týchto usmernení musia členské štáty preukázať, že ekologické, ochranné a rekreačné ciele, na ktoré sú tieto opatrenia zamerané, nemožno dosiahnuť pomocou lesníckych opatrení podobných opatreniam na rozvoj vidieka uvedených v časti II kapitolách 2.1 až 2.7 týchto usmernení.
- (64) V prípade niektorých kategórií pomoci, ako je pomoc týkajúca sa nákladov na činnosti prieskumu trhu, koncepciu a návrh výrobu a na prípravu žiadostí o uznanie systémov kvality, pomoc na prenos znalostí a informačné akcie, pomoc na poradenské služby, pomoc na služby týkajúce sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku, pomoc na propagačné opatrenia, pomoc na kompenzáciu nákladov na prevenciu a eradikáciu chorôb zvierat a škodcov rastlín a pomoc na podporu odvetvia chovu hospodárskych zvierat, sa pomoc musí poskytnúť konečným príjemcom pomoci nepriamo, ako vecné plnenie prostredníctvom subvencovaných služieb. V týchto prípadoch sa pomoc vypláca poskytovateľovi príslušnej služby alebo činnosti.

- (65) Posúdením zlučiteľnosti opatrenia pomoci s vnútorným trhom nie sú dotknuté uplatniteľné pravidlá verejného obstarávania ani zásady týkajúce sa transparentnosti, otvorenosti a nediskriminácie v rámci výberu poskytovateľa služby.

3.4. Stimulačný účinok a potreba pomoci

- (66) Pomoc v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom len vtedy, ak má stimulačný účinok. Stimulačný účinok je prítomný, keď sa v dôsledku pomoci správanie podniku zmení tak, že sa podnik zapojí do ďalšej činnosti prispievajúcej k rozvoju odvetvia, do ktorej by sa bez tejto pomoci nezapojil alebo by sa do nej zapojil len obmedzene či iným spôsobom. Pomoc však nesmie slúžiť na subvencovanie nákladov na činnosť, ktoré by podniku vznikli v každom prípade, a nesmie slúžiť na kompenzáciu bežného podnikateľského rizika hospodárskej činnosti.
- (67) Ak nie sú v právnych predpisoch Únie ani v týchto usmerneniach výslovne stanovené výnimky, jednostranné opatrenia štátnej pomoci, ktorých cieľom je jednoducho zlepšenie finančnej situácie podnikov, ale ktoré žiadnym spôsobom neprispievajú k rozvoju odvetvia, a predovšetkým pomoc, ktorá sa poskytuje iba na základe ceny, množstva, jednotky výroby alebo jednotky výrobných prostriedkov, sa považujú za prevádzkovú pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom. Takáto pomoc okrem toho už svojou podstatou môže zasahovať do mechanizmov, ktorými sa reguluje organizácia vnútorného trhu.
- (68) Rovnaké dôvody viedli Komisiu k tomu, aby povolila pomoc na uľahčenie dodržiavania povinných noriem len do tej miery, v akej spĺňa ciele politiky rozvoja vidieka.
- (69) Z tých istých dôvodov by sa pomoc poskytnutá v súlade s časťou II oddielmi 1.2 a 2.8.5 týchto usmerení mala obmedziť na pomoc podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré stoja pred rôznymi problémami napriek tomu, že vynaložili primerané úsilie na minimalizovanie takýchto rizík. Štátna pomoc by nemala viesť k navádzaniu podnikov na podstupovanie zbytočného rizika. Dôsledky neobozretného výberu výrobných metód alebo výrobkov by mali znášať samotné podniky pôsobiace v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- (70) Z rovnakých dôvodov Komisia zastáva názor, že pomoc nemá na príjemcu stimulačný účinok v prípadoch, v ktorých sa práce na príslušnom projekte alebo činnosti začali vykonávať skôr, ako príjemca podal žiadosť o pomoc vnútroštátnym orgánom.
- (71) Žiadosť o pomoc musí obsahovať prinajmenšom meno/názov žiadateľa a informácie o veľkosti podniku, opis projektu alebo činnosti vrátane miesta, kde sa uskutočnia, dátumu začatia a ukončenia realizácie, výšku pomoci potrebnú na realizáciu a oprávnené náklady.
- (72) Veľké podniky musia okrem toho v žiadosti opísať situáciu, ktorá by nastala bez poskytnutia pomoci a ktorá sa označuje ako kontrafaktuálny scenár alebo alternatívny projekt či činnosť, a predložiť dokumentáciu na doloženie kontrafaktuálneho scenára opísaného v žiadosti.
- (73) Pri doručení žiadosti musí orgán poskytujúci pomoc vykonať kontrolu vierohodnosti kontrafaktuálneho scenára a potvrdiť, že pomoc má požadovaný stimulačný účinok. Kontrafaktuálny scenár sa považuje za vierohodný, ak je autentický a súvisí s faktormi rozhodovania prevládajúcimi v čase rozhodovania príjemcu o predmetnom projekte alebo činnosti.
- (74) Odchyľne od bodov (70) až (73) sa pomoc vo forme daňových výhod poskytnutých MPS považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak sa v schéme pomoci stanovuje nárok na pomoc v súlade s objektívnymi kritériami a bez ďalšieho uplatnenia voľného uváženia členského štátu a ak schéma pomoci bola prijatá a nadobudla účinnosť pred začatím práce na projekte alebo činnosti, na ktoré sa pomoc poskytuje. Posledne uvedená požiadavka neplatí v prípade následných fiškálnych schém za predpokladu, že na danú činnosť sa už vzťahovali predchádzajúce schémy vo forme daňových výhod.
- (75) Odchyľne od bodov (70) až (74) sa v prípade nasledujúcich kategórií pomoci uvedených v týchto usmerneniach nevyžaduje stimulačný účinok alebo sa považujú za kategórie pomoci, ktoré takýto účinok majú:
- a) schémy pomoci na konsolidáciu pôdy v súlade s oddielom 1.3.4 a oddielom 2.9.2 a schémy pomoci s ekologickým, ochranným a rekreačným cieľom v súlade s časťou II oddielom 2.8 a ak:
 - i) schéma pomoci vytvára nárok na pomoc v súlade s objektívnymi kritériami a bez ďalšieho uplatnenia voľného rozhodnutia členského štátu;

- ii) schéma pomoci bola prijatá a nadobudla účinnosť pred tým, než príjemca vynaložil oprávnené náklady podľa oddielov 1.3.4, 2.9.2 a 2.8; a
- iii) schéma pomoci sa vzťahuje iba na MSP;
- b) pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 a rámcovou smernicou o vode poskytovaná MSP v súlade s časťou II oddielom 1.1.6;
- c) pomoc pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami v súlade s časťou II oddielom 1.1.7;
- d) pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami v súlade s časťou II oddielom 1.2.1.1;
- e) pomoc na náhradu škody spôsobenej nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, v súlade s časťou II oddielom 1.2.1.2;
- f) pomoc na náhradu nákladov na eradikáciu chorôb zvierat a škodcov rastlín a strát spôsobených týmito chorobami zvierat a škodcami rastlín v súlade s časťou II oddielom 1.2.1.3;
- g) pomoc na úhradu nákladov na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v súlade s časťou II oddielom 1.2.1.4;
- h) pomoc na náhradu škody spôsobenej chránenými zvieratami v súlade s časťou II oddielom 1.2.1.5;
- i) pomoc na náhradu škôd v lesoch spôsobených zvieratami regulovanými právnymi predpismi v súlade s časťou II oddielom 2.8.5;
- j) investičná pomoc na splnenie noriem v súlade bodom (148) písm. a) a b);
- k) investičná pomoc na splnenie noriem poskytnutá MSP v súlade s bodom (148) písm. c); investičná pomoc na splnenie noriem poskytnutá veľkým podnikom v súlade s bodom (148) písm. c) sa môže považovať za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak dotknutý podnik môže dokázať, že bez pomoci by čelil riziku ukončenia prevádzky;
- l) pomoc na investície v prospech zachovania kultúrneho a prírodného dedičstva v poľnohospodárskom podniku v súlade s časťou II oddielom 1.1.1.2, s výnimkou individuálnej pomoci, ktorá prevyšuje 500 000 EUR na jeden podnik a jeden investičný projekt;
- m) pomoc na propagačné opatrenia v súlade s bodom (464) písm. b) a c) a na propagačné kampane, ktoré majú všeobecný charakter, v súlade s bodom (464) písm. d);
- n) pomoc na výskum a vývoj v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v súlade s časťou II oddielom 1.3.6 a oddielom 2.9.1;
- o) pomoc na udržiavanie, obnovu a skvalitňovanie kultúrneho a prírodného dedičstva dedín, vidieckych oblastí a lokalít s vysokou prírodnou hodnotou v súlade s bodom (644) písm. e). Táto výnimka sa nevzťahuje na investičnú pomoc súvisiacu s kultúrnym a prírodným dedičstvom dedín, vidieckych oblastí a lokalít s vysokou prírodnou hodnotou, ktorá presahuje stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť stanovené v bode (37) písm. c);
- p) pomoc na návrh a aktualizáciu plánov rozvoja obcí a dedín vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb, ako aj plánov ochrany a riadenia týkajúcich sa lokalít sústavy Natura 2000 a iných oblastí s vysokou prírodnou hodnotou v súlade s bodom (644) písm. a);
- q) pomoc na odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín, chorobami zvierat, katastrofickými udalosťami a udalosťami spojenými so zmenou klímy v súlade s časťou II oddielom 2.1.3.

Ďalšie podmienky týkajúce sa investičnej pomoci podliehajúcej individuálnej notifikácii

- (76) Okrem splnenia uvedených požiadaviek musí členský štát v prípade investičnej pomoci podliehajúcej individuálnej notifikácii poskytnúť jasný dôkaz o tom, že daná pomoc má na rozhodnutie o investícii skutočne vplyv. Aby bolo možné vykonať dôkladné posúdenie, členský štát musí poskytnúť nielen informácie o projekte, na ktorý sa žiada pomoc, ale aj podrobný opis kontrafaktuálneho scenára, podľa ktorého by žiadny verejný orgán príjemcovi pomoc neposkytol.
- (77) Členským štátom sa odporúča, aby vychádzali z dokumentov, ako sú úradné dokumenty správnej rady, posúdenia rizík vrátane posúdenia rizík spojených s lokalitou, finančné správy, interné podnikateľské plány, stanoviská odborníkov a iné štúdie týkajúce sa posudzovaného investičného projektu. Pri preukazovaní stimulačného účinku by mohli členským štátom pomôcť dokumenty obsahujúce informácie o prognózach dopytu, odhadoch nákladov, finančných prognózach, dokumenty, ktoré boli predložené investičnému výboru a v ktorých sa uvádzajú rôzne investičné scenáre, alebo dokumenty poskytnuté finančným inštitúciám.
- (78) V tejto súvislosti sa môže ohodnotiť úroveň ziskovosti na základe metodík, ktoré sa bežne používajú v príslušnom odvetví a ktoré môžu obsahovať metódy na zistenie čistej aktuálnej hodnoty projektu (net present value, NPV)⁽⁴³⁾, vnútornej miery návratnosti (internal rate of return, IRR)⁽⁴⁴⁾ alebo priemernej návratnosti investovaného kapitálu (return on capital employed, ROCE). Ziskovosť projektu sa porovná s bežnými mierami návratnosti, ktoré podnik uplatňuje v iných podobných investičných projektoch. Ak tieto miery nie sú k dispozícii, ziskovosť projektu sa porovná s kapitálovými nákladmi podniku ako celku alebo s mierami návratnosti bežne zaznamenanými v príslušnom odvetví.
- (79) Ak nie je známy žiadny kontrafaktuálny scenár, stimulačný účinok možno predpokladať v prípade likvidnej medzery, teda keď investičné náklady presahujú čistú aktuálnu hodnotu predpokladaných prevádzkových ziskov investície na základe podnikateľského plánu *ex ante*.
- (80) Ak pomoc nezmení správanie príjemcu stimulovaním ďalších investícií, nemá žiadne pozitívne účinky na rozvoj príslušného odvetvia. Pomoc teda nebude schválená v prípadoch, keď sa zdá, že rovnaké investície by sa realizovali aj bez tejto pomoci.

3.5. Proporcionalita pomoci

- (81) Pomoc v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach sa považuje za proporcionálnu, ak je výška pomoci na príjemcu obmedzená na minimum potrebné na dosiahnutie spoločného vytýčeného cieľa.

Maximálna intenzita pomoci a maximálna výška pomoci

- (82) V záujme proporcionality pomoci Komisia zastáva názor, že výška pomoci by mala byť v zásade nižšia ako výška oprávnených nákladov. Týmto nie sú dotknuté pravidlá týkajúce sa environmentálnych alebo iných verejných stimulov, ktoré sa výslovne uvádzajú v časti II oddieloch 1.1.3 a 1.2.2 týchto usmernení.
- (83) S cieľom zabezpečiť predvídateľnosť a rovnaké podmienky Komisia v týchto usmerneniach v prípade pomoci naďalej uplatňuje maximálne intenzity pomoci. Ak nie je možné určiť maximálnu intenzitu pomoci, napríklad v prípade pomoci mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov, stanovuje sa v záujme zabezpečenia proporcionality pomoci maximálna výška pomoci definovaná v nominálnom vyjadrení.
- (84) V prípade správneho výpočtu oprávnených nákladov a pri dodržaní maximálnej intenzity pomoci alebo maximálnej výšky pomoci uvedenej v časti II týchto usmernení sa kritérium proporcionality považuje za splnené.
- (85) Maximálnu intenzitu pomoci a výšku pomoci na projekt musí orgán poskytujúci pomoc vypočítať pri poskytovaní pomoci. Oprávnené náklady je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciou, ktorá by mala byť prehľadná, konkrétna a aktuálna. Na účely výpočtu intenzity pomoci a oprávnených nákladov sa musia použiť číselné údaje pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov.

⁽⁴³⁾ Čistá aktuálna hodnota projektu je rozdiel medzi pozitívnym a negatívnym peňažným tokom počas celej životnosti investície, ktoré sú diskontované na ich súčasnú hodnotu (zvyčajne s využitím kapitálových nákladov).

⁽⁴⁴⁾ Vnútorňá miera návratnosti nie je založená na účtovných príjmoch v danom roku, zohľadňuje však budúce peňažné toky, ktorých príjem investor očakáva počas celej životnosti investície. Je definovaná ako diskontná miera, pri ktorej sa čistá aktuálna hodnota peňažných tokov rovná nule.

- (86) Daň z pridanej hodnoty (DPH) nepredstavuje oprávnené náklady na pomoc s výnimkou prípadu, ak nie je vratná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.
- (87) Ak sa pomoc poskytuje inou formou ako formou grantu, výška pomoci sa rovná ekvivalentu hrubého grantu pomoci.
- (88) Pomoc splatná v niekoľkých splátkach je diskontovaná na svoju hodnotu v čase poskytnutia pomoci. Oprávnené náklady sú diskontované na svoju hodnotu v čase poskytnutia pomoci. Ako úroková miera na diskontné účely sa použije diskontná sadzba uplatniteľná v čase poskytnutia pomoci.
- (89) Ak sa pomoc poskytuje formou daňových zvýhodnení, diskontácia tranží pomoci sa uskutočňuje na základe diskontných sadzieb uplatniteľných vždy v tom čase, keď daňové zvýhodnenie nadobudlo účinnosť.
- (90) Pokiaľ ide o investičnú pomoc vo vidieckych oblastiach, maximálna intenzita pomoci pre veľké investičné projekty sa musí znížiť na upravenú výšku pomoci, ako sa vymedzuje v bode (35).31. Veľké investičné projekty navyše nemôžu využívať zvýšenú intenzitu pomoci pre MSP.
- (91) Ak sú záväzky podľa časti II oddielov 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 a 3.4 týchto usmernení vyjadrené v iných jednotkách, ako sú jednotky uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1305/2013, môžu členské štáty vypočítať platby na základe týchto iných jednotiek. V takýchto prípadoch musia členské štáty zabezpečiť, aby bola dodržaná maximálna ročná výška.
- (92) S výnimkou pomoci na záväzky týkajúce sa chovu miestnych plemien, ktorých chov je ohrozený, uvedené v oddiele 1.1.5.1, nemôže byť pomoc podľa časti II oddielov 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 a 3.4 týchto usmernení poskytnutá na dobytčiu jednotku. Prepočítavacie koeficienty rôznych kategórií zvierat na dobytčie jednotky sú uvedené v prílohe II k vykonávaciemu aktu k nariadeniu (EÚ) č. 1305/2013.
- (93) Členské štáty môžu stanoviť výšku pomoci pre opatrenia alebo druhy operácií uvedené v časti II oddieloch 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.3, 3.4 a 3.5 týchto usmernení na základe štandardných predpokladov ďalších nákladov a straty príjmu. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby výpočty a príslušná pomoc a) obsahovali iba prvky, ktoré sú overiteľné, b) boli založené na číselných údajoch získaných náležitou expertízou, c) jednoznačne označovali zdroj použitých číselných údajov, d) boli diferencované tak, aby zohľadňovali regionálne alebo miestne podmienky lokalít a prípadne skutočné využívanie pôdy a e) neobsahovali prvky spojené s investičnými nákladmi.
- (94) Pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci bude Komisia prihliadať na všetky poistenia, ktoré príjemca pomoci uzavrel alebo mohol uzavrieť. Pokiaľ ide o pomoc na kompenzáciu strát spôsobených nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, mala by sa z dôvodu prevencie rizika narušenia hospodárskej súťaže poskytnúť pomoc v maximálnej intenzite pomoci len takému podniku, ktorému sa takto spôsobené straty nemôžu uhradiť z poistného krytia. V záujme dosiahnutia ďalšieho zlepšenia riadenia rizík preto príjemcovia musia byť motivovaní uzatvoriť poistenie vždy, keď to je možné.

Dodatočné podmienky pre investičnú pomoc podliehajúcu individuálnej notifikácii a investičnú pomoc veľkým podnikom podľa notifikovaných schém

- (95) Investičná pomoc podliehajúca individuálnej notifikácii sa spravidla bude považovať za obmedzenú na minimum, ak výška pomoci zodpovedá čistým dodatočným nákladom na realizáciu investície v predmetnej oblasti v porovnaní s kontrafaktuálnym scenárom v prípade absencie pomoci. Podobne v prípade investičnej pomoci poskytovanej veľkým podnikom podľa notifikovaných schém musia členské štáty zabezpečiť, aby bola výška pomoci obmedzená na minimum na základe „prístupu s uplatnením čistých dodatočných nákladov“.
- (96) Výška pomoci by nemala presiahnuť minimum potrebné na zabezpečenie dostatočnej ziskovosti projektu, napríklad by nemala viesť k zvýšeniu jeho vnútornej miery návratnosti nad rámec bežných mier návratnosti, ktoré dotknutý podnik uplatňuje v iných podobných investičných projektoch alebo, ak tieto miery nie sú k dispozícii, k zvýšeniu jeho vnútornej miery návratnosti nad rámec kapitálových nákladov podniku ako celku alebo nad rámec mier návratnosti bežne zaznamenaných v danom odvetví.

- (97) V prípade investičnej pomoci veľkým podnikom podľa notifikovaných schém musí členský štát zabezpečiť, aby výška pomoci zodpovedala čistým dodatočným nákladom na realizáciu investície v predmetnej oblasti v porovnaní s kontrafaktuálnym scenárom v prípade absencie pomoci. Metóda vysvetlená v bode (96) sa musí použiť na stanovenie stropu spolu s maximálnymi intenzitami pomoci.
- (98) V prípade investičnej pomoci podliehajúcej individuálnej notifikácii Komisia overí, či výška pomoci presahuje minimum potrebné na to, aby bol projekt dostatočne ziskový, a to pomocou metódy uvedenej v bode (96). Výpočty, ktoré sa použili pri analýze stimulačného účinku, sa môžu použiť aj pri posudzovaní proporcionality pomoci. Členský štát musí preukázať proporcionalitu na základe dokumentácie, ako napr. dokladov uvedených v bode (77). Táto požiadavka sa nevzťahuje na investičnú pomoc súvisiacu s poľnohospodárskou prvovýrobou.

Kumulácia pomoci

- (99) Pomoc sa môže poskytovať súčasne podľa niekoľkých schém alebo sa môže kumulovať s pomocou *ad hoc* za predpokladu, že celková výška štátnej pomoci na činnosť alebo projekt nepresiahne stropy pomoci stanovené v týchto usmerneniach.
- (100) Pomoc s identifikovateľnými oprávnenými nákladmi sa môže kumulovať s ktoroukoľvek inou štátnou pomocou, pokiaľ sa uvedené pomoci týkajú rozdielnych identifikovateľných oprávnených nákladov. Pomoc s identifikovateľnými oprávnenými nákladmi možno kumulovať s ktoroukoľvek inou štátnou pomocou v súvislosti s rovnakými oprávnenými nákladmi, ktoré sa čiastočne alebo úplne prekrývajú, iba vtedy, ak takáto kumulácia nevedie k prekročeniu maximálnej intenzity pomoci alebo výšky pomoci uplatniteľnej na tento druh pomoci podľa týchto usmernení.
- (101) Pomoc bez identifikovateľných oprávnených nákladov podľa časti II oddielov 1.1.2 a 3.3 týchto usmernení sa môže kumulovať s ktorýmkoľvek iným opatrením štátnej pomoci s identifikovateľnými oprávnenými nákladmi. Pomoc bez identifikovateľných oprávnených nákladov sa môže kumulovať s inou štátnou pomocou bez identifikovateľných oprávnených nákladov až do výšky najvyššieho príslušného celkového stropu financovania stanoveného za osobitných okolností každého prípadu v týchto usmerneniach alebo v iných usmerneniach o štátnej pomoci, v nariadení o skupinových výnimkách alebo rozhodnutí prijatom Komisiou.
- (102) Štátna pomoc v prospech odvetvia poľnohospodárstva by sa nemala kumulovať s platbami uvedenými v článkoch 81 ods. 2 a 82 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi, ak by v dôsledku takejto kumulácie intenzita pomoci alebo výška pomoci presiahla hodnotu stanovenú v týchto usmerneniach.
- (103) Ak sa financovanie zo strany Únie, ktoré centrálné spravujú inštitúcie, agentúry, spoločné podniky alebo iné orgány Únie a ktoré nie je priamo ani nepriamo pod kontrolou členského štátu, kombinuje so štátnou pomocou, tak sa pri zisťovaní toho, či sú dodržané stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť a maximálne intenzity a stropy pomoci, zohľadňuje len táto štátna pomoc, za predpokladu, že celková suma verejného financovania poskytnutá vo vzťahu k tým istým oprávneným nákladom nepresahuje najpriaznivejšiu mieru financovania stanovenú (najpriaznivejšie miery financovania stanovené) v uplatniteľných právnych predpisoch Únie.
- (104) Pomoc schválená v zmysle týchto usmernení by sa v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi nemala kumulovať s pomocou *de minimis*, ak by výsledkom takejto kumulácie bola intenzita alebo výška pomoci presahujúca hodnoty stanovené v týchto usmerneniach.
- (105) Pomoc týkajúca sa investícií, ktorých cieľom je obnovenie potenciálu poľnohospodárskej výroby podľa bodu (143) písm. e) by sa nemala kumulovať s pomocou na náhradu materiálnych škôd podľa oddielov 1.2.1.1, 1.2.1.2 a 1.2.1.3 týchto usmernení.
- (106) Je potrebné vylúčiť dvojité financovanie poľnohospodárskych postupov, ktoré sú prospešné pre klímu a životné prostredie podľa časti II oddielov 1.1.5.1., 1.1.6, 1.1.8 a 3.5 týchto usmernení, ako aj rovnocenných postupov, ktoré sa uvádzajú v článku 43 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013. Doložkou o revízii uvedenu v bode (724) týchto usmernení by sa takisto malo zabrániť dvojitému financovaniu.
- (107) Pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví poľnohospodárstva uvedená v časti II oddiele 1.1.4 týchto usmernení by sa nemala kumulovať s pomocou na zakladanie skupín a organizácií výrobcov v odvetví poľnohospodárstva stanovenou v článku 27 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013. Pomoc mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov uvedená v oddiele 1.1.2 by sa nemala kumulovať s pomocou na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov alebo rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov uvedenou v článku 19 ods. 1 písm. a) bodoch i) a iii) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ak by v dôsledku takejto kumulácie výška pomoci presiahla hodnotu stanovenú v týchto usmerneniach.

3.6. **Zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod**

(108) Negatívne účinky opatrenia pomoci týkajúce sa narušenia hospodárskej súťaže a vplyvu na obchod medzi členskými štátmi sa musia v záujme zlučiteľnosti pomoci obmedziť a vyvážiť pozitívnymi účinkami prispievajúcimi k dosiahnutiu cieľa spoločného záujmu.

Všeobecné úvahy

(109) Pri posudzovaní negatívnych účinkov opatrenia pomoci sa Komisia bude v rámci svojej analýzy týkajúcej sa narušenia hospodárskej súťaže zameriavať na predvídateľný vplyv pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na hospodársku súťaž medzi podnikmi na príslušných tovarových trhoch⁽⁴⁵⁾.

(110) V prvom rade treba zdôrazniť, že ak je pomoc vhodne zameraná, proporcionálna a obmedzená na čisté dodatočné náklady, negatívny vplyv pomoci sa zmierni a riziko neprimeraného narušenia hospodárskej súťaže vplyvom pomoci sa viac obmedzí. Okrem toho Komisia stanovuje maximálne intenzity pomoci. Tie predstavujú základnú požiadavku zlučiteľnosti, cieľom ktorej je predísť použitiu štátnej pomoci na projekty, v prípade ktorých sa pomer výšky pomoci k oprávneným nákladom považuje za veľmi vysoký a s veľkou pravdepodobnosťou rušivý. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že čím sú výraznejšie pozitívne účinky, ktoré sa vďaka podporovanému projektu pravdepodobne prejaví, a čím je väčšia pravdepodobná potreba pomoci, tým vyšší bude strop intenzity pomoci.

(111) Aj v prípade, ak je pomoc nevyhnutná a proporcionálna, však môže spôsobiť takú zmenu správania príjemcov, ktorá naruší hospodársku súťaž. Táto situácia je pravdepodobnejšia v odvetví poľnohospodárstva, ktoré sa odlišuje od iných trhov osobitnou štruktúrou poľnohospodárskej prvovýroby, pre ktorú je charakteristický veľký počet v nej pôsobiacich malých podnikov. Riziko narušenia hospodárskej súťaže je na takýchto trhoch vysoké dokonca aj vtedy, keď sa poskytnú len malé výšky pomoci.

(112) Pomoc pre odvetvie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a pre vidiecke oblasti môže byť príčinou dvoch hlavných potenciálnych narušení hospodárskej súťaže a obchodu. Ide o narušenie tovarového trhu a účinky na lokalitu. Oba druhy môžu viesť k neefektívnemu pridelovaniu zdrojov, ktoré oslabuje hospodársku výkonnosť vnútorného trhu, a k obavám v súvislosti s distribúciou, vzhľadom na to, že pomoc ovplyvňuje distribúciu hospodárskej činnosti medzi regiónmi.

(113) Komisia sa v zásade vzhľadom na priaznivé účinky pomoci na rozvoj odvetvia domnieva, že ak pomoc spĺňa podmienky a nepresahuje príslušné maximálne intenzity pomoci stanovené v uplatniteľných oddieloch časti II týchto usmernení, negatívny účinok pomoci na hospodársku súťaž a obchod sa obmedzuje na minimum.

(114) Keďže investičná pomoc podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podnikom, ktoré pôsobia v iných odvetviach, napr. v odvetví spracovania potravín⁽⁴⁶⁾, má tendenciu vyvolávať podobné rušivé účinky na hospodársku súťaž a obchod, mali by sa na všetky tieto odvetvia rovnako vzťahovať všeobecné aspekty politiky hospodárskej súťaže týkajúce sa účinkov na hospodársku súťaž a obchod. Preto sa, pokiaľ ide o investičnú pomoc na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a odbyt poľnohospodárskych výrobkov, v odvetví lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach, musia dodržiavať podmienky opísané v bodoch (115) až (127).

⁽⁴⁵⁾ Pomoc môže mať vplyv na viacero trhov, pretože vplyv pomoci sa nemusí obmedzovať len na trh zodpovedajúci podporovanej činnosti, ale môže sa týkať aj ďalších trhov, ktoré sú s týmto trhom prepojené, a to buď vzhľadom na to, že sa v reťazci nachádzajú vyššie, nižšie alebo trh dopĺňajú, alebo na týchto trhoch príjemca už pôsobí alebo v blízkej budúcnosti môže pôsobiť.

⁽⁴⁶⁾ V usmerneniach Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 319, 27.12.2006, s. 1) už došlo k zosúladieniu pravidiel vzťahujúcich sa na poľnohospodárske podniky zaoberajúce sa spracovaním a odbytom s pravidlami týkajúcimi sa nepoľnohospodárskych podnikov (bod 17 uvedených usmernení).

Schémy investičnej pomoci na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a odbyt poľnohospodárskych výrobkov, v odvetví lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach

- (115) Schémy pomoci nesmú viesť k výrazným narušeniam hospodárskej súťaže a obchodu. Ide najmä o také situácie, kedy sa narušenia síce pokladajú za obmedzené na individuálnej úrovni (za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky pre investičnú pomoc), avšak schémy investičnej pomoci by kumulatívne mohli viesť k vysokým úrovňam narušenia. Takéto narušenia by sa mohli týkať odbytových trhov, na ktorých by spôsobili alebo zhoršili situáciu nadmernej kapacity, prípadne by sa v ich dôsledku vytvorila, zvýšila alebo zachovala značná trhová sila niektorých príjemcov takým spôsobom, ktorý negatívne ovplyvní dynamické stimuly. Pomoc dostupná v rámci schém investičnej pomoci by mohla viesť aj k významnému úbytku hospodárskej činnosti v iných oblastiach Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). V prípade schém investičnej pomoci zameranej na určité odvetvia je riziko takýchto narušení dokonca ešte väčšie.
- (116) Dotknutý členský štát preto musí preukázať, že všetky negatívne účinky budú obmedzené na minimum s prihliadnutím napríklad na veľkosť príslušných projektov, individuálnu a kumulatívnu výšku pomoci, predpokladaných príjemcov, ako aj na charakter cieľových odvetví. S cieľom umožniť Komisii posúdiť možné negatívne účinky sa takýto členský štát vyzýva, aby predložil všetky posúdenia vplyvu, ktoré má k dispozícii, ako aj hodnotenia *ex post* vykonané v prípade podobných predchádzajúcich schém.

Investičná pomoc na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a odbyt poľnohospodárskych výrobkov a vo vidieckych oblastiach podliehajúca individuálnej notifikácii

- (117) Pri posudzovaní negatívnych účinkov individuálnej investičnej pomoci Komisia kladie osobitný dôraz na negatívne účinky v súvislosti s hromadením nadmernej kapacity na upadajúcich trhoch, zabraňovaním odchodu z trhu a koncepciou značnej trhovej sily. Tieto negatívne účinky sú opísané v bodoch (118) až (127) a musia sa vyvážiť pozitívnymi účinkami pomoci.
- (118) V záujme identifikovania a posúdenia možných narušení hospodárskej súťaže a obchodu by členské štáty mali predložiť dôkazy, ktoré Komisii umožnia identifikovať príslušné tovarové trhy (teda trhy s výrobkami zasiahnutými zmenou správania príjemcu pomoci) a identifikovať dotknutých konkurentov a zákazníkov/spotrebiteľov.
- (119) Pri posudzovaní týchto možných narušení Komisia uplatňuje rôzne kritériá, napr. trhová štruktúra príslušného výrobku, výkonnosť trhu (upadajúci alebo rastúci trh), proces výberu príjemcu pomoci, prekážky pri vstupe na trh a odchode z trhu, diferenciáciu výrobkov.
- (120) Systematická závislosť podniku od štátnej pomoci môže znamenať, že podnik samotný nie je schopný obstáť v konkurencii alebo že má v porovnaní so svojimi konkurentmi neoprávnené výhody.
- (121) Komisia rozlišuje dva hlavné zdroje možných negatívnych účinkov na tovarové trhy:
- a) prípady výrazného nárastu kapacity, čo vedie k nadmernej kapacite alebo existujúcu nadmernú kapacitu zhoršuje, a to najmä na upadajúcom trhu, a
 - b) prípady, keď má príjemca pomoci značnú trhovú silu.
- (122) S cieľom posúdiť, či pomoc môže slúžiť na vytvorenie alebo zachovanie neefektívnych trhových štruktúr, Komisia zohľadní dodatočnú výrobnú kapacitu vytvorenú na základe projektu a to, či nejde o nedostatočne výkonný trh.
- (123) Ak príslušný trh rastie, spravidla býva menší dôvod na obavy, že pomoc negatívne ovplyvní dynamické stimuly alebo bude neprimerane brániť odchodu z trhu alebo vstupu na trh.
- (124) Viac obáv vzbudzuje situácia, keď sú trhy v úpadku. V tejto súvislosti Komisia rozlišuje medzi prípadmi, keď je z dlhodobého hľadiska relevantný trh v štruktúrálom úpadku (t. j. vykazuje zápornú mieru rastu), a prípadmi, keď je relevantný trh v relatívnom úpadku (t. j. vykazuje kladnú mieru rastu, ale neprekračuje referenčnú hodnotu miery rastu).

- (125) Nedostatočná výkonnosť trhu sa zvyčajne vyhodnotí na základe porovnania s HDP v EHP za posledné tri roky pred začiatkom projektu (referenčná hodnota), môže sa stanoviť aj na základe predpokladaných mier rastu v nasledujúcich troch až piatich rokoch. Medzi ukazovatele môže patriť predvídateľný budúci rast príslušného trhu a z neho vyplývajúce očakávané miery využitia kapacity, ako aj možný vplyv zvýšenia kapacity na konkurentov v dôsledku jej dosahu na ceny a ziskové marže.
- (126) V určitých prípadoch nemusí byť posudzovanie rastu príslušného tovarového trhu v EHP vhodným spôsobom celkového posúdenia účinkov pomoci, najmä v prípade celosvetového geografického trhu. V takýchto prípadoch Komisia posúdi účinok pomoci na dotknuté trhové štruktúry, predovšetkým jej potenciál vytlačiť výrobcov v EHP.
- (127) S cieľom zhodnotiť existenciu značnej trhovej sily Komisia zohľadní pozíciu príjemcu počas určitého obdobia pred poskytnutím pomoci a jeho očakávanú trhovú pozíciu po ukončení investície. Komisia zohľadní trhové podiely príjemcu, ako aj trhové podiely jeho konkurentov a ostatné relevantné činitele, napríklad aj trhovú štruktúru, s prihliadnutím na koncentráciu na trhu, možné prekážky pre vstup na trh⁽⁴⁷⁾, kúpnu silu⁽⁴⁸⁾ a prekážky expanzie na trhu alebo odchodu z trhu.

3.7. Transparentnosť

- (128) Členské štáty musia zabezpečiť, aby na webovej lokalite na celoštátnej alebo regionálnej úrovni s podrobnými údajmi o štátnej pomoci boli uverejnené tieto informácie:
- a) úplné znenie schémy pomoci a jej vykonávacích ustanovení alebo právneho základu pre individuálnu pomoc, alebo odkaz naň;
 - b) totožnosť orgánu/orgánov poskytujúceho/poskytujúcich pomoc;
 - c) totožnosť jednotlivých príjemcov, forma a výška pomoci poskytnutej každému príjemcovi, dátum poskytnutia pomoci, druh podniku (MSP/veľký podnik), región, v ktorom sa príjemca nachádza (na úrovni NUTS II) a hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom príjemca vykonáva svoje činnosti (na úrovni skupiny NACE). Od tejto požiadavky je možné upustiť, pokiaľ ide o individuálnu pomoc, ktorá nepresahuje tieto prahy:
 - i) 60 000 EUR v prípade príjemcov, ktorí pôsobia v poľnohospodárskej prvovýrobe;
 - ii) 500 000 EUR v prípade príjemcov v odvetviach spracovania poľnohospodárskych výrobkov, odbytu poľnohospodárskych výrobkov, lesného hospodárstva alebo činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy.
- (129) V prípade schém pomoci vo forme daňových výhod môžu byť informácie o výške individuálnej pomoci poskytnuté v týchto pásmach (v miliónoch EUR): 0,06 – 0,5 len v prípade poľnohospodárskej prvovýroby; 0,5 – 1; 1 až 2; 2 až 5; 5 až 10; 10 až 30 a 30 a viac.
- (130) Ak individuálna pomoc patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a je buď spolufinancovaná z EPFRV alebo poskytovaná ako dodatočné vnútroštátne financovanie takýchto spolufinancovaných opatrení, dotknutý členský štát sa môže rozhodnúť, že informácie o nej neuverejní na webovej lokalite štátnej pomoci uvedenej v bode (128), a to za predpokladu, že k uverejneniu informácie o udelení individuálnej pomoci už došlo v súlade s článkami 111, 112 a 113 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013. V takomto prípade by členský štát mal na webovej lokalite štátnej pomoci uvedenej v bode (128) uviesť odkaz na webovú lokalitu uvedenú v článku 111 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013.
- (131) Tieto informácie sa musia uverejniť po prijatí rozhodnutia o poskytnutí pomoci, musia sa uchovávať najmenej desať rokov a širokej verejnosti musia byť dostupné bez obmedzení⁽⁴⁹⁾. Od členských štátov sa do 1. júla 2016 nebude požadovať, aby uverejnili uvedené informácie⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ K takýmto prekážkam pre vstup na trh patria právne prekážky (najmä práva duševného vlastníctva), úspory z rozsahu a sortimentu, prekážky brániace prístupu k sieťam a infraštruktúre. Ak sa pomoc týka trhu, na ktorom je príjemca pomoci etablovaný, možné prekážky vstupu na trh môžu posilniť potenciálnu značnú trhovú silu príjemcu pomoci, a tak aj možné negatívne účinky trhovej sily.

⁽⁴⁸⁾ Ak na trhu pôsobia silní odberatelia, je menej pravdepodobné, že príjemca pomoci bude môcť zvýšiť ceny voči týmto silným odberateľom.

⁽⁴⁹⁾ Tieto informácie sa musia uverejniť do šiestich mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci (alebo v prípade pomoci vo forme daňového zvýhodnenia do jedného roka od dátumu daňového priznania). V prípade neoprávnenej pomoci sa od členských štátov bude požadovať, aby zabezpečili uverejnenie týchto informácií *ex post*, a to aspoň do šiestich mesiacov od dátumu rozhodnutia Komisie. Informácie musia byť k dispozícii vo formáte, ktorý umožní prehľadávanie, získavanie a jednoduché uverejňovanie údajov na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML.

⁽⁵⁰⁾ Uverejnenie informácií o pomoci poskytnutej pred 1. júlom 2016 a v prípade fiškálnej pomoci uverejnenie informácií o pomoci požadovanej alebo poskytnutej pred 1. júlom 2016 sa nebude vyžadovať.

- (132) Z dôvodu transparentnosti členské štáty musia predkladať správy a vykonávať revízie, ako sa vyžaduje v časti III kapitole 2 týchto usmernení.

ČASŤ II. KATEGÓRIE POMOCI

Kapitola 1. Pomoc v prospech podnikov pôsobiacich v prvovýrobe, spracovaní a odbyte poľnohospodárskych výrobkov

1.1. Opatrenia na rozvoj vidieka

1.1.1. Investičná pomoc

- (133) Tento oddiel sa vzťahuje na investície do poľnohospodárskych podnikov, ktoré súvisia s poľnohospodárskou prvovýrobou, investície súvisiace so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a s odbytom poľnohospodárskych výrobkov.

- (134) Každá investičná pomoc podľa časti II oddielov 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 a 1.1.1.4 týchto usmernení musí spĺňať túto podmienku: v prípade, že spoločná organizácia trhov vrátane schém priamej podpory s financovaním z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) ukladá reštrikcie výroby alebo obmedzenia podpory Únie na úrovni jednotlivých podnikov, chovov alebo spracovateľských zariadení, štátna pomoc sa nesmie poskytnúť v prípade investícií, vďaka ktorým by sa zvýšila výroba nad rámec týchto reštrikcií alebo obmedzení.

1.1.1.1. Pomoc na investície do hmotného majetku a nehmotného majetku poľnohospodárskych podnikov v súvislosti s poľnohospodárskou prvovýrobou

- (135) Komisia bude pomoc na investície do hmotného majetku a nehmotného majetku poľnohospodárskych podnikov v súvislosti s poľnohospodárskou prvovýrobou považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami investičnej pomoci uvedenými v bode (134) týchto usmernení a týmito podmienkami.

- (136) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc na investície do hmotného majetku a nehmotného majetku poľnohospodárskych podnikov v súvislosti s poľnohospodárskou prvovýrobou. Investíciu uskutočňuje jeden alebo viacero príjemcov alebo sa týka hmotného alebo nehmotného majetku, ktorý využíva jeden alebo viacero príjemcov.

- (137) Tento oddiel sa vzťahuje aj na investície do hmotného majetku a nehmotného majetku súvisiaceho s výrobou biopalív alebo s výrobou energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) ak ide o investíciu do výroby biopalív v rámci poľnohospodárskeho podniku v zmysle smernice 2009/28/ES⁽⁵¹⁾, zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov sú oprávnené získať pomoc len vtedy, ak ich výrobná kapacita nepresahuje ekvivalent priemernej ročnej spotreby dopravného paliva daného poľnohospodárskeho podniku. Vyrábané biopalivo by sa nemalo predávať na trhu;
- b) ak ide o investíciu do výroby tepelnej energie a/alebo elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov v rámci poľnohospodárskeho podniku, zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov sú oprávnené získať pomoc len vtedy, ak je ich cieľom uspokojovať vlastné energetické potreby a ich výrobná kapacita nepresahuje ekvivalent kombinovanej priemernej ročnej spotreby tepelnej a elektrickej energie v danom poľnohospodárskom podniku vrátane poľnohospodárskej domácnosti. Predaj elektrickej energie do distribučnej siete sa povoľuje, pokiaľ sa dodržiava ročný limit vlastnej spotreby.

- (138) V prípade, že investíciu do výroby energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom uspokojovať vlastné energetické potreby alebo do výroby biopalív v rámci podniku uskutočňuje viac ako jeden poľnohospodársky podnik, priemerná ročná spotreba predstavuje sumu ekvivalentnú priemernej ročnej spotrebe všetkých príjemcov.

- (139) V prípade investícií do infraštruktúry energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá spotrebúva alebo vyrába energiu, musia členské štáty musia vyžadovať súlad s minimálnymi normami energetickej účinnosti, ak takéto normy existujú na vnútroštátnej úrovni.

- (140) Investície do zariadení, ktorých primárnym účelom je výroba elektrickej energie z biomasy, nie sú oprávnené získať pomoc, ak nedochádza k využívaniu minimálneho podielu tepelnej energie, ktorý určia členské štáty.

⁽⁵¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

- (141) Členské štáty musia stanoviť prahové hodnoty maximálneho podielu obilnín a iných plodín s vysokým obsahom škrobu, cukornatých plodín a olejnín, ktoré sa využívajú v rôznych druhoch zariadení na výrobu bioenergie vrátane biopalív. Pomoc na projekty v oblasti bioenergie sa musí obmedzovať na bioenergiu, ktorá spĺňa platné kritériá udržateľnosti stanovené v právnych predpisoch Únie vrátane článku 17 ods. 2 až 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES.
- (142) Ak výrobná kapacita zariadenia prekračuje priemernú ročnú spotrebu príjemcu alebo príjemcov podľa bodov (137) a (138) týchto usmernení, členské štáty musia dodržiavať podmienky stanovené v usmerneniach o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020, pokiaľ takáto pomoc nie je oslobodená od notifikačnej povinnosti.
- (143) Investície musia sledovať aspoň jeden z týchto cieľov:
- zlepšenie celkovej výkonnosti a udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku, najmä prostredníctvom znižovania výrobných nákladov alebo zlepšenia a reorganizácie výroby;
 - zlepšenie noriem týkajúcich sa prírodného prostredia, úrovne hygieny alebo dobrých podmienok zvierat za predpokladu, že sa v súvislosti s danou investíciou očakáva presiahnutie rámca platných noriem Únie;
 - vytvorenie a zlepšenie infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, prispôbovaním a modernizáciou poľnohospodárstva vrátane prístupu k poľnohospodárskej pôde, konsolidácie pôdy a zlepšovania vlastností pôdy, dodávok a úspor energie a vody;
 - dosiahnutie cieľov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy vrátane statusu ochrany biologickej diverzity druhov a biotopov, ako aj zvýšenia spoločenskej hodnoty sústavy Natura 2000 alebo iných sústav s vysokou prírodnou hodnotou, pokiaľ nejde o výrobné investície;
 - obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby, ktorý bol poškodený prírodnými katastrofami, mimoriadnymi udalosťami alebo nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, chorobami zvierat a škodcami rastlín, chránenými zvieratami, ako aj predchádzanie škodám spôsobeným uvedenými udalosťami a činiteľmi a zmierňovanie rizika vzniku takýchto škôd;
 - dodržiavanie noriem za podmienok uvedených v bode (148).

Oprávnené náklady

- (144) Oprávnené náklady kryté z prostriedkov pomoci:
- výstavba, nadobudnutie (vrátane lízingu) alebo rekonštrukcia nehnuteľného majetku, pričom náklady na zakúpený pozemok sú oprávnené, iba ak neprekračujú 10 % celkových oprávnených nákladov danej operácie. Vo výnimočných a náležite odôvodnených prípadoch možno povoliť vyšší percentuálny podiel na operácie súvisiace s ochranou životného prostredia;
 - kúpa alebo lízing strojov a vybavenia do výšky ich trhovej hodnoty;
 - všeobecné náklady spojené s výdavkami podľa písmen a) a b), ako sú odmeny pre architektov, technikov a poplatky za konzultácie, poplatky súvisiace s poradenstvom v oblasti environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti môžu predstavovať oprávnené náklady aj v prípade, že z ich výsledkov nevyplývajú žiadne výdavky podľa písmen a) a b);
 - nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok;
 - výdavky na nevýrobné investície spojené s cieľmi uvedenými v bode (143) písm. d);
 - v prípade investícií určených na obnovu potenciálu poľnohospodárskej výroby poškodeného prírodnými katastrofami, mimoriadnymi udalosťami alebo nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, chorobami zvierat alebo škodcami rastlín a chránenými zvieratami, môžu medzi oprávnené náklady patriť náklady, ktoré sa vynaložili na obnovu výrobného potenciálu na úroveň, ktorú dosahoval pred výskytom uvedených udalostí;

g) v prípade investícií určených na prevenciu škôd spôsobených prírodnými katastrofami, mimoriadnymi udalosťami alebo nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, chorobami zvierat, škodcami rastlín a chránenými zvieratami, môžu medzi oprávnené náklady patriť náklady na osobitné preventívne opatrenia zamerané na zníženie dôsledkov takýchto pravdepodobných udalostí.

(145) Pomoc sa nesmie poskytnúť na:

- a) kúpu výrobných práv, platobných nárokov a jednoročných rastlín;
- b) výsadbu jednoročných rastlín;
- c) kúpu zvierat;
- d) investície na dosiahnutie súladu s platnými normami Únie;
- e) iné náklady ako náklady uvedené v bode (144), ktoré súvisia s lízingovými zmluvami, ako napríklad marža prenajímateľa, náklady na refinancovanie úrokov, režijné náklady a poisťné poplatky;
- f) prevádzkový kapitál.

(146) Odchylné od bodu (145) písm. c) sa pomoc môže poskytnúť na kúpu zvierat uskutočnenú na účely uvedené v bode (143) písm. e) týchto usmernení.

(147) Odchylné od bodu (145) písm. c) sa pomoc môže poskytnúť na kúpu plemenných zvierat na zlepšenie genetickej kvality stáda za predpokladu, že spĺňa tieto podmienky:

- a) Komisia sa domnieva, že zlepšenie genetickej kvality stáda je vo všeobecnosti možné dosiahnuť prostredníctvom umelej inseminácie genetickým materiálom zvierat vysokej kvality. Uznáva však, že z riadiacich postupov vyplývajú určité obmedzenia pri používaní umelej inseminácie hovädzieho dobytku, oviec a kôz. Pomoc sa preto môže udeliť len na kúpu plemenných zvierat na zlepšenie genetickej kvality stáda hovädzieho dobytku, oviec a kôz;
- b) oprávnené by mali byť len investície určené na zlepšenie genetickej kvality zvierat prostredníctvom kúpy plemenných zvierat vysokej kvality, a to tak samcov, ako aj samíc, ktoré sú zaregistrované v plemenných knihách. V prípade nahradenia existujúcich plemenných zvierat sa pomoc môže poskytnúť iba na náhradu zvierat, ktoré neboli zaregistrované v plemennej knihe;
- c) na získanie pomoci sú oprávnení len aktívni poľnohospodári;
- d) nakupovať by sa mali iba zvieratá, ktoré zabezpečia optimálny reprodukčný potenciál počas určitého obdobia. Preto by mali byť oprávnené iba náklady na kúpu samíc pred narodením prvého potomstva;
- e) zakúpené jedince sa musia chovať v stáde aspoň počas obdobia štyroch rokov.

(148) Odchylné od bodu (145) písm. d) poskytnutie pomoci na splnenie noriem podlieha týmto podmienkam:

- a) mladým poľnohospodárom, ktorí po prvýkrát zakladajú poľnohospodársky podnik ako vedúci podniku, a to pokiaľ ide o investície na zabezpečenie súladu s normami Únie, ktoré sa vzťahujú na poľnohospodársku výrobu vrátane bezpečnosti pri práci. Takáto pomoc sa môže poskytnúť na obdobie najviac 24 mesiacov odo dňa založenia podniku;
- b) Chorvátsko môže poskytovať pomoc na vykonávanie smernice o dusičnanoch⁽⁵²⁾ počas obdobia najviac štyroch rokov odo dňa pristúpenia podľa článku 3 ods. 2 a článku 5 ods. 1 uvedenej smernice;
- c) ak sa v právnych predpisoch Únie ukladajú podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe nové požiadavky, pomoc sa môže poskytnúť v prípade investícií, ktorých cieľom je zabezpečenie súladu s predmetnými požiadavkami, a to na obdobie najviac 12 mesiacov odo dňa, kedy sa stali pre dotknutý podnik záväznými.

⁽⁵²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 64 týchto usmernení.

- (149) V prípade zavlažovania v nových a existujúcich zavlažovaných oblastiach sa za oprávnené náklady budú považovať iba investície, ktoré spĺňajú tieto podmienky:
- a) plán manažmentu povodia v zmysle požiadaviek rámcovej smernice o vode bol Komisii oznámený za celú oblasť, v ktorej sa má investícia uskutočniť, ako aj za všetky ďalšie oblasti, na ktorých prostredie môže mať daná investícia vplyv. Opatrenia, ktoré nadobúdajú účinnosť na základe plánu manažmentu povodia v súlade s článkom 11 uvedenej smernice a ktoré sú dôležité pre odvetvie poľnohospodárstva, boli špecifikované v príslušnom programe opatrení;
 - b) používa sa meranie vody, ktoré umožňuje zisťovať spotrebu vody na úrovni podporenej investície, alebo sa takéto meranie musí začať používať ako súčasť investície;
 - c) investícia do zlepšenia existujúceho zavlažovacieho zariadenia alebo prvku zavlažovacej infraštruktúry sa považuje za oprávnenú len vtedy, ak sa posúdi *ex ante* ako investícia s potenciálnou úsporou vody najmenej 5 % až 25 % podľa technických parametrov existujúcich zariadení alebo infraštruktúry. Ak má investícia vplyv na útvary podzemnej alebo povrchovej vody, ktorých stav je v príslušnom pláne manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody:
 - i) investíciou sa musí zabezpečiť účinné zníženie spotreby vody na úrovni danej investície vo výške najmenej 50 % potenciálnej úspory vody, ktorú investícia umožňuje;
 - ii) v prípade investície v jedinom poľnohospodárskom podniku musí v dôsledku investície takisto dôjsť k zníženiu celkovej spotreby vody v poľnohospodárskom podniku v objeme aspoň 50 % potenciálnych úspor vody, ktoré sa umožnia na úrovni investície. Celková spotreba vody v rámci podniku musí zahŕňať vodu, ktorú podnik predáva;
Žiadna z podmienok uvedených v písm. c) by sa nemala vzťahovať na investíciu do existujúceho zariadenia, ktorá má vplyv len na energetickú účinnosť, ani na investíciu do vybudovania nádrže, či na investíciu týkajúcu sa využívania recyklovanej vody, ktorá nemá vplyv na útvary podzemnej alebo povrchovej vody;
 - d) investícia, ktorej výsledkom je čisté zväčšenie zavlažovanej plochy s vplyvom na daný útvary podzemnej alebo povrchovej vody, je oprávnená len vtedy, ak:
 - i) stav útvaru podzemnej alebo povrchovej vody nie je v príslušnom pláne manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody a
 - ii) z analýzy životného prostredia vyplýva, že investícia nebude mať žiadny významný negatívny vplyv na životné prostredie. Túto analýzu vplyvu na životné prostredie, ktorá sa môže týkať aj zoskupení podnikov, musí uskutočniť alebo schváliť príslušný orgán;
 - e) odchylné od písm. d) bodu i) však môžu byť investície, ktoré vedú k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy, oprávnené, ak:
 - iii) ide o investíciu v kombinácii s investíciou do existujúceho zavlažovacieho zariadenia alebo prvku zavlažovacej infraštruktúry, ktorá sa na základe posúdenia *ex ante* považuje za investíciu s potenciálnou úsporou vody najmenej 5 % až 25 % podľa technických parametrov existujúceho zariadenia alebo infraštruktúry a
 - iv) ide o investíciu, ktorou sa zabezpečí účinné zníženie spotreby vody na úrovni danej investície ako celku vo výške najmenej 50 % potenciálnej úspory vody, ktorú umožňuje investícia do existujúceho zavlažovacieho zariadenia alebo prvku infraštruktúry;
 - f) odchylné od písm. d) bodu i) sa podmienky stanovené v uvedenom ustanovení nevzťahujú na investície do vybudovania nového zavlažovacieho zariadenia zásobovaného vodou z existujúcej nádrže, ktoré schválil príslušný orgán pred 31. októbrom 2013, ak sú splnené tieto podmienky:
 - i) predmetná nádrž je uvedená v príslušnom pláne manažmentu povodia a vzťahujú sa na ňu požiadavky týkajúce sa kontroly stanovené v článku 11 ods. 3 písm. e) rámcovej smernice o vode;
 - ii) 31. októbra 2013 platil buď maximálny limit pre celkový odber z nádrže alebo minimálna požadovaná úroveň prietoku vo vodných útvaroch, na ktoré má daná nádrž vplyv;

- iii) maximálny limit alebo minimálna požadovaná úroveň prietoku spĺňa podmienky stanovené v článku 4 rámcovej smernice o vode a
 - iv) v dôsledku predmetnej investície nedochádza k odberom nad rámec maximálneho limitu platného k 31. októbru 2013, ani k zníženiu úrovne prietoku v dotknutých vodných útvaroch pod minimálnu požadovanú úroveň platnú k 31. októbru 2013.
- (150) Plochy, na ktorých sa nevykonáva zavlažovanie, ale sa na nich v nedávnej minulosti aktívne využívalo zavlažovacie zariadenie a ktoré majú určiť a odôvodniť členské štáty, sa môžu považovať za zavlažované plochy na účely stanovenia čistého zväčšenia zavlažovanej plochy.
- (151) V prípade zavlažovania môžu pomoc od 1. januára 2017 vyplatiť iba členské štáty, ktoré v súvislosti s povodím, v ktorom sa investícia uskutočňuje, zabezpečia príspevok rozličných spôsobov využívania vody k úhrade nákladov za vodohospodárske služby v odvetví poľnohospodárstva v súlade s článkom 9 ods. 1 prvou zarážkou smernice 2000/60/ES, pričom podľa potreby prihliadnu na sociálne, environmentálne a ekonomické dôsledky tejto úhrady, ako aj na geografické a klimatické podmienky dotknutého regiónu alebo regiónov.

Intenzita pomoci

- (152) Intenzita pomoci nesmie presiahnuť:
- a) 75 % výšky oprávnených nákladov v najvzdialenejších regiónoch;
 - b) 75 % výšky oprávnených nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori;
 - c) 75 % výšky oprávnených nákladov v Chorvátsku v súvislosti s vykonávaním smernice o dusičnanoch v súlade s bodom (148) písm. b) týchto usmernení;
 - d) 50 % výšky oprávnených nákladov v menej rozvinutých regiónoch a vo všetkých regiónoch, ktorých hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa predstavoval v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 menej ako 75 % priemeru krajín EÚ-25 v referenčnom období, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27;
 - e) 40 % výšky oprávnených nákladov v iných regiónoch;
 - f) 30 % výšky oprávnených nákladov na kúpu plemenných zvierat uvedených v bode (147).
- (153) Ak maximálna kombinovaná pomoc nepresiahne 90 %, môžu sa miery intenzity pomoci uvedené v bode (151) zvýšiť o 20 percentuálnych bodov v prípade:
- a) mladých poľnohospodárov alebo poľnohospodárov, ktorí si založili podnik v období piatich rokov pred podaním žiadosti o pomoc;
 - b) kolektívnych investícií, napr. investícií do skladovacích zariadení využívaných zoskupením poľnohospodárov alebo do zariadení na prípravu poľnohospodárskych výrobkov pred odbytom, a integrovaných projektov vzťahujúcich sa na viaceré opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 vrátane opatrení týkajúcich sa zlúčenía organizácií výrobcov;
 - c) investícií do oblastí s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami podľa článku 32 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013;
 - d) operácií financovaných v rámci európskeho partnerstva pre inovácie (EIP), ako napríklad investícia do novej stajne, vďaka ktorej sa preveria nové postupy ustajňovania zvierat vyvinuté operačnou skupinou pozostávajúcou z poľnohospodárov, vedcov a mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa dobrými podmienkami zvierat;
 - e) investícií na účely zlepšenia prírodného prostredia, hygienických podmienok alebo noriem týkajúcich sa dobrých podmienok zvierat, ako sa uvádza v bode (143) písm. b). V takom prípade sa zvýšená intenzita pomoci uvedená v tomto bode vzťahuje len na dodatočné náklady, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie úrovne presahujúcej rámec platných noriem Únie a ktoré nevedú k zvýšeniu výrobnéj kapacity;
 - f) investícií na účely zlepšenia udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku, ako sa uvádza v bode (143) písm. a), ktoré súvisia so záväzkami v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy a s ekologickým poľnohospodárstvom v zmysle časti II oddielov 1.1.5.1 a 1.1.8.

(154) Pokiaľ ide o nevýrobné investície uvedené v bode (143) písm. d) a investície na obnovu výrobného potenciálu uvedené v bode (143) písm. e), nesmie maximálna intenzita pomoci presiahnuť 100 % oprávnených nákladov.

(155) Pokiaľ ide o investície na účely prevencie uvedené v bode (143) písm. e), nesmie maximálna intenzita pomoci presiahnuť 80 %. Pomoc sa však môže zvýšiť až na 100 %, ak investíciu realizujú kolektívne viacerí príjemcovia.

1.1.1.2. Pomoc na investície v prospech zachovania kultúrneho a prírodného dedičstva nachádzajúceho sa v poľnohospodárskych podnikoch

(156) Komisia bude pomoc na investície v prospech zachovania kultúrneho a prírodného dedičstva nachádzajúceho sa v poľnohospodárskych podnikoch považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania, všeobecnými podmienkami investičnej pomoci uvedenými v bode (134) týchto usmernení a týmito podmienkami.

(157) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.

(158) Pomoc by sa mala poskytnúť v prípade kultúrneho a prírodného dedičstva v podobe prírodnej krajiny a budov, ktoré príslušné verejné orgány členského štátu formálne uznali za kultúrne alebo prírodné dedičstvo.

Oprávnené náklady

(159) Oprávnené sú tieto náklady určené na zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva:

- a) investičné náklady na hmotný majetok;
- b) investičné práce.

Intenzita pomoci

(160) Uplatňujú sa tieto intenzity pomoci:

- a) v prípade investícií zameraných na zachovanie prvkov dedičstva výrobného charakteru nachádzajúcich sa v poľnohospodárskych podnikoch a za podmienky, že vplyvom investície nedôjde k zvýšeniu výrobnnej kapacity, sa intenzita pomoci musí obmedziť na:
 - i) 80 % skutočných nákladov vynaložených v oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami podľa článku 32 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013;
 - ii) 70 % skutočných nákladov vynaložených v menej rozvinutých regiónoch;
 - iii) 60 % skutočných nákladov vynaložených v iných oblastiach;
- b) v prípade zvýšenia výrobnnej kapacity sa uplatňujú intenzity pomoci na investície uvedené v bodoch (152) a (153);
- c) na účely krytia dodatočných nákladov, ktoré vznikli použitím tradičných materiálov potrebných na zachovanie prvkov dedičstva, ktoré sú súčasťou budov nachádzajúcich sa v poľnohospodárskych podnikoch, sa môže poskytnúť dodatočná pomoc v rozsahu až do 100 % oprávnených nákladov;
- d) bez ohľadu na pravidlá stanovené v písmenách a), b) a c) môže maximálna intenzita pomoci dosiahnuť 100 % oprávnených nákladov v prípade, že sa investícia týka infraštruktúr malého rozsahu;
- e) v prípade investícií zameraných na zachovanie prvkov dedičstva nevýrobného charakteru nachádzajúcich sa v poľnohospodárskych podnikoch, akými sú archeologické alebo historické prvky, môže intenzita pomoci dosiahnuť až 100 % skutočne vynaložených nákladov;
- f) pomoc na investičné práce sa musí obmedziť na sumu 10 000 EUR ročne.

1.1.1.3. Pomoc na investície týkajúce sa premiestnenia poľnohospodárskych budov

(161) Komisia bude pomoc na investície týkajúce sa premiestnenia poľnohospodárskych budov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami investičnej pomoci uvedenými v bode (134) a týmito podmienkami.

- (162) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (163) Premiestnenie poľnohospodárskej budovy musí sledovať cieľ verejného záujmu. Verejný záujem udávaný ako odôvodnenie poskytnutia pomoci podľa tohto oddielu musí byť špecifikovaný v príslušných ustanoveniach dotknutého členského štátu.

Intenzity pomoci vo vzťahu k oprávneným nákladom

(164) Uplatňujú sa tieto intenzity pomoci:

- a) ak premiestnenie poľnohospodárskej budovy spočíva v demontáži, premiestnení a opätovnom postavení existujúcich zariadení, intenzita pomoci môže dosiahnuť až 100 % skutočných nákladov vynaložených na takéto činnosti;
- b) ak popri činnostiach uvedených v písm. a) povedie premiestnenie k modernizácii zariadení alebo k zvýšeniu výrobných kapacít, v prípade nákladov súvisiacich s modernizáciou zariadení alebo zvýšením výrobných kapacít sa uplatňujú intenzity pomoci na investície uvedené v bodoch (152) a (153). Na účely tohto bodu sa iba samotné nahradenie existujúcej budovy alebo zariadení novou modernou budovou alebo zariadeniami bez toho, aby došlo k zásadnej zmene v rámci výroby či príslušnej technológie, nepovažuje za činnosť súvisiacu s modernizáciou;
- c) ak sa premiestnenie týka činností uskutočňovaných v blízkosti vidieckych sídiel s cieľom zlepšiť kvalitu života alebo environmentálne vlastnosti vidieckeho sídla a súvisí s infraštruktúrami malého rozsahu, intenzita pomoci môže dosiahnuť až 100 % oprávnených nákladov.

1.1.1.4. Pomoc na investície v súvislosti so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a odbytom poľnohospodárskych výrobkov

- (165) Komisia bude pomoc na investície v súvislosti so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a odbytom poľnohospodárskych výrobkov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami investičnej pomoci uvedenými v bode (134) a týmito podmienkami.
- (166) S cieľom stimulovať prechod na výrobu vyspelejších foriem biopalív, ako sa stanovuje v horizontálnych pravidlách štátnej pomoci týkajúcej sa ochrany životného prostredia a energetiky, by sa podľa tohto oddielu nemala poskytovať pomoc na biopalivá získané z potravín.
- (167) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc týkajúcu sa investícií do hmotného majetku a nehmotného majetku v súvislosti so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a odbytom poľnohospodárskych výrobkov, ako sa uvádza v bode (35).11 a bode (35).12.
- (168) Členské štáty môžu poskytnúť pomoc na investície v súvislosti so spracovaním poľnohospodárskych výrobkov a odbytom poľnohospodárskych výrobkov, ak pomoc spĺňa všetky podmienky jedného z týchto nástrojov pomoci:
- a) nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy⁽⁵³⁾ alebo
 - b) usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 alebo
 - c) podmienky tohto oddielu týchto usmernení.

Oprávnené náklady

(169) Oprávnené náklady podľa bodu (168) písm. c) sa musia obmedziť na:

- a) výstavbu, nadobudnutie (vrátane lízingu) alebo rekonštrukciu nehnuteľného majetku, pričom náklady na zakúpený pozemok sú oprávnené, iba ak neprekračujú 10 % celkových oprávnených nákladov danej operácie;
- b) kúpu alebo lízing strojov a vybavenia do výšky ich trhovej hodnoty;

⁽⁵³⁾ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1.

- c) všeobecné náklady spojené s výdavkami podľa písmen a) a b), ako sú odmeny pre architektov, technikov a poplatky za konzultácie, poplatky súvisiace s poradenstvom v oblasti environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočiteľnosti. Štúdie uskutočiteľnosti predstavujú oprávnené výdavky aj v prípade, že z ich výsledkov nevyplývajú žiadne výdavky podľa písmen a) a b);
- d) nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známk.

(170) Neoprávnené sú tieto náklady:

- a) iné náklady ako náklady uvedené v bode (169), ktoré súvisia s lízingovými zmluvami, ako napríklad marža prenajímateľa, náklady na refinancovanie úrokov, režijné náklady a poisťné poplatky;
- b) prevádzkový kapitál;
- c) náklady súvisiace s investíciami na dosiahnutie súladu s platnými normami Únie.

Intenzita pomoci

(171) Maximálna intenzita pomoci podľa týchto usmernení nesmie presiahnuť:

- a) 75 % výšky oprávnených nákladov v najvzdialenejších regiónoch;
- b) 75 % výšky oprávnených investičných nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori;
- c) 50 % výšky oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch a vo všetkých regiónoch, ktorých HDP na obyvateľa predstavoval v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 menej ako 75 % priemeru krajín EÚ-25 v referenčnom období, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27;
- d) 40 % výšky oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch.

(172) Ak maximálna intenzita pomoci nepresiahne 90 %, môžu sa miery pomoci uvedené v bode (171) zvýšiť o 20 percentuálnych bodov v prípade operácií:

- a) spojených so zlúčením organizácií výrobcov alebo
- b) podporovaných v rámci EIP.

(173) Individuálna pomoc presahujúca strop vymedzujúci notifikačnú povinnosť uvedený v bode (37) písm. a) musí byť notifikovaná Komisii v súlade s článkom 108 ods. 3 zmluvy.

1.1.2. Pomoc mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov

(174) Komisia bude pomoc mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(175) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.

(176) Pomoc sa poskytuje mladým poľnohospodárom podľa vymedzenia v bode (35).²⁹ týchto usmernení, ktorí predstavujú mikropodniky a malé podniky, alebo malým poľnohospodárskym podnikom. Pojem malé poľnohospodárske podniky musia členské štáty vymedziť na základe objektívnych kritérií a tento pojem sa musí týkať len mikropodnikov a malých podnikov.

(177) Členské štáty musia stanoviť horné a dolné prahové hodnoty pokiaľ ide o výrobný potenciál poľnohospodárskeho podniku meraný ako štandardný výstup, ako sa vymedzuje v článku 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1242/2008 (⁵⁴), alebo jeho ekvivalent na prístup k pomoci mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov. Dolná prahová hodnota na prístup k pomoci mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti musí byť vyššia ako horná prahová hodnota na prístup k pomoci na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov.

⁽⁵⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1242/2008 z 8. decembra 2008, ktorým sa stanovuje typológia Spoločenstva pre poľnohospodárske podniky (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 3).

- (178) Ak sa pomoc poskytuje mladému poľnohospodárovi, ktorý zakladá podnik vo forme právnickej osoby, mladý poľnohospodár musí mať účinnú a dlhodobú kontrolu nad touto právnickou osobou, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa jej riadenia, zisku a finančných rizík. Ak sa na kapitále alebo riadení tejto právnickej osoby zúčastňuje niekoľko fyzických osôb vrátane osôb, ktoré nie sú mladými poľnohospodármi, mladý poľnohospodár musí byť schopný vykonávať takúto účinnú a dlhodobú kontrolu buď samostatne, alebo spoločne s inými osobami. Ak právnickú osobu samostatne alebo spoločne kontroluje iná právnická osoba, uvedené požiadavky sa musia vzťahovať na všetky fyzické osoby, ktoré majú kontrolu na touto inou právnickou osobou.
- (179) Pomoc musí byť podmienená predložením podnikateľského plánu príslušnému orgánu dotknutého členského štátu, ktorý sa musí začať realizovať do deviatich mesiacov od dátumu prijatia rozhodnutia o poskytnutí pomoci.
- (180) V prípade pomoci pre mladých poľnohospodárov sa prostredníctvom podnikateľského plánu musí zabezpečiť, aby príjemca splňal vymedzenie pojmu aktívny poľnohospodár uvedené v článku 9 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, a to do 18 mesiacov odo dňa založenia podniku.
- (181) Mladí poľnohospodári, ktorí nedisponujú primeranými zručnosťami a kompetenciami, sú oprávnení prijať pomoc za predpokladu, že sa zaviazu dané zručnosti a kompetencie získať do 36 mesiacov odo dňa prijatia rozhodnutia o poskytnutí pomoci. Tento záväzok sa musí uviesť v podnikateľskom pláne.
- (182) V podnikateľskom pláne sa musia uviesť aspoň tieto údaje:
- a) v prípade pomoci mladým poľnohospodárom na začatie podnikateľskej činnosti:
 - i) situácia poľnohospodárskeho podniku na začiatku podnikania;
 - ii) čiastkové ciele a ciele rozvoja činností poľnohospodárskeho podniku;
 - iii) podrobné údaje o opatreniach vrátane tých, ktoré sa týkajú environmentálnej udržateľnosti a efektívneho využívania zdrojov, požadovaných na rozvoj činností poľnohospodárskeho podniku, ako napr. podrobné údaje o investíciách, odbornej príprave, poradenstve alebo akýchkoľvek ďalších činnostiach;
 - b) v prípade pomoci na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov:
 - i) východisková situácia poľnohospodárskeho podniku a
 - ii) podrobné údaje o opatreniach vrátane tých, ktoré sa týkajú environmentálnej udržateľnosti a efektívneho využívania zdrojov, ktoré by mohli podporiť dosiahnutie ekonomickej životaschopnosti, ako sú napr. podrobné údaje o investíciách, odbornej príprave, spolupráci alebo akýchkoľvek ďalších opatreniach.
- (183) Pomoc sa musí poskytnúť alebo vyplatiť najmenej v dvoch tranžiach alebo splátkach počas obdobia najviac päť rokov. V prípade mladých poľnohospodárov musí byť vyplatenie poslednej tranže pomoci alebo poslednej splátky pomoci podmienené správnou realizáciou podnikateľského plánu uvedeného v bode (179).

Intenzita pomoci

- (184) Maximálna výška pomoci sa musí obmedziť na 70 000 EUR na mladého poľnohospodára a 15 000 EUR na malý poľnohospodársky podnik. Členské štáty pri vymedzovaní výšky pomoci pre mladých poľnohospodárov musia zohľadniť aj sociálno-ekonomickú situáciu v dotknutej oblasti.

1.1.3. *Pomoc pri prevode poľnohospodárskych podnikov*

- (185) Komisia bude pomoc pri prevode poľnohospodárskych podnikov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a splňa tieto podmienky.
- (186) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky pôsobiace v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, ktoré trvale prevedú svoj poľnohospodársky podnik na iný podnik pôsobiaci v poľnohospodárskej prvovýrobe.
- (187) Pomoc sa poskytuje podnikom, ktoré sú oprávnené zúčastniť sa na režime pre malých poľnohospodárov zriadenom v hlave V nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 a v čase predloženia žiadosti o pomoc boli oprávnené zúčastniť sa na tomto režime aspoň po dobu jedného roka a ktoré sa zaviazu, že trvale prevedú celý svoj poľnohospodársky podnik a zodpovedajúce platobné nároky na iný podnik.

(188) Pomoc sa musí vyplatiť buď ako ročná platba alebo ako jednorazová platba.

(189) Pomoc sa musí vyplatiť odo dňa prevodu poľnohospodárskeho podniku do 31. decembra 2020.

Intenzita pomoci

(190) Pomoc zodpovedá 120 % ročnej platby, ktorú je príjemca oprávnený získať v rámci režimu pre malých poľnohospodárov.

1.1.4. Pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví poľnohospodárstva

(191) Komisia vníma pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov pozitívne, pretože pôsobí ako stimul vedúci k spájaniu poľnohospodárov. Komisia preto bude pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(192) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁵⁵⁾.

(193) Oprávnenými príjemcami pomoci sú iba skupiny alebo organizácie výrobcov úradne uznané príslušným orgánom dotknutého členského štátu na základe predloženia podnikateľského plánu.

(194) Na poskytnutie pomoci na začatie činnosti sa musí vzťahovať povinnosť členského štátu overiť, že ciele uvedené v podnikateľskom pláne sa podarilo dosiahnuť v rámci obdobia piatich rokov odo dňa úradného uznania skupiny alebo organizácie výrobcov.

(195) Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy prijaté v rámci skupiny alebo organizácie výrobcov musia byť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže tak, ako sa uplatňujú na základe článkov 206 až 210 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

(196) Alternatívne k poskytnutiu pomoci na začatie činnosti skupinám alebo organizáciám výrobcov možno poskytnúť pomoc do rovnakej celkovej výšky priamo výrobcovi s cieľom vykompenzovať ich príspevky na prevádzkové náklady skupín alebo organizácií počas obdobia prvých piatich rokov od vytvorenia danej skupiny alebo organizácie.

(197) Členské štáty môžu naďalej poskytovať pomoc na začatie činnosti pre skupiny výrobcov aj potom, ako boli uznané za organizácie výrobcov na základe podmienok stanovených v nariadení (EÚ) č. 1308/2013.

(198) Pomoc sa musí obmedziť na skupiny a organizácie výrobcov, ktoré zodpovedajú vymedzeniu pojmu MSP⁽⁵⁶⁾. Komisia neschválí štátnu pomoc na náklady uvedené v tomto oddiele v prospech veľkých podnikov⁽⁵⁷⁾.

(199) Na schémy pomoci schválené podľa tohto oddielu sa bude vzťahovať podmienka, podľa ktorej je potrebné upraviť tieto schémy pomoci tak, aby sa v nich zohľadnili všetky zmeny v nariadeniach upravujúcich spoločnú organizáciu trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

Oprávnené náklady

(200) Oprávnené náklady môžu zahŕňať náklady na prenájom vhodných priestorov, nadobudnutie kancelárskeho vybavenia vrátane počítačového hardvéru a softvéru, náklady na administratívnych pracovníkov, režijné náklady, právne a administratívne poplatky. Pri kúpe priestorov musia byť oprávnené náklady na priestory obmedzené na náklady na prenájom podľa trhových sadzieb.

(201) Pomoc sa nesmie poskytnúť:

- a) výrobným organizáciám, subjektom alebo orgánom, akými sú spoločnosti alebo družstvá, ktorých cieľom je riadenie jedného alebo niekoľkých poľnohospodárskych podnikov a ktoré sú preto fakticky samostatnými výrobcami;

⁽⁵⁵⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmerení.

⁽⁵⁶⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu MSP, pozri bod (35).13 týchto usmerení.

⁽⁵⁷⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu veľký podnik, pozri bod (35).14 týchto usmerení.

- b) poľnohospodárskym združeniam plniacim úlohy, medzi ktoré patrí vzájomná podpora a podporné služby pre poľnohospodárske podniky a služby riadenia poľnohospodárskych podnikov v členských podnikoch, bez toho, aby sa zúčastňovali na spoločnom prispôbovaní dodávok požiadavkám trhu;
- c) skupinám, organizáciám alebo združeniam výrobcov, ktorých ciele sú nezlučiteľné s článkom 152 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a článkom 156 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.
- (202) Pomoc sa musí vyplácať ako paušálna pomoc v ročných splátkach počas prvých piatich rokov odo dňa, kedy bola daná skupina alebo organizácia výrobcov na základe svojho podnikateľského plánu úradne uznaná príslušným orgánom. Členské štáty môžu uhradiť poslednú splátku až po overení správnej realizácie podnikateľského plánu.
- (203) Pomoc, ktorá sa poskytuje skupinám alebo organizáciám výrobcov na pokrytie výdavkov, ktoré nesúvisia s nákladmi na začatie činnosti, medzi ktoré patria napríklad investície alebo propagačné činnosti, sa bude posudzovať podľa pravidiel, ktorými sa riadi takýto druh pomoci.

Intenzita pomoci

- (204) Intenzita pomoci sa musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.
- (205) Celková výška pomoci sa musí obmedziť na 500 000 EUR. Pomoc musí byť degresívna.
- 1.1.5. *Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, ako aj dobrých podmienok zvierat*
- (206) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- 1.1.5.1. *Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy*
- (207) Komisia bude pomoc týkajúcu sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (208) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc pre podniky a skupiny podnikov, ktoré sa dobrovoľne zaviazujú vykonávať operácie pozostávajúce z jedného alebo viacerých záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy na poľnohospodárskej pôde, ktorú určia členské štáty, okrem iného aj vrátane poľnohospodárskej plochy vymedzenej v bode (35).50 týchto usmernení.
- (209) Opatrenie musí byť zamerané na ochranu, ako aj na podporu potrebných zmien poľnohospodárskych postupov, ktoré pozitívne prispievajú k ochrane životného prostredia a klímy.
- (210) Pomoc sa bude týkať len tých dobrovoľných záväzkov, ktoré presahujú rámec príslušných povinných noriem stanovených podľa hlavy VI kapitoly I nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, predmetných kritérií a minimálnych činností stanovených podľa článku 4 ods. 1 písm. c) bodu ii) a iii) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 a príslušných minimálnych požiadaviek pre používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín, ako aj ďalších príslušných povinných požiadaviek stanovených vo vnútroštátnych právnych predpisoch. V notifikácii Komisii sa uvedú a opíšu všetky takéto povinné normy a požiadavky.
- (211) Členské štáty by mali vynaložiť úsilie s cieľom zabezpečiť, aby boli podnikom, ktoré sa zaviazujú vykonať operácie v rámci tohto opatrenia, odovzdané poznatky a informácie potrebné na ich vykonanie, a to napríklad prostredníctvom odborného poradenstva súvisiaceho s danými záväzkami a/alebo podmienením pomoci v rámci tohto opatrenia získaním príslušnej odbornej prípravy.
- (212) Záväzky v rámci tohto opatrenia sa musia prijať na obdobie piatich až siedmich rokov. Aj je to však nevyhnutné na dosiahnutie alebo udržanie požadovaných environmentálnych prínosov, členské štáty môžu v prípade konkrétnych druhov záväzkov určiť dlhšie obdobie, a to aj tak, že po uplynutí počiatocného obdobia umožnia ich každoročné predlžovanie⁽⁵⁸⁾. V prípade nových záväzkov priamo nadväzujúcich na záväzky splnené v počiatocnom období môžu členské štáty určiť kratšie obdobie.

⁽⁵⁸⁾ Napríklad v prípade čiastkových opatrení, ktorých cieľom je obnova a zachovanie mokradových biotopov, by sa mohla pomoc vzhľadom na náročnosť plnenia týchto cieľov poskytnúť na obdobie dlhšie ako sedem rokov.

- (213) V relevantných prípadoch by mali byť dodržané pravidlá vzťahujúce sa na platby na plochu stanovené v článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a vo všetkých delegovaných aktoch prijatých podľa uvedeného ustanovenia.
- (214) Pomoc týkajúcu sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, ktorá je určená iným pôdohospodárom a iným skupinám príjemcov, ako sú poľnohospodárske podniky aktívne v odvetvi poľnohospodárstva, možno poskytnúť podľa časti II oddielu 3.4 týchto usmernení.
- (215) Záväzky v rámci opatrenia v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, ktoré sa týkajú rozšírenia chovu hospodárskych zvierat, musia spĺňať aspoň tieto podmienky:
- a) s cieľom zabrániť nadmernému, ako aj nedostatočnému spásaniu sa musí obhospodarovať a udržiavať celá spásaná plocha podniku;
 - b) hustota hospodárskych zvierat sa musí stanoviť s prihliadnutím na všetky pasúce sa zvieratá v rámci daného poľnohospodárskeho podniku alebo, v prípade záväzku obmedziť presakovanie živín do pôdy, na všetky zvieratá v danom poľnohospodárskom podniku, na ktoré sa vzťahuje predmetný záväzok.
- (216) Zo záväzkov v rámci opatrenia v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy týkajúcich sa chovu miestnych plemien, ktorých chov je ohrozený, alebo zachovania rastlinných genetických zdrojov ohrozených genetickou eróziou, musí vyplývať povinnosť:
- a) chovať hospodárske zvieratá miestnych plemien, ktorých chov je ohrozený, a ktoré sú geneticky prispôbené jednému alebo viacerým tradičným systémom chovu alebo životnému prostrediu v danej krajine alebo
 - b) zachovať rastlinné genetické zdroje prirodzene prispôbené miestnym a regionálnym podmienkam, ktoré sú ohrozené genetickou eróziou.
- (217) Na získanie pomoci sú oprávnené tieto druhy hospodárskych zvierat: hovädzí dobytok, ovce, kozy, zvieratá z čeľade koňovitých, ošípané a vtáky.
- (218) Miestne plemená sa budú považovať za plemená, ktorých chov je ohrozený, ak sú splnené tieto podmienky, ktoré sú zároveň opísané a obsiahnuté v notifikácii Komisii:
- a) je uvedený počet príslušných chovných samíc na celoštátnej úrovni;
 - b) príslušný riadne uznaný vedecký orgán vydá osvedčenie potvrdzujúce tento počet a stav ohrozenia uvedených plemien;
 - c) príslušný riadne uznaný technický orgán vedie záznamy v plemennej knihe pre dané plemeno a udržiava tieto záznamy v aktuálnom stave;
 - d) príslušné orgány disponujú zručnosťami a znalosťami potrebnými na identifikáciu zvierat ohrozených plemien.
- (219) Rastlinné genetické zdroje sa budú považovať za ohrozené genetickou eróziou pod podmienkou, že sa v notifikácii Komisii opíše a uvedie dostatočný dôkaz o genetickej erózii založený na vedeckých výsledkoch alebo ukazovateľoch týkajúcich sa zníženia výskytu krajových/primitívnych miestnych odrôd, ich populačnej rozmanitosti a v relevantných prípadoch zmien v prevládajúcich poľnohospodárskych postupoch na miestnej úrovni.
- (220) V prípade operácií, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia podľa bodov (208) až (219) tohto oddielu, sa môže pomoc poskytnúť na účely zachovania, udržateľného využívania a rozvoja genetických zdrojov v poľnohospodárstve.

Oprávnené náklady

- (221) S výnimkou pomoci na operácie zamerané na zachovanie genetických zdrojov uvedené v bode (220) sa pomoc vzťahuje na odškodnenie príjemcov za všetky dodatočné náklady a stratu príjmu v dôsledku prijatých záväzkov alebo za ich časť. Pomoc sa musí poskytovať ročne.

- (222) V riadne odôvodnených prípadoch možno v prípade operácií týkajúcich sa ochrany životného prostredia poskytnúť pomoc vo forme paušálnej platby alebo jednorazovej platby na jednotku za záväzok vzdať sa komerčného využitia plôch, pričom sa táto pomoc vypočíta na základe vzniknutých dodatočných nákladov a straty príjmu.
- (223) V prípade potreby sa z prostriedkov pomoci môžu kryť aj transakčné náklady do výšky 20 % prémie vyplatené za záväzky v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy. Ak záväzky prijímajú skupiny podnikov, maximálna úroveň musí byť 30 %.
- (224) Ak však chce niektorý členský štát kompenzovať transakčné náklady spôsobené prijatím záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, musí poskytnúť presvedčivý dôkaz o takýchto nákladoch, napríklad predložením porovnania nákladov s podnikmi, ktoré takéto záväzky neprijali. Komisia preto zvyčajne neschváli štátnu pomoc na transakčné náklady na pokračovanie záväzkov, ktoré už v minulosti boli prijaté, ak členský štát nepreukáže, že takéto náklady aj naďalej vznikajú alebo že vznikajú nové transakčné náklady.
- (225) Ak sa transakčné náklady vypočítavajú na základe priemerných nákladov a/alebo priemerných poľnohospodárskych podnikov, členské štáty by mali preukázať, že najmä v prípade veľkých podnikov nedochádza k nadmernej kompenzácii. Na účely výpočtu kompenzácie členské štáty musia zohľadniť, či príslušné transakčné náklady vznikli na podnik alebo na hektár.
- (226) V prípade záväzkov, na ktoré sa vzťahuje opatrenie ekologického poľnohospodárstva uvedené v časti II oddiele 1.1.8 týchto usmernení, nemožno poskytnúť žiadnu pomoc v rámci tohto opatrenia.
- (227) Pomoc na zachovanie genetických zdrojov v poľnohospodárstve pokrýva náklady na tieto operácie:
- cielené opatrenia: opatrenia týkajúce sa podpory zachovania *in situ* a *ex situ*, charakterizácie, zhromažďovania a využívania genetických zdrojov v poľnohospodárstve vrátane internetových inventárov genetických zdrojov v súčasnosti zachovávaných *in situ* (včítane zachovania *in situ*/v poľnohospodárskom podniku), ako aj internetových inventárov zbierok a databáz *ex situ*;
 - zosúladené opatrenia: opatrenia podporujúce výmenu informácií na účely zachovania, charakterizácie, zhromažďovania a využívania genetických zdrojov v poľnohospodárstve Únie medzi príslušnými organizáciami v členských štátoch;
 - sprievodné opatrenia: informačné, propagačné a poradenské opatrenia so zapojením mimovládnych organizácií a iných príslušných zainteresovaných strán, kurzy odborného vzdelávania a vypracúvanie technických správ.

Výška pomoci a intenzita pomoci

- (228) S výnimkou pomoci na operácie zamerané na zachovanie genetických zdrojov uvedené v bode (220) sa pomoc musí obmedziť na túto maximálnu výšku: 600 EUR na hektár za rok v prípade jednoročných plodín; 900 EUR na hektár za rok v prípade špeciálnych viacročných plodín; 450 EUR na hektár za rok v prípade iného využitia pôdy; 200 EUR na dobytčiu jednotku za rok v prípade miestnych plemien, ktorých chov je ohrozený.
- (229) Tieto sumy sa môžu v riadne odôvodnených prípadoch zvýšiť, pričom sa zohľadnia osobitné okolnosti, ktoré sa zdôvodnia v notifikácii Komisii.
- (230) V prípade zachovania lesných genetických zdrojov v poľnohospodárstve sa pomoc musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.

1.1.5.2. Pomoc týkajúca sa záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat

- (231) Komisia bude pomoc týkajúcu sa záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (232) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktoré sa dobrovoľne zaviazu vykonávať operácie pozostávajúce z jedného alebo viacerých záväzkov týkajúcich sa dobrých podmienok zvierat a ktoré sú aktívnymi poľnohospodármi.
- (233) Pomoc sa týka len tých záväzkov, ktoré prekračujú rámec príslušných povinných noriem stanovených podľa hlavy VI kapitoly I nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 a iných príslušných povinných požiadaviek. Tieto príslušné požiadavky sa uvedú a opíšu v notifikácii Komisii.

- (234) Prostredníctvom záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat, ktoré sú oprávnené na získanie pomoci, sa musí zabezpečiť zlepšenie noriem výrobných metód v jednej z týchto oblastí:
- a) voda, krmivo a starostlivosť o zvieratá v súlade s prirodzenými potrebami chovu hospodárskych zvierat;
 - b) podmienky ustajnenia, napr. väčší pridelený priestor, povrch podláh, stelivo, prirodzené svetlo;
 - c) prístup do vonkajšieho výbehu;
 - d) postupy, ktoré predchádzajú mrzačeniu a/alebo kastrácii zvierat, alebo v špecifických prípadoch, keď sú mrzačenie alebo kastrácia zvierat považované nevyhnutné, postupy, pri ktorých sa zabezpečí používanie anestetík, analgetík a protizápalových liekov alebo imunokastrácie.
- (235) Záväzky v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat sa musia prijímať na obdobie jedného roka až siedmich rokov s možnosťou predĺženia.
- (236) Predĺženie zmluvy môže byť aj automatické, ak sú v zmluve uvedené jeho podrobnosti. Mechanizmus predĺženia záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat musia stanoviť členské štáty v súlade so svojimi príslušnými vnútroštátnymi predpismi. Tento mechanizmus sa musí oznámiť Komisii ako súčasť notifikácie štátnej pomoci podľa tohto oddielu. Predĺženie musí byť vždy podmienené dodržiavaním podmienok, ktoré schválila Komisia v prípade pomoci podľa tohto oddielu.

Oprávnené náklady

- (237) Pomoc sa musí poskytovať ročne a môže podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe kompenzovať všetky dodatočné náklady a stratu príjmu, ku ktorým došlo v dôsledku prijatých záväzkov, alebo ich časť.
- (238) V prípade potreby sa ňou môžu kryť aj transakčné náklady do výšky 20 % prémie vyplatenej za záväzky v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat. Ak však chce niektorý členský štát kompenzovať transakčné náklady spôsobené prijatím záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat, musí poskytnúť presvedčivý dôkaz o takýchto nákladoch, napríklad predložením porovnania nákladov s podnikmi, ktoré takéto záväzky v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat neprijali. Komisia preto zvyčajne neschváli štátnu pomoc na transakčné náklady na pokračovanie záväzkov v súvislosti s dobrými podmienkami zvierat, ktoré boli prijaté už v minulosti, ak členský štát nepreukáže, že takéto náklady aj naďalej vznikajú alebo že vznikajú nové transakčné náklady.
- (239) Ak sa transakčné náklady vypočítavajú na základe priemerných nákladov a/alebo priemerných poľnohospodárskych podnikov, členské štáty by mali preukázať, že najmä v prípade veľkých podnikov nedochádza k nadmernej kompenzácii. Na účely výpočtu kompenzácie členské štáty musia zohľadniť, či príslušné transakčné náklady vznikli na podnik alebo na hektár.

Výška pomoci

- (240) Pomoc sa musí obmedziť na 500 EUR na dobyčiu jednotku.

1.1.6. Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 a rámcovou smernicou o vode

- (241) Komisia bude považovať pomoc týkajúcu sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 a rámcovou smernicou o vode za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a splňa tieto podmienky.
- (242) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (243) V súlade s ustanoveniami časti II oddielu 3.5 týchto usmerení možno v riadne odôvodnených prípadoch poskytnúť pomoc iným pôdohospodárom než sú podniky pôsobiace v odvetví poľnohospodárstva.

Oprávnené náklady

- (244) Pomoc sa vzťahuje na kompenzáciu príjmom za dodatočné náklady a stratu príjmu v dôsledku znevýhodnení v príslušných oblastiach v súvislosti s vykonávaním smernice o biotopoch, smernice o vtákoch a rámcovej smernice o vode⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ Pozri bod (52) a poznámku pod čiarou č. 42 týchto usmerení.

- (245) Pomoc v spojení so smernicou o biotopoch a smernicou o vtákoch sa môže poskytovať iba v súvislosti so znevýhodneniami v dôsledku požiadaviek, ktoré idú nad rámec dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu, ktorý je stanovený v článku 94 a prílohe II k nariadeniu Rady (EÚ) č. 1306/2013, a príslušných kritérií a minimálnych činností stanovených podľa článku 4 ods. 1 písm. c) bodu ii) a iii) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.
- (246) Pomoc súvisiaca s rámcovou smernicou o vode sa môže poskytovať iba v súvislosti s osobitnými požiadavkami, ktoré:
- a) sa zaviedli rámcovou smernicou o vode, sú v súlade s programami opatrení stanovenými v plánoch manažmentu povodia na účel dosiahnutia environmentálnych cieľov uvedenej smernice a presahujú rámec opatrení, ktoré sa vyžadujú na vykonávanie iných právnych predpisov Únie v oblasti ochrany vôd;
 - b) presahujú rámec zákonných požiadaviek na hospodárenie a požiadaviek týkajúcich sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu stanovených v hlave VI kapitole I nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, príslušných kritérií a minimálnych činností stanovených podľa článku 4 ods. 1 písm. c) bodov ii) a iii) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;
 - c) presahujú rámec úrovne ochrany podľa právnych predpisov Únie existujúcich v čase prijatia rámcovej smernice o vode, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 9 uvedenej smernice a
 - d) vyžadujú si významné zmeny, pokiaľ ide o druh využitia pôdy, a/alebo významné obmedzenia poľnohospodárskych postupov, ktoré vedú k výraznej strate príjmu.
- (247) Požiadavky uvedené v bodoch (245) a (246) sa musia uviesť a opísať v notifikácii Komisii.
- (248) Na získanie pomoci sú oprávnené tieto oblasti:

- a) poľnohospodárske oblasti sústavy Natura 2000 vymedzené podľa smernice o biotopoch a smernice o vtákoch;
- b) ostatné vymedzené chránené prírodné oblasti s environmentálnymi obmedzeniami, ktoré sú uplatniteľné v prípade poľnohospodárskych činností, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice o biotopoch. Tieto oblasti nesmú presiahnuť 5 % vymedzených oblastí sústavy Natura 2000, na ktoré sa vzťahuje rozsah územnej pôsobnosti príslušného programu rozvoja vidieka;
- c) poľnohospodárske oblasti zahrnuté do plánov manažmentu povodia podľa rámcovej smernice o vode.

Výška pomoci

- (249) Pomoc sa musí obmedziť na tieto sumy: maximálne 500 EUR na hektár za rok v počiatočnom období nepresahujúcom päť rokov a maximálne 200 EUR na hektár za rok po tomto období. Pomoc v súvislosti s rámcovou smernicou o vode musí dosahovať minimálne 50 EUR na hektár za rok.
- (250) Maximálne výšky pomoci 500 EUR a 200 EUR sa môžu vo výnimočných prípadoch zvýšiť s prihliadnutím na osobitné okolnosti, ktoré je potrebné odôvodniť. Minimálna výška 50 EUR v prípade pomoci súvisiacej s rámcovou smernicou o vode sa v náležite opodstatnených prípadoch môže znížiť s prihliadnutím na osobitné okolnosti, ktoré je potrebné odôvodniť.

1.1.7. *Pomoc pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami*

- (251) Komisia bude považovať pomoc v horských oblastiach a iných oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (252) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (253) Pomoc môže byť poskytnutá podnikom, ktoré sa zaviazu uskutočňovať svoju poľnohospodársku činnosť v oblastiach vymedzených podľa článku 32 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a ktoré sú aktívnymi poľnohospodármi.

Oprávnené náklady

- (254) Pomoc sa vzťahuje na kompenzáciu podnikov pôsobiacich v poľnohospodárskej prvovýrobe za všetky dodatočné náklady a stratu príjmu, ku ktorým došlo v súvislosti s obmedzeniami poľnohospodárskej výroby v príslušnej oblasti, alebo ich časť. Členské štáty musia predmetné obmedzenia preukázať a poskytnúť dôkaz o tom, že výška kompenzácie, ktorá sa má vyplatiť, nepresahuje straty príjmov a dodatočné náklady vyplývajúce z týchto obmedzení.
- (255) Ďalšie náklady a strata príjmu sa musia vypočítať v porovnaní s oblasťami, ktoré nie sú postihnuté prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, pričom sa zohľadnia platby podľa hlavy III kapitoly 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.
- (256) Pri výpočte dodatočných nákladov a straty príjmu môžu členské štáty v riadne odôvodnených prípadoch uplatňovať odlišnú úroveň platby s prihliadnutím na:
- a) závažnosť zisteného trvalého prírodného obmedzenia, ktoré má vplyv na poľnohospodárske činnosti;
 - b) poľnohospodársky systém.
- (257) Pomoc sa bude poskytovať ročne na hektár poľnohospodárskej plochy.

Výška pomoci

- (258) Pomoc sa musí stanoviť v rozmedzí tejto minimálnej a maximálnej výšky: minimálne 25 EUR na hektár za rok na priemernú rozlohu plochy príjemcu, ktorý dostáva pomoc, a maximálne 250 EUR na hektár za rok. Maximálna výška však môže dosiahnuť 450 EUR na hektár za rok v horských oblastiach vymedzených v článku 32 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.
- (259) Maximálne sumy sa môžu v riadne odôvodnených prípadoch zvýšiť, pričom sa zohľadnia osobitné okolnosti, ktoré sa zdôvodnia v notifikácii Komisii.
- (260) Po prekročení prahovej úrovne plochy na poľnohospodársky podnik, ktorá sa musí určiť, členské štáty musia stanoviť degresívnosť pomoci s výnimkou prípadu, keď sa grant týka len minimálnej sumy na hektár za rok stanovenej v bode (258) týchto usmernení. Preto by sa v notifikáciách mala uvádzať veľkosť poľnohospodárskeho podniku, ktorý bude túto pomoc využívať.
- (261) V prípade právnickej osoby alebo skupiny fyzických alebo právnických osôb môžu členské štáty uplatniť degresívnosť pomoci na úrovni členov týchto právnických osôb alebo skupín, ak sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch pre jednotlivých členov stanovuje, aby prevzali práva a povinnosti porovnateľné s právami a povinnosťami jednotlivých poľnohospodárov, ktorí majú postavenie vedúcich predstaviteľov podniku, a to najmä pokiaľ ide o ich hospodársku, sociálnu a daňovú situáciu pod podmienkou, že prispeli k posilneniu poľnohospodárskych štruktúr príslušných právnických osôb alebo skupín.
- (262) Okrem pomoci stanovenej v bode (253) môžu členské štáty poskytnúť pomoc v rámci tohto opatrenia od roku 2014 do roku 2020 príjemcom v oblastiach, ktoré boli oprávnené podľa článku 36 písm. a) bodu ii) nariadenia (ES) č. 1698/2005⁽⁶⁰⁾ počas programového obdobia rozvoja vidieka 2007 – 2013. V prípade prijímateľov v oblastiach, ktoré podľa nového vymedzenia uvedeného v článku 32 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 už nie sú oprávnené, musí byť táto pomoc degresívna počas obdobia najviac štyroch rokov, pričom toto obdobie sa začína odo dňa dokončenia vymedzenia v súlade s článkom 32 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a najneskôr v roku 2018. Táto pomoc sa musí začať na úrovni maximálne 80 % priemernej platby stanovenej v programe rozvoja vidieka na obdobie 2007 – 2013 alebo, ak bolo opatrenie udelené výhradne z vnútroštátnych fondov, v príslušnom rozhodnutí o štátnej pomoci v súlade s článkom 36 písm. a) bodom ii) nariadenia (ES) č. 1698/2005, a musí sa skončiť najneskôr v roku 2020 na úrovni maximálne 20 %. Keď v dôsledku uplatňovania degresívnosti úroveň platby dosiahne 25 EUR, členský štát môže pokračovať v poskytovaní pomoci na tejto úrovni až do konca obdobia postupného ukončenia.
- (263) Príjemcovia v oblastiach, ktoré budú naďalej oprávnené, musia po dokončení vymedzenia dostať platbu v rámci tohto opatrenia v plnej výške.

⁽⁶⁰⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1).

1.1.8. Pomoc týkajúca sa ekologického poľnohospodárstva

- (264) Komisia bude pomoc týkajúcu sa ekologického poľnohospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (265) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (266) Pomoc na hektár poľnohospodárskej plochy sa môže poskytnúť podnikom alebo skupinám podnikov, ktoré dobrovoľne prijímú záväzok prejsť na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva alebo ich naďalej zachovávať tak, ako sa vymedzuje v nariadení Rady (ES) č. 834/2007⁽⁶¹⁾ a ktoré sú aktívnymi poľnohospodármi.
- (267) Pomoc sa poskytuje len na záväzky idúce nad rámec týchto noriem a požiadaviek, ktoré musia byť uvedené a opísané v notifikácii Komisii:
- a) príslušné povinné normy stanovené v súlade s hlavou VI kapitolou 1 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013;
 - b) príslušné kritériá a minimálne činnosti stanovené podľa článku 4 ods. 1 písm. c) bodu ii) a iii) nariadenia (EÚ) č. 1307/2013;
 - c) príslušné minimálne požiadavky uplatniteľné na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín, ako aj
 - d) iné príslušné záväzné požiadavky stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch.
- (268) Záväzky sa musia zrealizovať počas počiatočného obdobia trvajúceho päť až sedem rokov. V prípade poskytnutia pomoci na prechod na ekologické poľnohospodárstvo však členské štáty môžu určiť kratšie počiatočné obdobie, ktoré zodpovedá obdobiu prechodu. V prípade poskytnutia pomoci na udržanie ekologického poľnohospodárstva môžu členské štáty počiatočné obdobie po jeho uplynutí predĺžiť o ďalší rok. V prípade nových záväzkov týkajúcich sa udržania ekologického poľnohospodárstva, ktoré priamo nadväzujú na záväzky splnené v počiatočnom období, môžu členské štáty určiť kratšie obdobie.
- (269) V relevantných prípadoch by mali byť dodržané pravidlá vzťahujúce sa na platby na plochu stanovené v článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a delegované akty prijaté podľa uvedeného ustanovenia.

Oprávnené náklady

- (270) Pomoc sa vzťahuje na kompenzáciu príjemcov za všetky dodatočné náklady a straty príjmov, ku ktorým došlo v dôsledku prijatých záväzkov, alebo ich časť.
- (271) V prípade potreby pomoc môže kryť aj transakčné náklady najviac do výšky 20 % prémie vyplatené za záväzok. Ak záväzky prijímajú skupiny podnikov, maximálna úroveň je 30 %. Pomoc sa poskytuje na ročnom základe.
- (272) Ak však chce niektorý členský štát kompenzovať transakčné náklady spôsobené prijatím záväzkov v oblasti ekologického poľnohospodárstva, musí poskytnúť presvedčivý dôkaz o takýchto nákladoch, napríklad predložením porovnania nákladov s podnikmi, ktoré takéto záväzky neprijali. Komisia preto zvyčajne neschváli štátnu pomoc na transakčné náklady na pokračovanie záväzkov v oblasti ekologického poľnohospodárstva, ktoré boli prijaté už v minulosti, ak členský štát nepreukáže, že takéto náklady aj naďalej vznikajú alebo že vznikajú nové transakčné náklady.
- (273) Ak sa transakčné náklady vypočítavajú na základe priemerných nákladov a/alebo priemerných poľnohospodárskych podnikov, členské štáty by mali preukázať, že najmä v prípade veľkých podnikov nedochádza k nadmernej kompenzácii. Na účely výpočtu kompenzácie by členské štáty mali zohľadniť, či príslušné transakčné náklady vznikli na poľnohospodársky podnik alebo na hektár.
- (274) Pomoc podľa tohto oddielu nemožno poskytnúť na záväzky, na ktoré sa vzťahujú opatrenia v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy, alebo na náklady, na ktoré sa vzťahuje oddiel týkajúci sa pomoci na podporu zapojenia výrobcov poľnohospodárskych výrobkov do systémov kvality.
- (275) Pomoc na investície do prvovýroby a spracovania a odbytu ekologických výrobkov podlieha ustanoveniam oddielov týkajúcich sa investičnej pomoci.

⁽⁶¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 (Ú. v. EÚ L 189, 20.7.2007, s. 1).

Výška pomoci

- (276) Maximálna výška pomoci je: 600 EUR na hektár za rok v prípade jednoročných plodín; 900 EUR na hektár za rok v prípade špeciálnych viacročných plodín; 450 EUR na hektár za rok v prípade iného využitia pôdy.
- (277) Vo výnimočných prípadoch možno tieto stropy prekročiť, pričom sa zohľadnia osobitné okolnosti, ktoré sa musia odôvodniť.

1.1.9. *Pomoc na zapojenie výrobcov poľnohospodárskych výrobkov do systémov kvality*

- (278) Komisia bude považovať pomoc v prospech zapojenia výrobcov a skupín výrobcov poľnohospodárskych výrobkov do systémov kvality za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (279) Tento oddiel sa vzťahuje na výrobcov poľnohospodárskych výrobkov. Na získanie pomoci uvedenej v bode (280) písm. a) sú oprávnení len aktívni poľnohospodári.

Oprávnené náklady

- (280) Pomoc sa vzťahuje na tieto oprávnené náklady v súvislosti so systémami kvality uvedenými v bode (282) týchto usmerení:
- náklady na nové zapojenie do systémov kvality;
 - náklady na povinné kontrolné opatrenia v súvislosti so systémami kvality uskutočňované podľa právnych predpisov Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov príslušnými orgánmi alebo v ich mene;
 - náklady na činnosti prieskumu trhu, koncepciu a návrh výrobku a na prípravu žiadostí o uznanie systémov kvality.
- (281) Pomoc uvedená v bode (280) písm. a) a b) sa nesmie poskytnúť na náklady na kontroly uskutočňované samotnými príjemcami alebo ak sa v právnych predpisoch Únie stanovuje, že náklady na kontrolu majú znášať výrobcovia poľnohospodárskych výrobkov a ich skupiny, bez uvedenia skutočnej výšky poplatkov.
- (282) Systémy kvality uvedené v bode (280) písm. a) týchto usmerení musia byť:
- systémy kvality stanovené podľa týchto nariadení a ustanovení:
 - časť II hlava II kapitola I oddiel 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o víno;
 - nariadenie (EÚ) č. 1151/2012;
 - nariadenie (ES) č. 834/2007⁽⁶²⁾;
 - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008⁽⁶³⁾;
 - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014⁽⁶⁴⁾;
 - systémy kvality poľnohospodárskych výrobkov vrátane systémov certifikácie poľnohospodárskych podnikov, ktoré členské štáty uznali ako systémy kvality spĺňajúce tieto kritériá:
 - špecifickosť konečného výrobku vyrobeného v rámci týchto systémov kvality musí byť odvodená od jasných povinností na zaručenie:
 - špecifických charakteristických vlastností výrobku alebo
 - špecifických poľnohospodárskych alebo výrobných postupov alebo

⁽⁶²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 (Ú. v. EÚ L 189, 20.7.2007, s. 1).

⁽⁶³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 z 15. januára 2008 o definovaní, popise, prezentácii, označovaní a ochrane zemepisných označení liehovín a o zrušení nariadenia (EHS) č. 1576/89 (Ú. v. EÚ L 39, 13.2.2008, s. 16).

⁽⁶⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91 (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 14).

— kvality konečného výrobku, ktorá ide v značnej miere nad rámec noriem komerčných komodít, pokiaľ ide o verejné zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín, dobré podmienky zvierat alebo ochranu životného prostredia;

ii) systém kvality musí byť otvorený pre všetkých výrobcov;

iii) systém kvality musí zahŕňať záväzné špecifikácie konečných výrobkov a dodržiavanie týchto špecifikácií musia overovať verejné orgány alebo nezávislý kontrolný orgán;

iv) systém kvality musí byť transparentný a zaručuje úplnú výsledovateľnosť poľnohospodárskych výrobkov;

c) dobrovoľné systémy certifikácie poľnohospodárskych výrobkov, ktoré príslušné členské štáty uznali ako systémy spĺňajúce požiadavky stanovené v oznámení Komisie – Usmernenia EÚ s osvedčenými postupmi v oblasti dobrovoľných systémov certifikácie poľnohospodárskych výrobkov a potravín⁽⁶⁵⁾.

(283) Pomoc musí byť dostupná všetkým oprávneným podnikom v príslušnej oblasti na základe objektívne vymedzených podmienok.

(284) Pomoc uvedená v bode (280) písm. b) a c) týchto usmernení nesmie zahŕňať priame platby príjemcom a musí sa vyplácať subjektu zodpovednému za kontrolné opatrenia, poskytovateľovi prieskumu alebo poradenstva.

Výška pomoci

(285) Pomoc uvedená v bode (280) písm. a) sa môže poskytnúť na obdobie najviac piatich rokov a musí sa obmedziť na 3 000 EUR na príjemcu za rok. Musí sa poskytnúť vo forme ročného stimulu, ktorého úroveň sa určí podľa úrovne fixných nákladov vyplývajúcich zo zapojenia do systémov kvality.

(286) Pomoc uvedená v bode (280) písm. b) a c) môže dosiahnuť 100 % skutočne vynaložených nákladov.

1.1.10. *Pomoc na poskytovanie technickej podpory v odvetví poľnohospodárstva*

(287) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc na poskytovanie technickej podpory v odvetví poľnohospodárstva s výnimkou pomoci na služby týkajúce sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku, ktorú možno poskytnúť iba podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe.

(288) Technickú podporu môžu poskytovať skupiny výrobcov alebo iné organizácie bez ohľadu na ich veľkosť.

(289) Pomoc musí byť dostupná každému, kto je oprávnený v príslušnej oblasti, na základe objektívne vymedzených podmienok. Ak poskytovanie technickej podpory zabezpečujú skupiny alebo organizácie výrobcov, členstvo v takýchto skupinách alebo organizáciách nesmie predstavovať podmienku pre prístup k danej službe. Každý príspevok nečlenov na administratívne náklady príslušnej skupiny alebo organizácie sa musí obmedziť na náklady na poskytovanie služby.

1.1.10.1. *Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie*

(290) Komisia bude pomoc na prenos znalostí a informačné akcie považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami pomoci na účely technickej podpory a týmito podmienkami.

(291) Pomoc sa vzťahuje na odbornú prípravu a získavanie zručností vrátane kurzov odborného vzdelávania, seminárov a prípravy pod dohľadom školiteľa, na demonštračné činnosti a informačné akcie.

(292) Pomoc sa môže vzťahovať aj na krátkodobé výmeny v rámci riadenia poľnohospodárskych podnikov a na návštevy poľnohospodárskych podnikov.

⁽⁶⁵⁾ Ú. v. EÚ C 341, 16.12.2010, s. 5.

Oprávnené náklady

(293) Oprávnené náklady kryté z prostriedkov pomoci:

- a) náklady na organizovanie činností v oblasti odbornej prípravy, opatrenia týkajúce sa získavania zručností, demonštračné činnosti alebo informačné akcie;
- b) náklady na cestu, ubytovanie a diéty účastníkov;
- c) náklady na zabezpečenie služieb týkajúcich sa zastupovania počas neprítomnosti účastníkov;
- d) v prípade demonštračných projektov sú oprávnené aj tieto investičné náklady:
 - i) výstavba, nadobudnutie (vrátane lízingu) alebo rekonštrukcia nehnuteľného majetku, pričom náklady na pozemok sú oprávnené, iba ak neprekračujú 10 % celkových oprávnených nákladov danej operácie;
 - ii) kúpa alebo lízing strojov a vybavenia do výšky ich trhovej hodnoty;
 - iii) všeobecné náklady spojené s výdavkami podľa bodov i) a ii), ako sú odmeny pre architektov, technikov a poplatky za konzultácie, poplatky súvisiace s poradenstvom v oblasti environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti predstavujú oprávnené výdavky aj v prípade, že z ich výsledkov nevyplývajú žiadne výdavky podľa bodov i) a ii);
 - iv) nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok;
 - v) v riadne odôvodnených prípadoch môže byť pomoc týkajúca sa demonštračných projektov malého rozsahu poskytnutá na dodatočné náklady a stratu príjmu v súvislosti s demonštračným projektom.

(294) Náklady uvedené v bode (293) písm. d) bodoch i) až iv) sú oprávnené, pokiaľ sa používajú na demonštračný projekt a počas trvania demonštračného projektu. Za oprávnené sa považujú iba náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke demonštračného projektu vypočítané na základe všeobecne uznávaných účtovných zásad.

(295) Subjekty poskytujúce služby prenosu znalostí a informačné služby musia mať na vykonávanie týchto úloh primerané kapacity v podobe kvalifikácií pracovníkov a ich pravidelnej odbornej prípravy.

(296) Pomoc uvedená v bode (293) písm. a) a c) a d) bodoch i) až iv) nesmie zahŕňať priame platby príjmom a musí byť vyplatená poskytovateľovi prenosu znalostí a informačnej akcie. Pomoc uvedená v bode (293) písm. d) bode v) sa musí vyplatiť priamo príjmom. Pomoc na demonštračné projekty malého rozsahu uvedené v bode (293) písm. d) bodoch i) až iv) sa môže vyplácať priamo príjmom.

Intenzita pomoci

(297) Intenzita pomoci sa musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.

(298) V prípade oprávnených nákladov uvedených v bode (293) písm. d) sa maximálna výška pomoci musí obmedziť na 100 000 EUR počas 3 rozpočtových rokov.

1.1.10.2. Pomoc na poradenské služby

(299) Komisia bude pomoc na poskytovanie poradenských služieb považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami pomoci na účely technickej podpory a týmito podmienkami.

(300) Účelom pomoci by malo byť pomôcť podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárstva, ako aj mladým poľnohospodárom úspešne využívať poradenské služby na zlepšenie hospodárskej výkonnosti a environmentálneho správania, ako aj šetrnosti voči klíme a klimatickej odolnosti ich podniku a/alebo investície.

- (301) Poradenstvo sa musí týkať najmenej jednej priority Únie v oblasti rozvoja vidieka a vzťahovať sa aspoň na jeden z týchto prvkov:
- a) povinnosti vyplývajúce zo zákonných požiadaviek na riadenie a/alebo noriem týkajúcich sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu stanovených v hlave VI kapitole I nariadenia (EÚ) č. 1306/2013;
 - b) v príslušných prípadoch poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie stanovené v hlave III kapitole 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 a udržiavanie poľnohospodárskej plochy uvedené v článku 4 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia;
 - c) opatrenia zamerané na modernizáciu poľnohospodárskeho podniku, budovanie konkurencieschopnosti, odvetvovú integráciu, inovácie a trhový orientáciu, ako aj na podporu podnikania;
 - d) požiadavky stanovené členskými štátmi v súvislosti s vykonávaním článku 11 ods. 3 rámcovej smernice o vode;
 - e) požiadavky stanovené členskými štátmi v súvislosti s vykonávaním článku 55 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009⁽⁶⁶⁾, a najmä na dodržiavanie všeobecných zásad integrovanej ochrany proti škodcom uvedených v článku 14 smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov⁽⁶⁶⁾;
 - f) v prípade potreby normy bezpečnosti pri práci a bezpečnostné normy týkajúce sa poľnohospodárskych podnikov;
 - g) osobitné poradenstvo pre poľnohospodárov, ktorí po prvýkrát zakladajú podnik, vrátane poradenstva o hospodárskej a environmentálnej udržateľnosti.
- (302) Poradenstvo sa môže vzťahovať aj na iné otázky, a to a najmä na informácie týkajúce sa zmiernenia vplyvu zmeny klímy a prispôsobenia sa zmene klímy, informácie o biologickej diverzite a ochrane vôd v zmysle prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 1307/2013 alebo otázky v súvislosti s hospodárskou výkonnosťou a environmentálnym správaním poľnohospodárskeho podniku vrátane aspektov konkurencieschopnosti. To môže zahŕňať aj poradenstvo v oblasti vytvárania krátkych dodávateľských reťazcov, ekologického poľnohospodárstva a zdravotných aspektov chovu hospodárskych zvierat.
- (303) Pomoc nesmie zahŕňať priame platby príjmom. Pomoc sa musí vyplácať poskytovateľovi poradenských služieb.
- (304) Subjekty vybrané na poskytovanie poradenských služieb musia mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí majú pravidelnú odbornú prípravu, a poradenskej praxe a spoľahlivosti v oblastiach, v ktorých poskytujú poradenstvo.
- (305) Pri poskytovaní poradenstva musia poskytovatelia poradenských služieb dodržiavať povinnosti uvedené v článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 týkajúce sa neposkytovania údajov.
- (306) V riadne odôvodnených a náležitých prípadoch sa môže poradenstvo čiastočne poskytovať skupinovo s prihliadnutím na situáciu konkrétneho používateľa poradenských služieb.

Výška pomoci

(307) Výška pomoci je obmedzená na 1 500 EUR za poradenstvo.

1.1.10.3. Pomoc na služby týkajúce sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku

- (308) Komisia bude pomoc na služby týkajúce sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, všeobecnými podmienkami pomoci na účely technickej podpory a týmito podmienkami.
- (309) Pomoc nesmie zahŕňať priame platby poľnohospodárom. Pomoc sa musí vyplatiť poskytovateľovi služieb týkajúcich sa zastupovania pracovníkov v rámci poľnohospodárskeho podniku.

⁽⁶⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 64 týchto usmernení.

Oprávnené náklady

- (310) Pomoc pokrýva skutočné náklady vynaložené na zastupovanie poľnohospodára, fyzickej osoby, ktorá je členom poľnohospodárskej domácnosti, alebo poľnohospodárskeho pracovníka počas ich neprítomnosti v práci z dôvodu choroby vrátane choroby ich detí, dovolenky, materskej a rodičovskej dovolenky alebo v prípade úmrtia.
- (311) Celkové trvanie zastupovania by malo byť obmedzené na 3 mesiace za rok na jedného príjemcu, s výnimkou zastupovania z dôvodu materskej a rodičovskej dovolenky, ktoré je v oboch prípadoch obmedzené na 6 mesiacov. V riadne odôvodnených prípadoch však Komisia môže schváliť dlhšie obdobie.

Intenzita pomoci

- (312) Intenzita pomoci je obmedzená na 100 % oprávnených nákladov.

1.1.11. Pomoc určená na spoluprácu v odvetví poľnohospodárstva

- (313) Komisia bude pomoc určenú na spoluprácu v odvetví poľnohospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (314) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁶⁷⁾.
- (315) Pomoc by sa mala poskytnúť s cieľom podporovať formy spolupráce, do ktorej sú zapojené aspoň dva subjekty bez ohľadu na to, či pôsobia v odvetví poľnohospodárstva, avšak pod podmienkou, že spolupráca bude prínosom iba pre odvetvie poľnohospodárstva. Ide najmä o tieto formy spolupráce:
- a) prístupy k spolupráci medzi rôznymi podnikmi v odvetví poľnohospodárstva, potravinovom reťazci (iba ak je výsledkom spracovania poľnohospodársky výrobok), ako aj ďalšími subjektmi pôsobiacimi v odvetví poľnohospodárstva, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane skupín výrobcov, družstiev a medziodvetvových organizácií;
 - b) vytváranie klastrov a sietí;
 - c) zriaďovanie a prevádzka operačných skupín EIP zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť uvedených v článku 56 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.
- (316) Pomoc sa poskytne na spoluprácu, ktorá sa týka najmä týchto činností:
- a) pilotné projekty;
 - b) vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií v odvetví poľnohospodárstva a potravinárstva, len pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky;
 - c) spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi v odvetví poľnohospodárstva pri organizovaní spoločných pracovných postupov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov;
 - d) horizontálna a vertikálna spolupráca medzi subjektmi v rámci dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov;
 - e) propagačné činnosti v miestnom kontexte v súvislosti s rozvojom krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov;
 - f) spoločné opatrenie realizované s cieľom zmierňovať účinky zmeny klímy alebo sa jej prispôbovať;
 - g) spoločné prístupy k environmentálnym projektom a súčasným environmentálnym postupom vrátane efektívneho vodného hospodárstva, využívania energie z obnoviteľných zdrojov⁽⁶⁸⁾ a ochrany poľnohospodárskych krajinných oblastí;

⁽⁶⁷⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmerení.

⁽⁶⁸⁾ Táto skutočnosť sa týka spolupráce súvisiacej s výrobou energie z obnoviteľných zdrojov alebo s výrobou biopalív v poľnohospodárskych podnikoch za predpokladu dodržiavania podmienok stanovených v časti II oddiele 1.1.1.1 týchto usmerení.

- h) horizontálna a vertikálna spolupráca medzi subjektmi v rámci dodávateľského reťazca pri udržateľnom dodávaní biomasy určenej na využitie pri výrobe potravín, ak je výsledkom poľnohospodársky výrobok a výroba energie pre vlastnú spotrebu;
- i) vykonávanie stratégií miestneho rozvoja okrem stratégií uvedených v článku 2 ods. 19 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, ktoré sa zameriavajú na jednu alebo viacero priorít Únie v oblasti rozvoj vidieka, a to najmä skupinami verejno-súkromných partnerstiev s výnimkou tých, ktoré sú vymedzené v článku 32 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.
- (317) Pomoc na vytváranie klastrov a sietí sa môže poskytovať iba novovytvoreným klastrom a sieťam a tým subjektom, ktoré začínajú činnosť, ktorá je pre ne nová.
- (318) Pomoc na činnosti uvedené v bode (316) písm. a) a b) sa môže poskytnúť aj jednotlivým subjektom. V prípade poskytnutia pomoci jednotlivým subjektom sa výsledky podporeného projektu alebo činnosti musia šíriť.
- (319) Pomoc pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov uvedená v bode (316) písm. d) a e) sa môže vzťahovať len na dodávateľské reťazce, ktorých súčasťou je najviac jeden sprostredkovateľ medzi poľnohospodárom a spotrebiteľom.
- (320) Pomoc podľa tohto oddielu by mala byť v súlade s príslušnými ustanoveniami právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže, najmä s článkami 101 a 102 zmluvy tak, ako sa uplatňujú na základe článkov 206 až 210 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Oprávnené náklady

(321) Pomoc sa vzťahuje na tieto oprávnené náklady, pokiaľ sa týkajú poľnohospodárskych činností:

- a) náklady na štúdie v rámci danej oblasti, štúdie uskutočniteľnosti a vypracovanie podnikateľského plánu alebo stratégie miestneho rozvoja okrem tých, ktoré sa uvádzajú v článku 33 nariadenia EÚ č. 1303/2013;
- b) náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť kolektívneho územného projektu alebo projektu, ktorý zrealizuje operačná skupina EIP zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, ako sa uvádza v článku 56 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013. V prípade klastrov sa oživenie môže týkať aj organizácie odbornej prípravy, vytvárania sietí medzi členmi a náboru nových členov;
- c) prevádzkové náklady spolupráce, ako napr. mzda „koordinátora“;
- d) priame náklady na osobitné projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu pre životné prostredie, stratégie miestneho rozvoja okrem stratégie uvedenej v článku 33 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 alebo iných opatrení zameraných na inovácie vrátane testovania. Priame náklady sa musia obmedziť na oprávnené náklady na investičnú pomoc, ako sa uvádza v časti II oddiele 1.1.1.1 týchto usmernení v súvislosti s investičnou pomocou;
- e) náklady na propagačné činnosti.
- (322) Pomoc sa musí obmedziť na maximálne obdobie siedmich rokov s výnimkou kolektívneho opatrenia v oblasti životného prostredia v riadne odôvodnených prípadoch.

Intenzita pomoci

- (323) Pomoc môže dosiahnuť 100 % oprávnených nákladov.
- (324) Priame náklady uvedené v bode (321) písm. d) sa musia obmedziť na maximálnu intenzitu investičnej pomoci uvedenú v oddiele týkajúcom sa investičnej pomoci.

1.2. Riadenie rizík a krízové riadenie

- (325) Poskytnutie štátnej pomoci môže predstavovať vhodný prostriedok podpory z hľadiska niektorých druhov rizík v odvetví poľnohospodárstva, pretože rôznym rizikám a krízam sú vystavené všetky poľnohospodárske činnosti. Existujú však rozdiely medzi podnikmi pôsobiacimi v poľnohospodárskej prvovýrobe a podnikmi pôsobiacimi v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov, ktoré majú zvyčajne lepšie možnosti čeliť daným rizikám. Niektoré kategórie pomoci v tomto oddiele budú preto dostupné len pre podniky pôsobiace v poľnohospodárskej prvovýrobe.

- (326) Pri poskytovaní štátnej pomoci na činnosti ovplyvnené rizikami a krízami bude Komisia prihliadať na potrebu zabrániť nadmernému narušeniu hospodárskej súťaže tak, že bude od výrobcov vyžadovať minimálny príspevok na straty alebo náklady na takéto opatrenia, prípadne niektoré iné primerané opatrenia, ktoré by sa mali prijať na zmiernenie rizika narušenia hospodárskej súťaže a ktoré by mali zabezpečiť, aby bola štátna pomoc úmerná vzniknutým stratám. Vo svojom posúdení Komisia zohľadní skutočnosť, že príjemca musí prijať primerané preventívne opatrenia na minimalizovanie celkovej výšky poskytnutej pomoci.
- 1.2.1. *Pomoc na náhradu škôd v poľnohospodárskej výrobe alebo na prostriedkoch poľnohospodárskej výroby a pomoc určená na zabránenie škodám*
- 1.2.1.1. *Pomoc na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami*
- (327) Komisia bude pomoc na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 2 písm. b) zmluvy, ak je v súlade s týmito podmienkami.
- (328) Tento oddiel sa vzťahuje na odvetvie poľnohospodárstva ⁽⁶⁹⁾.
- (329) Keďže predstavujú výnimky zo všeobecného zákazu štátnej pomoci v rámci vnútorného trhu podľa článku 107 ods. 1 zmluvy, Komisia dôsledne zastáva názor, že pojmy „prírodná katastrofa“ a „mimoriadna udalosť“ uvedené v článku 107 ods. 2 písm. b) zmluvy sa musia vykladať reštriktívne. Tento názor potvrdil Súdny dvor Európskej únie ⁽⁷⁰⁾.
- (330) Komisia až doteraz pripúšťala, že prírodnými katastrofami môžu byť zemetrasenia, lavíny, zosuvy pôdy a povodne. Okrem toho prihliada na vývoj v rámci iniciatívy týkajúcej sa modernizácie štátnej pomoci, vďaka ktorému je možné uplatniť skupinovú výnimku aj v prípade týchto kategórií udalostí, ktoré majú charakter prírodnej katastrofy: tornáda, hurikány, sopečné erupcie a nekontrolované požiare prírodného pôvodu. Medzi mimoriadne udalosti, ktoré Komisia v minulosti akceptovala, patria vojny, vnútorné nepokoje alebo štrajky a až na niekoľko výhrad a v závislosti od ich rozsahu aj vážne jadrové alebo priemyselné nehody a požiare, v dôsledku ktorých došlo k rozsiahlym stratám ⁽⁷¹⁾. Komisia bude pokračovať v individuálnom vyhodnocovaní návrhov na poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 107 ods. 2 písm. b) zmluvy s prihliadnutím na predchádzajúce postupy v tejto oblasti.
- (331) Pomoc poskytnutá podľa tohto oddielu sa riadi týmito podmienkami:
- a) príslušný orgán členského štátu formálne uznal, že udalosť má povahu prírodnej katastrofy alebo mimoriadnej udalosti
- a
- b) existuje priama príčinná súvislosť medzi prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou a škodou, ktorú podnik utrpel.
- (332) Členské štáty môžu prípadne vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa formálne uznanie uvedené v bode (331) písm. a) bude považovať za udelené.
- (333) Pomoc sa musí vyplatiť priamo dotknutému podniku alebo skupine či organizácii výrobcov, ktorej je tento podnik členom. Ak sa pomoc vypláca skupine a organizácii výrobcov, jej výška nesmie presiahnuť výšku pomoci, na ktorú je daný podnik oprávnený.
- (334) Schéma pomoci musí byť zavedená do troch rokov odo dňa výskytu udalosti, pričom pomoc sa musí vyplatiť do štyroch rokov od tohto dátumu.

⁽⁶⁹⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmernení.

⁽⁷⁰⁾ Súdny dvor, 11.11.2004, C-73/03, Španielsko/Komisia, ods. 37; Súdny dvor, 23.2.2006, C-346/03 a C-529/03, Giuseppe Atzeni a ďalší, ods. 79.

⁽⁷¹⁾ Komisia však nepripustila, aby sa za mimoriadnu udalosť považoval požiar v jednom spracovateľskom závode, ktorý bol krytý bežným komerčným poistením. Komisia spravidla nepripúšťa, aby sa ohnisko choroby zvierat alebo výskyt škodcu rastlín považovali za prírodné katastrofy alebo mimoriadne udalosti. V jednom prípade však Komisia uznala ako mimoriadnu udalosť veľmi rozsiahle ohnisko úplne novej choroby zvierat.

- (335) S cieľom uľahčiť rýchle krízové riadenie Komisia schváli rámcové schémy pomoci *ex ante* určené na náhradu škôd spôsobených zemetraseniami, lavínami, zosuvmi pôdy a povodňami, ako aj tornádami, hurikánmi, sopečnými erupciami a nekontrolovanými požiarimi prírodného pôvodu za predpokladu jasne stanovených podmienok, za ktorých možno poskytnúť pomoc v prípade týchto prírodných katastrof⁽⁷²⁾. V prípade schém *ex ante* musia členské štáty dodržiavať povinnosť podávať správy stanovenú v bode (728).
- (336) Pomoc poskytnutá na náhradu škôd spôsobených inými druhmi prírodných katastrof, ktoré nie sú uvedené v bode (330), ako aj škôd spôsobených mimoriadnymi udalosťami sa Komisii notifikuje individuálne.

Oprávnené náklady

- (337) Oprávnené náklady sú náklady na škodu, ktorá vznikla priamo v dôsledku prírodnej katastrofy alebo mimoriadnej udalosti, na základe posúdenia verejného orgánu, nezávislého znalca uznaného orgánom poskytujúcim pomoc alebo poisťovne.
- (338) V prípade škôd môže ísť o:
- a) materiálne škody na majetku, ako napríklad budovách, zariadeniach, strojoch, zásobách a výrobných prostriedkoch,
 - b) stratu príjmov v dôsledku úplného alebo čiastočného zničenia poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych výrobných prostriedkov.
- (339) Škoda sa musí vypočítať na úrovni jednotlivého príjemcu.
- (340) Výpočet materiálnej škody musí vychádzať z nákladov na opravy alebo z ekonomickej hodnoty poškodeného majetku pred prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou. Nesmie presiahnuť náklady na opravu alebo pokles reálnej trhovej hodnoty spôsobený prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou, teda rozdiel medzi hodnotou majetku bezprostredne pred prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou a bezprostredne po nej.
- (341) Strata príjmu sa musí vypočítať tak, že sa odpočíta:
- a) súčin množstva poľnohospodárskych výrobkov vyrobených v roku prírodnej katastrofy alebo mimoriadnej udalosti, alebo v každom nasledujúcom roku ovplyvnenom úplným alebo čiastočným zničením výrobných prostriedkov s priemernou predajnou cenou dosiahnutou počas príslušného roku
zo
 - b) súčinu priemerného ročného množstva poľnohospodárskych výrobkov vyrobených za trojročné obdobie predchádzajúce prírodnej katastrofe alebo mimoriadnej udalosti, alebo trojročného priemeru na základe päťročného obdobia predchádzajúceho prírodnej katastrofe alebo mimoriadnej udalosti po vylúčení najvyššej a najnižšej hodnoty s dosiahnutou priemernou predajnou cenou.
- (342) Táto suma sa môže zvýšiť o ostatné náklady, ktoré vznikli príjemcovi v dôsledku prírodnej katastrofy alebo mimoriadnej udalosti a musí byť znížená o všetky náklady, ktoré pre prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť nevznikli a ktoré by príjemcovi inak vznikli.
- (343) Na výpočet ročnej poľnohospodárskej výroby príjemcu sa môžu použiť indexy, pokiaľ použitá metóda výpočtu dovoľuje stanovenie reálnej straty jednotlivého príjemcu v danom roku.
- (344) Komisia bude akceptovať iné spôsoby výpočtu škody za predpokladu, že sú reprezentatívne, nie sú založené na nezvyčajne vysokých výnosoch a nemajú za následok nadmernú kompenzáciu príjemcu. Meranie rozsahu škody možno prispôsobiť konkrétnym špecifikám každého druhu výrobku s použitím:
- a) biologických indexov (množstvo strát na biomase) alebo ekvivalentných indexov strát na výnosoch, ktoré sa určia na úrovni poľnohospodárskeho podniku, miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni, alebo
 - b) indexov počasia (množstvo zrážok, teplota a pod.), ktoré sa určia na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

⁽⁷²⁾ Rozhodnutia Komisie o štátnej pomoci v prípadoch N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

Intenzita pomoci

- (345) Pomoc a všetky ďalšie platby prijaté na náhradu škody vrátane platieb podľa poisťných zmlúv musia byť obmedzené na 100 % oprávnených nákladov.
- 1.2.1.2. Pomoc na náhradu škody spôsobenej nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe
- (346) Komisia bude pomoc na náhradu škody spôsobenej nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania a spĺňa tieto podmienky.
- (347) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc poskytnutú na náhradu škody spôsobenej nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, ako sa uvádza v bode (35).³¹ týchto usmernení. Vzťahuje sa len na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (348) Pomoc poskytnutá podľa tohto oddielu sa riadi týmito podmienkami:
- a) príslušný orgán dotknutého členského štátu formálne uznal, že udalosť má povahu nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe
 - a
 - b) existuje priama príčinná súvislosť medzi nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, a škodou, ktorú podnik utrpel.
- (349) Členské štáty môžu prípadne vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa formálne uznanie uvedené v bode (348) písm. a) bude považovať za udelené.
- (350) V prípade schém *ex ante* členské štáty musia dodržiavať povinnosť podávať správy stanovenú v bode (728).
- (351) Pomoc sa musí vyplatiť priamo dotknutému podniku alebo skupine či organizácii výrobcov, ktorej je tento podnik členom. Ak sa pomoc vypláca skupine alebo organizácii výrobcov, jej výška nesmie presiahnuť výšku pomoci, na ktorú je daný podnik oprávnený.
- (352) Schémy pomoci musia byť zavedené do troch rokov odo dňa výskytu nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe. Pomoc sa musí vyplatiť do štyroch rokov od tohto dátumu.

Oprávnené náklady

- (353) Oprávnené náklady zodpovedajú škode, ktorá vznikla priamo v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, na základe posúdenia verejného orgánu, nezávislého znalca uznaného orgánom poskytujúcim pomoc alebo poisťovne.
- (354) V prípade škôd ide o:
- a) materiálne škody na majetku, ako napríklad na poľnohospodárskych budovách, zariadeniach a strojoch, zásobách a výrobných prostriedkoch;
 - b) stratu príjmov v dôsledku úplného alebo čiastočného zničenia poľnohospodárskej výroby a výrobných prostriedkov.
- (355) Výpočet škody spôsobenej v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, sa musí vykonať na úrovni jednotlivého príjemcu.
- (356) Materiálne škody na majetku spôsobené nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, sa musia vypočítať na základe nákladov na opravy alebo ekonomickej hodnoty poškodeného majetku pred nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe. Nesmú presiahnuť náklady na opravy alebo pokles reálnej trhovej hodnoty spôsobený nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, teda rozdiel medzi hodnotou majetku bezprostredne pred nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, a bezprostredne po nej.
- (357) Ak sa zníženie príjmov príjemcu uvedené v bode (354) písm. b) počíta na úrovni plodiny alebo chovu hospodárskych zvierat, do úvahy by sa mali brať len materiálne škody týkajúce sa danej plodiny alebo chovu hospodárskych zvierat.

- (358) Strata príjmov sa musí vypočítať buď na úrovni ročnej produkcie poľnohospodárskeho podniku alebo na úrovni plodín a chovu hospodárskych zvierat, a to tak, že sa odpočíta:
- a) súčin množstva poľnohospodárskych výrobkov vyrobených v roku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, alebo v každom nasledujúcom roku ovplyvnenom úplným alebo čiastočným zničením výrobných prostriedkov s priemernou predajnou cenou dosiahnutou počas príslušného roku
zo
 - b) súčinu priemerného ročného množstva poľnohospodárskych výrobkov vyrobených za trojročné obdobie predchádzajúce nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, alebo trojročného priemeru na základe päťročného obdobia predchádzajúceho nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, po vylúčení najvyššej a najnižšej hodnoty s dosiahnutou priemernou predajnou cenou.
- (359) Táto suma sa môže zvýšiť o ostatné náklady, ktoré vznikli príjemcovi v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe. Táto suma sa musí znížiť o akékoľvek náklady, ktoré pre nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, nevznikli a ktoré by príjemcovi inak vznikli.
- (360) Na výpočet ročnej poľnohospodárskej výroby príjemcu sa môžu použiť indexy, pokiaľ použitá metóda výpočtu dovoľuje stanovenie reálnej straty jednotlivého príjemcu v danom roku.
- (361) Komisia bude akceptovať iné spôsoby výpočtu škody za predpokladu, že sú reprezentatívne, nie sú založené na nezvyčajne vysokých výnosoch a nemajú za následok nadmernú kompenzáciu príjemcu. Meranie rozsahu škody možno prispôsobiť konkrétnym špecifikám každého druhu výrobku s použitím:
- a) biologických indexov (množstvo strát na biomase) alebo ekvivalentných indexov strát na výnosoch, ktoré sa určia na úrovni poľnohospodárskeho podniku, miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni, alebo
 - b) indexov počasia (množstvo zrážok, teplota a pod.), ktoré sa určia na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Intenzita pomoci

- (362) Pomoc a všetky ostatné platby prijaté na náhradu škody vrátane platieb na základe iných vnútroštátnych opatrení, opatrení Únie alebo poistných zmlúv za škody, na ktorých náhradu sa pomoc prijíma, sa musia obmedziť na 80 % oprávnených nákladov. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť na 90 % v oblastiach s prírodnými obmedzeniami.
- (363) Pomoc poskytnutá na základe tohto oddielu sa musí znížiť o 50 % okrem prípadov, keď sa poskytuje príjemcom, ktorí uzavreli poistenie pokrývajúce najmenej 50 % ich priemernej ročnej výroby alebo príjmu súvisiaceho s výrobou a týkajúce sa štatisticky najvýznamnejších klimatických rizík v dotknutom členskom štáte alebo regióne, na ktoré sa poskytuje poistné krytie. K výnimke z tejto podmienky možno pristúpiť len vtedy, ak členský štát dokáže presvedčivo preukázať, že napriek maximálnemu úsiliu nebolo v čase výskytu škody k dispozícii finančne dostupné poistenie pokrývajúce štatisticky najvýznamnejšie klimatické riziká v dotknutom členskom štáte alebo regióne.
- 1.2.1.3. Pomoc na náklady na prevenciu, kontrolu a eradikáciu chorôb zvierat a škodcov rastlín a pomoc na náhradu škôd spôsobených chorobami zvierat a škodcami rastlín
- (364) Komisia bude pomoc na náklady na prevenciu, kontrolu a eradikáciu chorôb zvierat alebo škodcov rastlín a pomoc na náhradu škôd spôsobených týmito chorobami zvierat alebo škodcami rastlín považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

- (365) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc poskytnutú podnikom vyvíjajúcim činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (366) Pomoc sa môže vyplácať výhradne:
- a) v súvislosti s chorobami zvierat alebo škodcami rastlín, v prípade ktorých existujú predpisy na úrovni Únie alebo jednotlivých štátov, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu alebo správneho opatrenia a
 - b) ako súčasť:
 - i) verejného programu na úrovni Únie, na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni zameraného na prevenciu, kontrolu alebo eradikáciu príslušných chorôb zvierat alebo škodcov rastlín alebo
 - ii) núdzových opatrení, ktoré uložil príslušný verejný orgán, alebo
 - iii) opatrení na eradikáciu alebo obmedzenie škodcu rastlín vykonaných v súlade so smernicou Rady 2000/29/ES z 8. mája 2000 o ochranných opatreniach proti zavlečeniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty do Spoločenstva a proti ich rozšíreniu v rámci Spoločenstva ⁽⁷³⁾.
- (367) Programy a opatrenia uvedené v bode (366) písm. b) musia obsahovať opis príslušných opatrení na prevenciu, kontrolu a eradikáciu.
- (368) Pomoc sa nesmie vzťahovať na opatrenia, v súvislosti s ktorými sa v právnych predpisoch Únie stanovuje, že náklady na takéto opatrenia znáša príjemca, pokiaľ náklady na tieto opatrenia pomoci nie sú úplne vykompenzované povinnými poplatkami príjemcov.
- (369) Pomoc sa musí vyplatiť priamo dotknutému podniku alebo skupine či organizácii výrobcov, ktorej je tento podnik členom. Ak sa pomoc vypláca skupine alebo organizácii výrobcov, jej výška nesmie presiahnuť výšku pomoci, na ktorú je daný podnik oprávnený.
- (370) Individuálna pomoc by sa nemala poskytnúť vtedy, ak sa preukáže, že chorobu alebo zamorenie škodcami rastlín spôsobil príjemca úmyselne alebo z nedbanlivosti.
- (371) Pokiaľ ide o choroby zvierat, pomoc sa môže poskytnúť len v súvislosti s chorobami uvedenými v zozname chorôb zvierat vypracovanom Svetovou organizáciou pre zdravie zvierat alebo v súvislosti s chorobami zvierat a zoonózami uvedenými v prílohách I a II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 652/2014 ⁽⁷⁴⁾.
- (372) Schémy pomoci musia byť zavedené do troch rokov odo dňa vzniku nákladov alebo škôd spôsobených chorobou zvierat alebo škodcami rastlín. Pomoc sa musí vyplatiť do štyroch rokov od tohto dátumu.
- (373) V prípade schém *ex ante* členské štáty musia dodržiavať povinnosť podávať správy stanovenú v bode (728).

Oprávnené náklady

- (374) V prípade preventívnych opatrení sa pomoc musí vzťahovať na oprávnené náklady na:
- a) zdravotné kontroly;
 - b) analýzy vrátane diagnostiky *in vitro*;
 - c) testy a iné skríningové opatrenia vrátane testov TSE a BSE;

⁽⁷³⁾ Smernica Rady 2000/29/ES z 8. mája 2000 o ochranných opatreniach proti zavlečeniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty do Spoločenstva a proti ich rozšíreniu v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 169, 10.7.2000, s. 1).

⁽⁷⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 652/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu a ktorým sa menia smernice Rady 98/56/ES, 2000/29/ES a 2008/90/ES, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, (ES) č. 882/2004 a (ES) č. 396/2005, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 a zrušujú rozhodnutia Rady 66/399/EHS, 76/894/EHS a 2009/470/ES (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 1).

- d) nákup, uskladnenie, podávanie a distribúciu vakcín, liekov, prípravkov na liečbu zvierat a prípravkov na ochranu rastlín;
- e) preventívne zabíjanie alebo utratenie zvierat, alebo likvidáciu živočíšnych výrobkov a rastlín a čistenie a dezinfekciu prevádzky a vybavenia.
- (375) V prípade opatrení na kontrolu a eradikáciu sa pomoc musí vzťahovať na oprávnené náklady na:
- a) testy a iné skríningové opatrenia v prípade chorôb zvierat vrátane testov TSE a BSE;
- b) nákup, uskladnenie, podávanie a distribúciu vakcín, liekov, prípravkov na liečbu zvierat a prípravkov na ochranu rastlín;
- c) zabíjanie alebo utratenie a likvidáciu zvierat a likvidáciu výrobkov, ktoré sú s nimi spojené, alebo na likvidáciu rastlín vrátane tých, ktoré uhynú alebo boli zničené v dôsledku vakcinácie alebo iných opatrení nariadených príslušnými verejnými orgánmi, a na čistenie a dezinfekciu prevádzky a vybavenia.
- (376) Pomoc v súvislosti s oprávnenými nákladmi uvedenými v bodoch (374) a (375) sa musí poskytnúť vo forme vecného plnenia a musí byť vyplatená poskytovateľovi preventívnych a eradikačných opatrení s výnimkou oprávnených nákladov uvedených v bodoch (374) písm. d) a (375) písm. b) a oprávnených nákladov uvedených v bodoch (374) písm. e) a (375) písm. c) v prípade škodcov rastlín a na čistenie a dezinfekciu prevádzky a vybavenia.
- (377) V prípade pomoci na náhradu škôd spôsobených chorobami zvierat alebo škodcami rastlín sa náhrada musí vypočítať iba vo vzťahu k:
- a) trhovej hodnote zabitých alebo utratených alebo uhynutých zvierat alebo zlikvidovaných výrobkov, ktoré sú s nimi spojené, alebo zlikvidovaných rastlín:
- i) v dôsledku chorôb zvierat alebo škodcov rastlín;
- ii) v rámci verejného programu alebo opatrenia uvedeného v bode (366) písm. b) týchto usmernení;
- b) strate príjmu v dôsledku karanténnych povinností a ťažkostí pri obnovení stavu chovu alebo opätovnej výsadbe a povinného striedania plodín uloženého ako súčasť verejného programu alebo opatrenia uvedeného v bode (366) písm. b).
- (378) Táto suma musí byť znížená o všetky náklady, ktoré priamo v dôsledku choroby zvierat alebo škodcu rastlín nevznikli a ktoré by inak príjemcovi vznikli.
- (379) Trhová hodnota uvedená v bode (377) písm. a) sa musí určiť na základe hodnoty zvierat, výrobkov a rastlín bezprostredne predtým, než vzniklo alebo bolo potvrdené akékoľvek podozrenie na chorobu zvierat alebo škodcu rastlín.
- (380) Pomoc uvedená v bode (377) sa musí obmedziť na náklady a škody spôsobené chorobami zvierat a škodcami rastlín, v súvislosti s ktorými príslušný orgán:
- a) v prípade choroby zvierat formálne uznal jej ohnisko alebo
- b) v prípade škodcov rastlín formálne uznal ich výskyt.
- (381) Vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch môže Komisia akceptovať náklady vzniknuté pri vykonávaní iných nevyhnutných opatrení ako tie, ktoré sú uvedené v tomto oddiele.

Intenzita pomoci

- (382) Pomoc, ako aj akékoľvek iné platby, ktoré príjemca prijal v súvislosti s rovnakými oprávnenými nákladmi vrátane platieb vyplývajúcich z iných vnútroštátnych opatrení alebo opatrení Únie, prípadne poistných zmlúv, sa musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.

1.2.1.4. Pomoc na mŕtve hospodárske zvieratá

- (383) Komisia bude pomoc na mŕtve hospodárske zvieratá považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(384) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.

Intenzita pomoci vo vzťahu k oprávneným nákladom:

(385) V súvislosti s oprávnenými nákladmi uvedenými ďalej sa uplatňujú tieto intenzity pomoci:

- a) pomoc do výšky 100 % nákladov na odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat a 75 % nákladov na likvidáciu takýchto mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc na náklady na poistné v rámci poistenia nákladov na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat možno poskytnúť v súlade s ustanoveniami časti II oddielu 1.2.1.6 týchto usmernení;
- b) pomoc do výšky 100 % nákladov na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v prípade financovania pomoci prostredníctvom poplatkov alebo povinných príspevkov určených na financovanie odstraňovania a likvidácie takýchto mŕtvych zvierat za predpokladu, že sa tieto poplatky alebo príspevky obmedzujú na odvetvie výroby mäsa a ukladajú sa priamo tomuto odvetviu;
- c) pomoc vo výške 100 % nákladov na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat, ak existuje povinnosť uskutočniť u príslušných mŕtvych hospodárskych zvierat testy TSE alebo v prípade ohniska choroby zvierat uvedeného v bode (371) týchto usmernení.

(386) Pomoc musí byť podmienená existenciou dôsledného monitorovacieho programu, ktorým sa zabezpečí bezpečná likvidácia všetkých mŕtvych hospodárskych zvierat v dotknutom členskom štáte.

(387) Pomoc sa musí poskytovať vo forme vecného plnenia a nesmie zahŕňať priame platby príjemcom, s výnimkou prípadov, keď chovateľ hospodárskych zvierat, ktorý je príjemcom pomoci, koná aj ako poskytovateľ služieb.

(388) Aby sa uľahčila správa pomoci, pomoc môže byť vyplatená hospodárskym subjektom alebo orgánom, ktoré:

- a) pôsobia v nadväznosti na podniky pôsobiace v odvetví hospodárskych zvierat a
- b) poskytujú služby spojené s odstránením a likvidáciou mŕtvych hospodárskych zvierat.

(389) V súvislosti s mŕtvymi hospodárskymi zvieratami a odpadom z bitúnkov bude Komisia aj naďalej presadzovať svoju politiku neschvaľovania pomoci týkajúcej sa mŕtvych hospodárskych zvierat pre subjekty pôsobiace v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a odbytu poľnohospodárskych výrobkov a pomoci na náklady na likvidáciu odpadu z bitúnkov. Štátna pomoc na investície uskutočnené vo vzťahu k odstraňovaniu odpadu z bitúnkov sa preskúma podľa príslušných pravidiel platných pre investičnú pomoc.

1.2.1.5. Pomoc na náhradu škôd spôsobených chránenými zvieratami

(390) Škody na vybavení, infraštruktúre, zvieratách a rastlinách spôsobené chránenými zvieratami predstavujú rastúci problém. Úspech politiky EÚ v oblasti ochrany životného prostredia závisí čiastočne od účinného riadenia konfliktných situácií, kde na jednej strane stoja chránené zvieratá a na druhej zase poľnohospodári. V dôsledku toho a vzhľadom na zásadu proporcionality bude Komisia pomoc na náhradu škôd spôsobených chránenými zvieratami považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(391) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.

(392) Na zmiernenie rizika narušenia hospodárskej súťaže a v záujme vytvorenia stimulu na minimalizáciu rizika sa od príjemcov vyžaduje minimálna spoluúčasť. Tento príspevok musí mať formu náležitých preventívnych opatrení, ako je napr. podľa možnosti bezpečnostné oplotenie, psy na stráženie hospodárskych zvierat, ktoré sú primerané vzhľadom na riziko škôd spôsobených chránenými zvieratami v príslušnej oblasti. Ak nie je možné prijať náležité preventívne opatrenia, príslušné členské štáty by mali na účely zabezpečenia zlučiteľnosti pomoci preukázať, že takéto preventívne opatrenia nie je možné prijať.

(393) Členský štát musí zistiť priamu príčinnú súvislosť medzi utrpenou škodou a správaním chráneného zvierata.

- (394) Pomoc sa musí vyplatiť priamo dotknutému podniku alebo skupine či organizácii výrobcov, ktorej je tento podnik členom. Ak sa pomoc vypláca skupine a organizácii výrobcov, jej výška nesmie presiahnuť výšku pomoci, na ktorú je daný podnik oprávnený.
- (395) Schéma pomoci musí byť zavedená do troch rokov od dátumu výskytu udalosti, ktorá viedla k vzniku škody. Pomoc sa musí vyplatiť do štyroch rokov od tohto dátumu.

Oprávnené náklady

- (396) Oprávnené náklady sú náklady na škodu, ktoré boli vynaložené priamo v dôsledku udalosti, ktorá škodu spôsobila, na základe posúdenia verejného orgánu, nezávislého znalca uznaného orgánom poskytujúcim pomoc alebo poisťovne.
- (397) V prípade škôd môže ísť o:
- a) škodu na zabitých zvieratách alebo zničených rastlinách: oprávnené náklady vychádzajú z trhovej hodnoty zvierat, ktoré zabili chránené zvieratá alebo rastlín nimi zničených.
 - b) nepriame náklady: veterinárne náklady vyplývajúce z liečby zranených zvierat a náklady práce v súvislosti s hľadaním stratených zvierat;
 - c) materiálne škody na tomto majetku: vybavenie poľnohospodárskeho podniku, stroje a poľnohospodárske budovy a zásoby. Výpočet materiálnej škody musí vychádzať z nákladov na opravy alebo z ekonomickej hodnoty poškodeného majetku pred udalosťou, ktorá škodu spôsobila. Nesmie presiahnuť náklady na opravu alebo pokles reálnej trhovej hodnoty spôsobený udalosťou, ktorá zapríčinila škodu, teda rozdiel medzi hodnotou majetku bezprostredne pred udalosťou a bezprostredne po nej.
- (398) Suma musí byť znížená o všetky náklady, ktoré neboli vynaložené v dôsledku udalosti, ktorá spôsobila škodu, a ktoré by inak príjemcovi vznikli.
- (399) Škoda sa musí vypočítať na úrovni jednotlivého príjemcu.
- (400) Investície súvisiace s opatreniami na zabránenie škôd spôsobených chránenými zvieratami možno podporiť za podmienok uvedených v časti II oddiele 1.1.1.1 týchto usmernení venovanom pomoci na investície do poľnohospodárskych podnikov.

Intenzita pomoci

- (401) Náhradu možno poskytnúť až do výšky 100 % oprávnených nákladov.
- (402) Kompenzácia nepriamych nákladov musí byť úmerná priamym nákladom a nesmie presiahnuť 80 % celkových nepriamych oprávnených nákladov.
- (403) Pomoc a všetky ostatné platby prijaté na náhradu škody vrátane platieb na základe iných vnútroštátnych opatrení, opatrení Únie alebo poistných zmlúv za škody, na ktorých náhradu sa pomoc prijíma, sa musia obmedziť na 100 % priamych oprávnených nákladov a 80 % nepriamych oprávnených nákladov.

1.2.1.6. Pomoc na platby poistného

- (404) V mnohých prípadoch je poistenie najužitočnejším nástrojom optimálneho riadenia rizík a krízového riadenia. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj neraz obmedzené finančné možnosti poľnohospodárov Komisia pozitívne vníma štátnu pomoc na platby poistného v prípade poistenia týkajúceho sa poľnohospodárskej prvovýroby.
- (405) Komisia bude pomoc na platby poistného považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a splňa tieto podmienky.
- (406) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (407) Pomoc nesmie predstavovať prekážku brániacu fungovaniu vnútorného trhu s poisťovacími službami. Pomoc sa predovšetkým nesmie obmedziť na poistenie poskytnuté jedinou poisťovňou alebo skupinou poisťovní, ani podmieniť tým, že poistná zmluva sa má uzavrieť so spoločnosťou, ktorá je zriadená v dotknutom členskom štáte.
- (408) Jednotlivé zaistovacie schémy sa budú preverovať individuálne.

Oprávnené náklady

- (409) Oprávnenými nákladmi sú náklady na poistné pri poistení na pokrytie škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, chorobami zvierat a rastlinnými škodcami, odstraňovaním a likvidáciou mŕtvych hospodárskych zvierat a škôd spôsobených chránenými zvieratami podľa oddielov 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 a 1.2.1.5, ako aj inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami a/alebo škodami spôsobenými environmentálnymi nehodami.
- (410) Poistením sa môžu kompenzovať len náklady na náhradu škôd uvedených v bode (409) a nemusí sa vyžadovať ani špecifikovať druh alebo objem budúcej výroby.
- (411) Pokiaľ ide o pomoc na platby poistného v prípade poistenia proti stratám spôsobeným environmentálnymi nehodami, musia byť splnené tieto dodatočné podmienky: výskyt environmentálnej nehody musí byť ako taký formálne uznaný príslušným orgánom dotknutého členského štátu. Členské štáty môžu prípadne vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa formálne uznanie bude považovať za udelené. Na výpočet ročnej poľnohospodárskej výroby príjemcu a rozsahu strát sa môžu použiť indexy uvedené v bodoch (360) a (361).

Intenzita pomoci

- (412) Intenzita pomoci v hrubom vyjadrení nesmie presiahnuť 65 % nákladov na poistné, s výnimkou pomoci na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat, keď intenzita pomoci nesmie presiahnuť 100 % nákladov na poistné, pokiaľ ide o poistné na odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat a 75 % nákladov na poistné, pokiaľ ide o poistné na likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat.
- (413) Členské štáty môžu obmedziť výšku poistného, na ktoré možno poskytnúť pomoc, použitím primeraných stropov.

1.2.1.7. Pomoc na finančné príspevky do vzájomných fondov

- (414) Komisia bude pomoc na finančné príspevky do vzájomných fondov na účely úhrady náhrady škôd poľnohospodárom spôsobených nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, chorobami zvierat a škodcami rastlín, ako sa uvádza v oddieloch 1.2.1.2. a 1.2.1.3., a/alebo škôd spôsobených environmentálnymi nehodami považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a týmito podmienkami.
- (415) Tento oddiel sa vzťahuje na podniky vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- (416) Príslušný vzájomný fond musí:
- a) byť akreditovaný príslušným orgánom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
 - b) mať transparentnú politiku platieb do fondu a výberov z fondu;
 - c) mať jasné pravidlá pridelenia zodpovednosti za akékoľvek vzniknuté pohľadávky.
- (417) Členské štáty musia stanoviť pravidlá vytvárania a riadenia vzájomných fondov, najmä pravidlá poskytovania kompenzačných platieb, ako aj pravidlá spravovania a monitorovania ich dodržiavania. Členské štáty musia zabezpečiť, aby boli v pravidlách, ktorými sa fond riadi, stanovené pokuty v prípade nedbanlivosti zo strany podniku.

Oprávnené náklady

- (418) Oprávnené sú náklady na finančné príspevky do vzájomných fondov na účely vyplácania náhrady poľnohospodárom za škody spôsobené nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, chorobami zvierat a škodcami rastlín, ako sa uvádza v oddieloch 1.2.1.2 a 1.2.1.3, a/alebo za škodu spôsobenú environmentálnymi nehodami. Finančné príspevky sa môžu vzťahovať iba na sumy vyplatené vzájomným fondom ako finančná kompenzácia podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe.

(419) Pokiaľ ide o pomoc na finančné príspevky do vzájomných fondov na účely vyplácania náhrady za škody spôsobené environmentálnymi nehodami, uplatňujú sa tieto dodatočné podmienky: výskyt environmentálnej nehody musí byť ako taký formálne uznaný príslušným orgánom dotknutého členského štátu. Členské štáty môžu prípadne vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa uvedené formálne uznanie bude považovať za udelené. Na výpočet ročnej poľnohospodárskej výroby príjemcu a rozsahu strát sa môžu použiť indexy uvedené v bodoch (360) a (361).

Intenzita pomoci

(420) Pomoc sa musí obmedziť na 65 % oprávnených nákladov.

(421) Členské štáty môžu obmedziť náklady, ktoré sú oprávnené na získanie pomoci, uplatnením:

- a) stropov na každý fond;
- b) primeraných stropov na riadneho/pridruženého člena fondu.

1.2.2. Pomoc týkajúca sa uzavretia výrobnnej kapacity

(422) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁷⁵⁾.

1.2.2.1. Uzavretie kapacity z dôvodov zdravia zvierat, rastlín alebo ľudí a zo sanitárnych, etických alebo environmentálnych dôvodov

(423) Komisia bude pomoc týkajúcu sa uzavretia kapacity považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(424) Uzavretie kapacity sa uskutočňuje z dôvodov zdravia zvierat, rastlín alebo ľudí a zo sanitárnych, etických alebo environmentálnych dôvodov, medzi ktoré patrí napríklad zníženie celkovej hustoty zazverenia.

(425) Na strane príjemcu pomoci musí existovať dostatočná spoluúčasť. Táto spoluúčasť bude pozostávať z definitívneho a neodvolateľného rozhodnutia zrušiť alebo neodvolateľne uzavrieť príslušnú výrobnú kapacitu. V rámci spoluúčasti bude potrebné buď úplné uzavretie kapacity príslušným podnikom alebo v riadne odvodnených prípadoch jej čiastočné uzavretie. Príjemca sa musí právne zaviazat', že uzavretie danej výrobnnej kapacity je definitívne a neodvolateľné a že nezačne vykonávať tú istú činnosť na inom mieste. Tieto záväzky musia zaväzovať aj každého budúceho kupujúceho príslušného pozemku alebo zariadenia.

(426) Na získanie pomoci sú oprávnené len tie podniky, ktoré sa skutočne zaoberajú výrobou, a iba tie výrobné kapacity, ktoré sa za posledných päť rokov pred uzavretím kapacity skutočne nepretržite využívali. V prípadoch, v ktorých už došlo k definitívnemu uzavretiu výrobnnej kapacity, alebo ak sa uzavretie kapacity javí ako nevyhnutné, neexistuje spoluúčasť zo strany príjemcu a pomoc sa nesmie poskytnúť.

(427) Komisia si vyhradzuje právo schválenie pomoci podmieniť dodatočnými podmienkami.

(428) Na získanie pomoci sú oprávnené iba podniky, ktoré spĺňajú normy Únie. Podniky, ktoré nespĺňajú normy Únie a ktoré by aj tak mali povinnosť zastaviť výrobu, sú vylúčené.

(429) S cieľom zabrániť erózii a iným negatívnym účinkom na životné prostredie je v zásade nevyhnutné voľnú poľnohospodársku pôdu vyňatú z produkcie do dvoch rokov zalesniť alebo zmeniť na prírodnú oblasť, a to spôsobom, ktorý zabezpečí zamedzenie negatívnych účinkov na životné prostredie. Voľná poľnohospodárska pôda sa môže prípadne znovu použiť po 20 rokoch od skutočného uzavretia kapacity. Dovtedy sa takáto poľnohospodárska pôda musí udržiavať v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave v súlade s hlavou VI kapitolou I nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 a príslušnými vykonávacími predpismi. Uzavretie zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ⁽⁷⁶⁾, sa musí uskutočniť v súlade s článkami 11 a 22 uvedenej smernice, v ktorej sa vyžaduje prijatie nevyhnutných opatrení, aby sa predišlo riziku znečistenia a aby sa miesto prevádzky vrátilo do uspokojivého stavu.

⁽⁷⁵⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmerení.

⁽⁷⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečistenia životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

(430) Pomoc poskytovaná podľa schémy pomoci musí byť dostupná všetkým oprávneným podnikom.

Oprávnené náklady

(431) Pomoc sa vzťahuje na kompenzáciu straty hodnoty majetku meranej ako aktuálna predajná hodnota majetku.

(432) Okrem kompenzácie straty hodnoty majetku v súvislosti s uzavretím kapacity z environmentálnych dôvodov možno pristúpiť k vyplateniu stimulu, ktorý nesmie presiahnuť 20 % hodnoty majetku.

(433) Kompenzáciu možno poskytnúť aj za náklady na likvidáciu výrobných kapacít.

(434) Pomoc možno vyplatiť aj na účely kompenzácie povinných sociálnych nákladov vyplývajúcich z vykonávania rozhodnutia o uzavretí kapacity.

(435) Pomoc na zalesňovanie a premenu pôdy na prírodné oblasti musí byť poskytnutá v súlade s pravidlami stanovenými v časti II oddieloch 2.1.1 a 2.1.2 a pravidlami týkajúcimi sa nevýrobných investícií uvedenými v časti II oddiele 1.1.1.1.

Intenzita pomoci

(436) Maximálna výška pomoci predstavuje:

- a) až 100 % v prípade kompenzácie straty hodnoty majetku, kompenzácie nákladov na likvidáciu výrobných kapacít a na kompenzáciu povinných sociálnych nákladov vyplývajúcich z vykonávania rozhodnutia o uzavretí kapacity;
- b) až 120 % v prípade kompenzácie straty hodnoty majetku, ak došlo k uzavretiu kapacity z environmentálnych dôvodov.

1.2.2.2. Uzavretie kapacity z iných dôvodov

(437) Komisia bude pomoc týkajúcu sa uzavretia kapacity z iných dôvodov, ako sú dôvody stanovené v oddiele 1.2.2.1, považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(438) Uzavretie kapacity sa musí uskutočniť na účely reštrukturalizácie odvetvia, diverzifikácie alebo predčasného odchodu do dôchodku.

(439) Musia byť splnené podmienky stanovené v bodoch (425) až (429).

(440) Nesmie sa poskytnúť pomoc, ktorá by zasahovala do mechanizmov spoločnej organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami. Jednotlivé schémy pomoci, ktoré sa vzťahujú na odvetvia podliehajúce výrobným obmedzeniam alebo kvótam, sa budú vyhodnocovať individuálne.

(441) Pomoc musí byť súčasťou programu, v ktorom sa vymedzujú ciele a konkrétny harmonogram zamerané na reštrukturalizáciu odvetvia, diverzifikáciu alebo predčasný odchod do dôchodku.

(442) Na zabezpečenie rýchleho účinku na trh by sa trvanie schém pomoci zameraných na uzavretie kapacity malo obmedzovať na obdobie nepresahujúce šesť mesiacov na zber žiadostí o účasť a ďalších dvanásť mesiacov na samotné uzavretie kapacity. Komisia nebude akceptovať schémy pomoci s trvaním viac ako tri roky, pretože zo skúseností vyplýva, že môžu viesť k odkladaniu nevyhnutných zmien.

(443) Schéma pomoci by mala byť dostupná za rovnakých podmienok pre všetky hospodárske subjekty v príslušnom odvetví. Na dosiahnutie maximálneho vplyvu by členský štát mal používať transparentný systém výziev na vyjadrenie záujmu, prostredníctvom ktorého sa na účasť verejne vyzývajú všetky potenciálne zainteresované podniky. Zároveň by sa organizácia schémy pomoci mala riadiť spôsobom, ktorý nevyžaduje, ani neľahčuje uzatváranie protisúťažných dohôd alebo zosúladených postupov medzi príslušnými podnikmi.

Oprávnené náklady a intenzita pomoci

(444) Uplatňujú sa ustanovenia týkajúce sa oprávnených nákladov a intenzity pomoci uvedené v časti II oddiele 1.2.2.1. týchto usmernení, s výnimkou nákladov uvedených v bode (432).

1.3. Iné druhy pomoci v odvetví poľnohospodárstva**1.3.1. Pomoc odvetviu chovu hospodárskych zvierat**

(445) Komisia pozitívne vníma pomoc, ktorá prispieva k zachovaniu a zlepšovaniu genetickej kvality hospodárskych zvierat v Únii. Preto bude pomoc v odvetví chovu hospodárskych zvierat považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(446) Tento oddiel sa vzťahuje na MSP vyvíjajúce činnosť v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. Komisia neschválí štátnu pomoc na náklady uvedené v tomto oddiele v prospech veľkých podnikov.

(447) Pomoc by sa mala poskytovať ako vecné plnenie a nemala by zahŕňať priame platby príjmom.

Oprávnené náklady

(448) Pomoc sa vzťahuje na zavedenie a vedenie plemenných kníh, ako aj na testy uskutočnené tretími stranami alebo v ich mene s cieľom určiť genetickú kvalitu alebo úžitkovosť hospodárskych zvierat s výnimkou kontrol, ktoré vykonáva vlastníci hospodárskych zvierat, a bežných kontrol kvality mlieka.

(449) Oprávnené náklady zahŕňajú:

- a) tieto administratívne náklady na zavedenie a vedenie plemenných kníh podľa bodu (448):
 - i) zber a správa údajov o zvieratách, napr. pôvod zvierat, dátum narodenia, dátum inseminácie, dátum úhynu a jeho dôvody, ako aj odborné hodnotenie, aktualizácia a spracovanie údajov potrebných na zavedenie a vedenie plemenných kníh;
 - ii) administratívne práce týkajúce sa evidencie príslušných údajov o zvieratách vedených v plemenných knihách;
 - iii) aktualizácia softvéru na správu údajov v plemenných knihách;
 - iv) uverejnenie informácií o plemenných knihách a údajov pochádzajúcich z plemenných kníh online alebo
 - v) iné súvisiace administratívne náklady;
- b) tieto náklady na testy na určenie genetickej kvality alebo úžitkovosti hospodárskych zvierat podľa bodu (448):
 - i) náklady na testy alebo kontroly;
 - ii) súvisiace náklady na zber a hodnotenie údajov získaných na základe týchto testov a kontrol vzhľadom na zlepšovanie zdravia zvierat a zvyšovanie úrovne ochrany životného prostredia;
 - iii) súvisiace náklady na zber a hodnotenie údajov získaných na základe týchto testov a kontrol zameraných na posúdenie genetickej kvality zvierat na účely uplatňovania vyspelých chovateľských postupov, ako aj na účely zachovania genetickej diverzity alebo
 - iv) iné súvisiace náklady.

Intenzita pomoci

(450) V prípade financovania administratívnych nákladov týkajúcich sa zavedenia a vedenia plemenných kníh možno schváliť pomoc až do výšky 100 %.

(451) V prípade nákladov na testy uskutočnené tretími stranami alebo v ich mene s cieľom určiť genetickú kvalitu alebo úžitkovosť hospodárskych zvierat sa schválí pomoc až do výšky 70 %.

1.3.2. Pomoc na propagačné opatrenia v prospech poľnohospodárskych výrobkov

- (452) Komisia bude pomoc na propagáciu poľnohospodárskych výrobkov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (453) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁷⁷⁾. Okruh príjemcov pomoci na organizovanie súťaží, veľtrhov alebo výstav podľa bodu (464) písm. a) sa musí zúžiť na MSP.
- (454) Propagačná činnosť musí byť určená buď na informovanie verejnosti o vlastnostiach poľnohospodárskych výrobkov, napr. organizovaním súťaží, účasťou na veľtrhoch, činnosťami na rozvoj vzťahov s verejnosťou, popularizáciou vedeckých poznatkov, uverejňovaním publikácií s konkrétnymi informáciami, alebo prostredníctvom propagačných kampaní na motivovanie hospodárskych subjektov alebo spotrebiteľov k nákupu daného poľnohospodárskeho výrobku.
- (455) Propagačná kampaň sa musí zameriavať na výrobky, na ktoré sa vzťahujú systémy kvality, ako sa uvádza v bode (282), alebo musí mať všeobecný charakter a slúžiť všetkým výrobcom príslušného druhu výrobku.
- (456) Propagačná kampaň musí byť v súlade s článkom 2 smernice 2000/13/ES⁽⁷⁸⁾ a prípadne aj s osobitnými pravidlami označovania.
- (457) Pri notifikovaní pomoci alebo schémy pomoci v súvislosti s propagačnou kampaňou musia členské štáty zaslať reprezentatívne vzorky propagačných materiálov. Ak v čase notifikácie tento materiál nie je k dispozícii, mali by sa zaviazat poskytnúť ho neskôr, v každom prípade však ešte pred začiatkom propagačnej kampane.
- (458) Propagačné kampane prekračujúce strop vymedzujúci notifikačnú povinnosť uvedený v bode (37) písm. b) sa musia notifikovať individuálne.
- (459) Propagačné opatrenia môžu poskytovať skupiny výrobcov alebo iné organizácie bez ohľadu na ich veľkosť. Ak propagačné opatrenie realizujú skupiny výrobcov alebo iné organizácie, účasť nesmie byť podmienená členstvom v týchto skupinách alebo organizáciách a akýkoľvek príspevok v podobe administratívnych poplatkov pre skupinu alebo organizáciu musí byť obmedzený na výšku nákladov na poskytnutie propagačného opatrenia.
- (460) Pomoc sa musí poskytnúť:
- a) ako vecné plnenie alebo
 - b) na základe úhrady skutočných nákladov vzniknutých príjemcovi.
- (461) Odchylné od bodu (460) sa pomoc na propagačné kampane môže poskytovať iba ako vecné plnenie prostredníctvom subvencovaných služieb.
- (462) Ak sa pomoc poskytuje ako vecné plnenie, nesmie zahŕňať priame platby príjemcom, ale musí sa vyplatiť poskytovateľovi propagačných opatrení.
- (463) Pomoc na symbolické ocenenia podľa bodu (464) písm. a) bodu v) sa poskytovateľovi propagačných opatrení môže vyplatiť iba vtedy, ak sa dané ocenenie skutočne udelilo, a to na základe predloženia dôkazu o udelení ocenenia.

Oprávnené náklady

- (464) Na získanie pomoci na propagáciu poľnohospodárskych výrobkov v rámci Únie sú oprávnené tieto náklady:
- a) pokiaľ ide o organizovanie súťaží, veľtrhov a výstav a účasť na nich, za predpokladu, že pomoc je dostupná pre všetkých oprávnených v dotknutej oblasti na základe objektívne vymedzených podmienok:
 - i) účastnícke poplatky;
 - ii) cestovné náklady a náklady na prepravu zvierat;

⁽⁷⁷⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmerení.

⁽⁷⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín (Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29).

- iii) náklady na publikácie a webové lokality informujúce o podujatí;
 - iv) prenájom priestorov a stánkov a náklady na ich montáž a demontáž;
 - v) symbolické ocenenia do hodnoty 1 000 EUR na ocenenie a víťaza súťaže;
- b) náklady na publikácie v tlačенých a elektronických médiách, webové lokality a spoty v elektronických médiách, v rozhlase a televízii slúžiace na uvedenie faktických informácií o výrobcoch z daného regiónu alebo výrobcoch daného výrobku za predpokladu, že informácie sú neutrálne a že všetci výrobcovia majú rovnaké príležitosti, pokiaľ ide o ich predstavenie v danej publikácii;
- c) náklady na šírenie vedeckých poznatkov a faktických informácií o:
- i) systémoch kvality uvedených v bode (282), ktoré sú otvorené pre poľnohospodárske výrobky z iných členských štátov a tretích krajín;
 - ii) generických poľnohospodárskych výrobkoch, ich prospešnosti z hľadiska výživy a o ich odporúčanom používaní;
- d) náklady na propagačné kampane zamerané na spotrebiteľov organizované v médiách alebo maloobchodných predajniach, ako aj na všetky propagačné materiály, ktoré sa distribuujú priamo spotrebiteľom.

Odkaz na konkrétny podnik, ochrannú známku alebo pôvod

- (465) V rámci propagačných činností uvedených v bode (464) písm. c), propagačných kampaní uvedených v bode (464) písm. d) a najmä propagačných činností, ktoré majú všeobecný charakter a slúžia všetkým výrobcom príslušného druhu výrobku, sa nesmie uvádzať žiadny konkrétny podnik, ochranná známka alebo pôvod výrobku. Propagačné kampane uvedené v bode (464) písm. d) sa nesmú účelovo vzťahovať na výrobky jednej alebo viacerých konkrétnych spoločností.
- (466) Obmedzenie v súvislosti s odkazom na pôvod sa však nevzťahuje na propagačné činnosti a propagačné kampane uvedené v bode (464) písm. c) a d) zamerané na výrobky, na ktoré sa vzťahujú systémy kvality uvedené v bode (282), za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:
- a) pri propagačnej činnosti, ktorá je zameraná na názvy uznané Úniou, sa môže odkazovať na pôvod výrobkov za predpokladu, že tento odkaz presne zodpovedá odkazu zaregistrovanému Úniou;
 - b) pri činnosti týkajúcej sa výrobkov, na ktoré sa vzťahujú iné systémy kvality ako systémy pre názvy uznané Úniou, možno uvádzať pôvod výrobkov za predpokladu, že v rámci danej informácie ide o vedľajší údaj. S cieľom určiť, či má odkaz na pôvod vedľajší charakter, Komisia zohľadní celkový rozsah textu a/alebo veľkosť symbolu vrátane obrázkov, ako aj všeobecnú prezentáciu odkazu na pôvod v porovnaní s textom a/alebo symbolom odkazujúcim na kľúčové informácie týkajúce sa predaja výrobku, teda na časť propagácie, ktorá nie je zameraná na pôvod výrobku.

Intenzita pomoci

- (467) Intenzita pomoci v súvislosti s oprávnenými nákladmi uvedenými v bode (464) písm. a) až c) predstavuje až 100 % oprávnených nákladov.
- (468) Intenzita pomoci na propagačné kampane podľa bodu (464) písm. d) v spojení s bodom (455) zamerané na výrobky, na ktoré sa vzťahujú systémy kvality, nesmie presiahnuť 50 % oprávnených nákladov na kampan. Ak odvetvie prispeje aspoň na 50 % nákladov bez ohľadu na formu príspevku, napríklad v podobe osobitných daní, intenzita pomoci môže predstavovať až 100 %⁽⁷⁹⁾.
- (469) Intenzita pomoci na všeobecné propagačné kampane uvedené v bode (464) písm. d) v spojení s bodom (455) môže pokrývať až 100 % oprávnených nákladov.

⁽⁷⁹⁾ Vec T-139/09, Francúzsko/Komisia Zb. 2012.

Propagácia v tretích krajinách

(470) Komisia preskúma štátnu pomoc na propagáciu v tretích krajinách a vyhlási ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je táto pomoc v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení (ES) č. 3/2008. Komisia však za zlučiteľnú nevyhlási štátnu pomoc na propagáciu, ktorá:

- a) sa poskytuje konkrétnym podnikom alebo obchodným značkám;
- b) predstavuje riziko ohrozenia predaja výrobkov z iných členských štátov alebo tieto výrobky očierňuje.

1.3.3. *Pomoc pre najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy v Egejskom mori*

(471) Komisia bude pomoc pre najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy v Egejskom mori považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(472) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁸⁰⁾.

(473) Pokiaľ ide o najvzdialenejšie regióny, v súlade s článkom 23 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 228/2013 sa články 107, 108 a 109 zmluvy neuplatňujú v týchto prípadoch pomoci poskytovanej členskými štátmi podľa uvedeného nariadenia:

- a) opatrenia v prospech miestnej poľnohospodárskej výroby podľa kapitoly IV uvedeného nariadenia;
- b) pomoc poskytovaná Francúzskom odvetviu cukru podľa článku 23 ods. 3 uvedeného nariadenia;
- c) pomoc týkajúca sa programov zdravia rastlín podľa článku 24 uvedeného nariadenia a
- d) pomoc poskytovaná Španielskom v prípade produkcie tabaku na Kanárskych ostrovoch podľa článku 28 uvedeného nariadenia.

(474) S výnimkou týchto prípadov sa pravidlá štátnej pomoci uplatňujú na opatrenia týkajúce sa najvzdialenejších regiónov, a to s touto osobitosťou: v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 228/2013 sa stanovuje, že Komisia môže schváliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve, na ktoré sa vzťahujú články 107, 108 a 109 zmluvy, s cieľom zmierniť osobitné obmedzenia v oblasti poľnohospodárstva v najvzdialenejších regiónoch z dôvodu ich izolácie, ostrovného charakteru a mimoriadnej odľahlosti.

(475) Pokiaľ ide o menšie ostrovy v Egejskom mori, v súlade s článkom 17 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 229/2013 sa články 107, 108 a 109 zmluvy neuplatňujú na platby uskutočňované Gréckom v súlade s uvedeným nariadením podľa jeho kapitol III a IV.

(476) S výnimkou týchto prípadov sa pravidlá štátnej pomoci uplatňujú na opatrenia týkajúce sa menších ostrovov v Egejskom mori, a to s touto osobitosťou: V článku 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 229/2013 sa stanovuje, že Komisia môže schváliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve, na ktoré sa vzťahujú články 107, 108 a 109 zmluvy, s cieľom zmierniť osobitné obmedzenia v oblasti poľnohospodárstva na menších ostrovoch v Egejskom mori z dôvodu ich ostrovného charakteru, malej rozlohy, horského terénu a podnebia, ich hospodárskej závislosti od malého počtu výrobkov a ich vzdialenosti od trhov.

⁽⁸⁰⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmerení.

Oprávnené náklady

(477) Dodatočné náklady na prepravu poľnohospodárskych výrobkov, ktoré boli vyrobené v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori, sú oprávnené na získanie kompenzácie za týchto podmienok:

- a) príjemcovia uskutočňujú svoju výrobnú činnosť v najvzdialenejších regiónoch alebo na menších ostrovoch v Egejskom mori;
- b) pomoc je objektívne kvantifikovateľná vopred na základe fixnej sumy alebo pomoci pripadajúcej na tonu/kilometer alebo na základe inej relevantnej jednotky;
- c) dodatočné náklady na prepravu sa vypočítajú na základe trasy prepravy výrobkov v rámci štátnych hraníc príslušného členského štátu pri použití takých dopravných prostriedkov, ktoré zabezpečia pre príjemcu najnižšie náklady, pričom sa vezmú do úvahy externé náklady pre životné prostredie;
- d) v prípade najvzdialenejších regiónov môžu oprávnené dodatočné náklady na prepravu zahŕňať náklady na prepravu poľnohospodárskych výrobkov z miesta ich výroby na miesta v najvzdialenejších regiónoch, kde sa ďalej spracúvajú.

(478) Komisia preskúma návrhy poskytnúť štátnu pomoc určenú na uspokojenie potrieb najvzdialenejších regiónov a menších ostrovov v Egejskom mori na iné náklady, ako sú dodatočné náklady na prepravu, na základe individuálneho posúdenia, vychádzajúc zo spoločných zásad posudzovania a osobitných právnych predpisov vzťahujúcich sa na tieto regióny a v prípade uplatniteľnosti aj s prihliadnutím na zlučiteľnosť predmetných opatrení s programami rozvoja vidieka pre príslušné regióny a ich účinok na hospodársku súťaž ako v príslušných regiónoch, tak aj v ostatných častiach Únie.

1.3.4. Pomoc na konsolidáciu poľnohospodárskej pôdy

(479) Komisia bude pomoc na konsolidáciu poľnohospodárskej pôdy považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a splňa tieto podmienky.

Oprávnené náklady

(480) Oprávnené náklady sa musia obmedziť na právne a administratívne náklady a na náklady na zememeračské práce v súvislosti s konsolidáciou pôdy.

Intenzita pomoci

(481) Intenzita pomoci môže predstavovať až 100 % skutočne vynaložených nákladov.

1.3.5. Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach

(482) Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v odvetví poľnohospodárstva nachádzajúcich sa v ťažkostiach sa posúdi v súlade s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach v zmenenom alebo nahradenom znení⁽⁸¹⁾.

(483) V prípade pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov pôsobiacich v poľnohospodárskej prvovýrobe však platia tieto výnimky:

- a) odchylne od bodu 79 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach môže Komisia oslobodiť od individuálnej notifikácie aj pomoc pre MSP, ak dotknutý MSP nespĺňa žiadne z kritérií uvedených v bode 10 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach;

⁽⁸¹⁾ Informácie o návrhu usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach nájdete na tejto webovej lokalite: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

- b) zásada, že pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu by sa mala poskytnúť len raz, sa vzťahuje aj na odvetvie poľnohospodárskej prvovýroby. Namiesto obdobia 10 rokov stanoveného v oddiele 3.3 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach sa však bude uplatňovať obdobie piatich rokov.

1.3.6. Pomoc na výskum a vývoj v odvetví poľnohospodárstva

- (484) Komisia bude pomoc na výskum a vývoj v odvetví poľnohospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (485) Tento oddiel sa vzťahuje na celé odvetvie poľnohospodárstva⁽⁸²⁾.
- (486) Projekt, na ktorý sa poskytuje pomoc, musí mať význam pre všetky podniky pôsobiace v príslušnom konkrétnom odvetví poľnohospodárstva alebo jeho časti.
- (487) Pred dátumom začatia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa na internete musia uverejniť tieto informácie:
- a) informácia o tom, že projekt, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa realizuje;
 - b) ciele projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - c) približný termín uverejnenia výsledkov očakávaných od projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - d) miesto na internete, kde sa uverejnia výsledky očakávané od projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - e) zmienka o tom, že výsledky sú bezplatne dostupné pre všetky podniky pôsobiace v príslušnom konkrétnom odvetví poľnohospodárstva alebo jeho časti.
- (488) Výsledky projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa musia sprístupniť na internete od dátumu ukončenia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, alebo od dátumu, kedy sa členom akejkolvek konkrétnej organizácie poskytnú akékoľvek informácie týkajúce sa týchto výsledkov, podľa toho, ktorý dátum nastane skôr. Výsledky musia zostať dostupné na internete počas obdobia najmenej piatich rokov počínajúc dátumom ukončenia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc.
- (489) Pomoc sa musí poskytnúť priamo organizácii venujúcej sa výskumu a šíreniu poznatkov. Opatrenie nesmie zahŕňať poskytovanie pomoci podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárstva na základe ceny poľnohospodárskych výrobkov.

Oprávnené náklady

- (490) K oprávneným nákladom patria:

- a) osobné náklady týkajúce sa výskumných pracovníkov, technikov a iných pomocných pracovníkov v rozsahu, v ktorom sa podieľajú na projekte;
- b) náklady na nástroje a vybavenie v rozsahu a v období ich použitia v rámci projektu. Ak sa takéto nástroje a vybavenie nepoužívajú v rámci projektu počas celej doby svojej životnosti, za oprávnené náklady sa považujú len náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu vypočítané na základe všeobecne uznávaných účtovných zásad;
- c) náklady na budovy a pozemky v rozsahu a v trvaní ich použitia v rámci projektu. V súvislosti s budovami sa za oprávnené náklady považujú iba náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu vypočítané na základe všeobecne uznávaných účtovných zásad. V prípade pozemkov sú oprávnenými nákladmi náklady na komerčný prevod alebo skutočne vynaložené kapitálové náklady;

⁽⁸²⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu odvetvie poľnohospodárstva, pozri bod (35).2 týchto usmernení.

- d) náklady na zmluvný výskum, poznatky a patentové práva zakúpené alebo licencované z vonkajších zdrojov na základe zásady trhového odstupu, ako aj náklady na poradenské služby a rovnocenné služby použité výlučne na projekt;
- e) ďalšie režijné náklady a iné prevádzkové náklady vrátane nákladov na materiály, prevádzkové prostriedky a podobné produkty, vynaložené priamo v dôsledku projektu.

Intenzita pomoci

(491) Intenzita pomoci musí byť do 100 % oprávnených nákladov.

(492) Pomoc na výskum a vývoj v odvetví poľnohospodárstva, ktorá nespĺňa uvedené podmienky, sa posúdi v súlade s rámcom pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie⁽⁸³⁾.

Kapitola 2. Pomoc pre odvetvie lesného hospodárstva spolufinancovaná z EPFRV, ktorá sa v prípade takýchto spolufinancovaných opatrení poskytuje ako dodatočné vnútroštátne financovanie, alebo sa poskytuje výlučne ako štátna pomoc

(493) Odvetvie lesného hospodárstva nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 42 zmluvy a prílohy I k zmluve. Na pomoc poskytovanú členskými štátmi odvetviu lesného hospodárstva sa uplatňujú články 107, 108 a 109 zmluvy. Napriek tomu, že výroba prírodného korku, či už nespracovaného, drveného, granulovaného alebo mletého, či ako korkového odpadu (položka KN 4501) a produkcia gaštanu (číselný znak KN 0802 41 00) patria do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve, pomoc pre lesnícke činnosti v súvislosti s týmito stromami môže patriť do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly usmernení.

(494) V súlade s cieľom Únie podľa odôvodnenia 20, článku 4 a článku 5 nariadenia (ES) č. 1305/2013 zahŕňa pomoc na udržateľné využívanie pôdy šetrné voči klíme aj rozvoj lesných oblastí a udržateľné obhospodarovanie lesov. Tieto usmernenia majú za cieľ zabezpečiť súlad s nariadením (EÚ) č. 1305/2013 a s jeho vykonávacími a delegovanými aktmi, ako aj so všeobecnými zásadami poskytovania štátnej pomoci. Tieto zásady majú vplyv na oprávnené náklady a intenzity pomoci podľa týchto usmernení.

(495) Ustanoveniami kapitoly 2 týchto usmernení nie je dotknutá možnosť poskytnutia štátnej pomoci pre odvetvie lesného hospodárstva podľa pravidiel Únie, ktoré sú spoločné buď pre všetky odvetvia, alebo pre odvetvie obchodu a priemyslu, ako sa uvádza v bode (34) týchto usmernení. Pomoc na investície do úspor energie a do energie z obnoviteľných zdrojov je vyňatá z rozsahu pôsobnosti časti II kapitoly 2 týchto usmernení, keďže takáto pomoc by mala byť v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020, a to okrem prípadov, keď je oslobodená od notifikačnej povinnosti. V súlade s článkom 5 ods. 5 písm. c), článkom 21 ods. 1 písm. e) a s článkom 26 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 sa však tieto usmernenia vzťahujú na investície súvisiace s využívaním dreva ako suroviny alebo zdroja energie, ktoré sú obmedzené na všetky pracovné operácie pred priemyselným spracovaním. Tieto usmernenia sa nevzťahujú na drevospracujúci priemysel.

(496) Podľa tejto kapitoly vyhlási Komisia štátnu pomoc pre odvetvie lesného hospodárstva za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je táto pomoc v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa osobitné požiadavky stanovené v oddieloch 2.1 až 2.9.

⁽⁸³⁾ Ú. v. EÚ C 198, 27.6.2014, s. 1.

- (497) Do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly patrí pomoc pre odvetvie lesného hospodárstva, ako sa uvádza v bode (23) písm. b) týchto usmernení.
- (498) V rámci Únie panujú rozdiely vo vlastníckej štruktúre a obhospodarovaní lesov. V článkoch 22 až 26 a v článku 34 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 sa stanovujú osobitné obmedzenia, pokiaľ ide o potenciálnych príjemcov pomoci v rámci opatrení spolufinancovaných z EPFRV v odvetví lesného hospodárstva. V prípade lesníckych opatrení uvedených v časti II oddieloch 2.1.1 až 2.1.5 týchto usmernení, ktoré sú súčasťou programu rozvoja vidieka a ktoré využívajú podporu z EPFRV, sa uplatňujú obmedzenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 1305/2013, pokiaľ ide o okruh príjemcov pomoci, s výnimkou tropických alebo subtropických lesov a zalesnených oblastí na území Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EÚ) č. 229/2013 a francúzskych zámorských departementov. S cieľom doplniť politiku rozvoja vidieka EÚ sa obmedzenia týkajúce sa potenciálnych príjemcov nevzťahujú lesnícke opatrenia podobné opatreniam na rozvoj vidieka, ktoré sú financované výlučne z vnútroštátnych zdrojov, ani na osobitné opatrenia pomoci uvedené v časti II oddieloch 2.8 a 2.9 týchto usmernení. Na investície do lesníckych technológií a do spracovania, mobilizácie a odbytu lesníckych výrobkov, ako aj do začatia činnosti skupín výrobcov, ako sa uvádza v oddiele 2.1.5 a oddiele 2.7, by sa však mali vzťahovať obmedzenia týkajúce sa veľkosti oprávnených príjemcov v súlade s článkom 26 a článkom 27 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.

2.1. Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov

- (499) Komisia bude pomoc na investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (500) Tento oddiel sa týka pomoci na zalesňovanie a vytváranie zalesnených oblastí, vytváranie poľnohospodársko-lesníckych systémov, prevenciu a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, katastrofickými udalosťami, udalosťami súvisiacimi so zmenou klímy, napadnutím škodcami a prepuknutím chorôb, na investície na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty, ako aj potenciálu lesných ekosystémov zmierňovať zmeny klímy, a investície do lesníckych technológií a spracovania, mobilizácie a odbytu výrobkov lesného hospodárstva.
- (501) Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 z 3. mája 2011⁽⁸⁴⁾ podporuje vypracovanie lesohospodárskych plánov na zabezpečenie udržateľného lesného hospodárstva, pre ktoré budú k dispozícii finančné prostriedky Únie. Preto ak sa to vyžaduje v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 v súvislosti s osobitným lesníckym opatrením, ktoré je súčasťou programu rozvoja vidieka, musí byť v prípade lesníckych podnikov presahujúcich určitú veľkosť, ktorú určia členské štáty buď vo svojich programoch rozvoja vidieka alebo iným spôsobom, pomoc podmienená predložením príslušných informácií z lesohospodárskeho plánu alebo rovnocenného nástroja v súlade s udržateľným obhospodarovaním lesov vymedzeným v rámci ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe v roku 1993⁽⁸⁵⁾ („udržateľné obhospodarovanie lesov“). Táto požiadavka sa nevzťahuje na pomoc lesnému hospodárstvu podľa týchto usmernení, ktorá je financovaná výlučne z vnútroštátneho rozpočtu.

⁽⁸⁴⁾ Pozri oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Naše životné poistenie, náš prírodný kapitál: stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020“, KOM(2011) 244 v konečnom znení.

⁽⁸⁵⁾ Druhá ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe, 16. až 17. jún 1993, Helsinki/Fínsko, „Rezolúcia H1 – Všeobecné usmernenia pre udržateľné obhospodarovanie lesov v Európe“.

Oprávnené náklady

(502) Prevádzkový kapitál by sa nemal považovať za oprávnené náklady na investície v odvetví lesného hospodárstva. V článku 45 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 sú stanovené tieto spoločné oprávnené náklady na investície:

- a) výstavba, nadobudnutie (vrátane lízingu) alebo rekonštrukcia nehnuteľného majetku, pričom náklady na zakúpený pozemok sú oprávnené, iba ak neprekračujú 10 % celkových oprávnených nákladov danej operácie. Vo výnimočných a náležite odôvodnených prípadoch možno na operácie súvisiace s ochranou životného prostredia limit zvýšiť nad tento percentuálny podiel;
- b) kúpa alebo lízing strojov a vybavenia do výšky ich trhovej hodnoty;
- c) všeobecné náklady spojené s výdavkami podľa písmen a) a b), ako sú odmeny pre architektov, technikov a poplatky za konzultácie, poplatky súvisiace s poradenstvom v oblasti environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti predstavujú oprávnené výdavky aj v prípade, že z ich výsledkov nevyplývajú žiadne výdavky podľa písmen a) a b);
- d) nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok;
- e) náklady na vypracovanie lesohospodárskych plánov a ekvivalentných nástrojov;
- f) ostatné náklady spojené s lízingovými zmluvami, ako napríklad marža prenajímateľa, náklady na refinancovanie úrokov, režijné náklady a poisťné poplatky nemôžu byť oprávnenými nákladmi.

(503) Okrem toho z cieľov a povahy lesníckych opatrení stanovených v nariadení (EÚ) č. 1305/2013 vyplýva, ktoré operácie vrátane jednorazových intervencií môžu byť oprávnené na získanie pomoci. V záujme konzistentnosti s nariadením (EÚ) č. 1305/2013 sú oprávnené náklady na lesnícke opatrenia podľa týchto usmernení v súlade s oprávnenými nákladmi na osobitné lesnícke opatrenia v nariadení (EÚ) č. 1305/2013.

2.1.1. *Pomoc na zalesňovanie a vytváranie zalesnených oblastí*

(504) Komisia bude pomoc na zalesňovanie a vytváranie zalesnených oblastí považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

Príjemcovia pomoci

(505) Pomoc na zriaďovacie náklady a ročná prémie sa môže poskytnúť verejným a súkromným majiteľom pôdy a ich združeniam.

(506) Pomoc na zalesňovanie pôdy vo vlastníctve verejných orgánov alebo na rýchlo rastúce stromy pokrýva iba náklady na zriadenie zalesnenej oblasti. V prípade pôdy vo vlastníctve štátu možno pomoc poskytnúť vtedy, ak subjekt spravujúci danú pôdu je súkromný subjekt alebo obec.

Oprávnené náklady

(507) Pomoc pokrýva náklady na zriadenie lesov a zalesnených oblastí na poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôde. Pomoc vo forme ročnej prémie na hektár sa okrem toho môže poskytnúť na pokrytie nákladov na stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti a údržbu vrátane skorého aj neskorého čistenia počas obdobia najviac dvanásť rokov.

(508) Pomoc sa nemôže poskytnúť na výsadbu stromov na výmladkovú plantáž rýchlo rastúcich drevín, vianočných stromčekov alebo rýchlorastúcich stromov na výrobu energie. Vysadené druhy musia byť adaptované na environmentálne a klimatické podmienky danej oblasti a spĺňať minimálne environmentálne požiadavky.

(509) V kontexte zalesňovania a vytvárania zalesnených oblastí sa uplatňujú tieto minimálne environmentálne požiadavky:

- a) je potrebné, aby pri výbere druhov na výsadbu, ako aj oblastí a metód, ktoré sa majú použiť, nedochádzalo k neprimeranému zalesňovaniu citlivých biotopov, ako sú rašeliniská a mokrade, či k negatívnym účinkom na oblasti s vysokou ekologickou hodnotou vrátane oblastí, kde sa vykonávajú poľnohospodárske činnosti s vysokou prírodnou hodnotou. V lokalitách vymedzených ako lokality sústavy Natura 2000 podľa smernice Rady 92/43/EHS⁽⁸⁶⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES⁽⁸⁷⁾ sa môže povoliť len zalesňovanie, ktoré je v súlade s cieľmi hospodárenia v príslušných lokalitách a ktoré odsúhlasil vnútroštátny orgán členského štátu zodpovedný za vykonávanie opatrení v rámci sústavy Natura 2000;
- b) pri výbere druhov, odrôd, ekotypov a pôvodov stromov sa musí zohľadniť potreba odolnosti voči zmene klímy a prírodným katastrofám a pôdne a hydrologické podmienky príslušnej oblasti, ako aj potenciálny invazívny charakter druhov v miestnych podmienkach, ako ich vymedzujú členské štáty. Od príjemcu sa musí vyžadovať, aby les chránil a staral sa oň aspoň počas obdobia, na ktoré sa vypláca prémie za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti a na údržbu. Podľa potreby sem patrí výchova, prerieďovanie porastov alebo pasenie v záujme budúceho rozvoja lesa a regulácie kompetície s bylinnou vegetáciou, ako aj prevencia hromadenia podrastového materiálu, u ktorého existuje riziko vzbĺknutia. V prípade rýchlorastúcich druhov musia členské štáty stanoviť minimálny a maximálny čas pred výrubom. Minimálny čas nesmie byť kratší ako 8 rokov a maximálny čas nesmie prekročiť 20 rokov;
- c) v prípadoch, keď vzhľadom na zložité environmentálne alebo klimatické podmienky vrátane zhoršovania životného prostredia nemožno očakávať, že pestovanie viacročných druhov drevín bude viesť k vytvoreniu lesnej plochy v zmysle uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisov, môžu členské štáty povoliť príjemcovi vytvoriť inú plochu s drevinovou vegetáciou. Príjemca musí zabezpečiť rovnakú úroveň starostlivosti a ochrany, aká sa uplatňuje v prípade lesov;
- d) v prípade operácií týkajúcich sa zalesňovania vedúcich k vytváraniu lesov s veľkosťou presahujúcou určitý limit, ktorý určia členské štáty, táto operácia musí pozostávať z:
 - i) výlučnej výsadby ekologicky adaptovaných druhov a/alebo druhov odolných voči zmene klímy v príslušnej biogeografickej oblasti, pri ktorých sa prostredníctvom posúdenia vplyvov nezistilo, že ohrozujú biologickú diverzitu a ekosystémové služby alebo že majú negatívny vplyv na ľudské zdravie alebo
 - ii) výsadby zmesi druhov drevín, ktorá obsahuje buď aspoň 10 % širokolistých drevín na plochu alebo aspoň tri druhy, prípadne odrody drevín, pričom drevina/odroda s najnižším stupňom zastúpenia v danej zmesi tvorí aspoň 10 % porastu na danej ploche.

(510) V oblastiach, kde zalesňovanie komplikujú drsné pôdnoklimatické podmienky, sa pomoc môže poskytovať na výsadbu iných viacročných druhov drevín, napríklad krovín alebo kríkov, ktorým vyhovujú miestne podmienky.

(511) Notifikácia Komisii by mala obsahovať zrozumiteľný opis preukazujúci splnenie podmienok uvedených v bode (509) a odôvodnenia v prípade uplatňovania výnimiek.

Intenzita pomoci

(512) Pomoc možno povoliť až do výšky 100 % oprávnených nákladov.

2.1.2. Pomoc na vytvorenie poľnohospodársko-lesníckych systémov

(513) Komisia bude pomoc na vytvorenie poľnohospodársko-lesníckych systémov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

⁽⁸⁶⁾ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7) („smernica o biotopoch“).

⁽⁸⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7) („smernica o vtákoch“).

- (514) Pomoc sa môže poskytnúť na vytváranie systémov využívania pôdy, v rámci ktorých sa pestujú stromy v kombinácii s poľnohospodárskymi plodinami na tej istej pôde, ako sa uvádza v bode (35).65 týchto usmernení.

Príjemcovia pomoci

- (515) Pomoc sa môže poskytnúť súkromným majiteľom pôdy, obciam a ich združeniam.

Oprávnené náklady

- (516) Pomoc sa vzťahuje na zriaďovacie náklady, pričom najviac na päťročné obdobie možno poskytnúť ročnú prémie na hektár na pokrytie nákladov na údržbu.
- (517) Členské štáty musia určiť minimálny a maximálny počet stromov na hektár so zreteľom na miestne pôdno-klimatické a environmentálne podmienky, lesné druhy a potrebu zabezpečiť udržateľné poľnohospodárske využívanie pôdy.

Intenzita pomoci

- (518) Pomoc môže predstavovať až 80 % výšky oprávnených investičných nákladov na zriadenie poľnohospodársko-lesníckych systémov a až 100 % výšky ročnej prémie.

2.1.3. *Pomoc na prevenciu a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarmi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín a katastrofickými udalosťami*

- (519) Komisia bude pomoc na prevenciu a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarmi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín, katastrofickými udalosťami a udalosťami súvisiacimi so zmenou klímy považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 2 písm. b), prípadne článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a týmito podmienkami.

Príjemcovia pomoci

- (520) Pomoc možno poskytnúť súkromným a verejným majiteľom lesov a iným súkromným a verejným subjektom a ich združeniam.

Oprávnené náklady

- (521) Pomoc sa vzťahuje na náklady na:

- a) vytvorenie ochranej infraštruktúry. V prípade vypuknutia požiarov sa z prostriedkov pomoci môže kryť aj pomoc, ktorá slúži ako príspevok na náklady týkajúce sa údržby. Pomoc sa nemôže poskytnúť na činnosti súvisiace s poľnohospodárstvom v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy;
- b) miestne preventívne činnosti malého rozsahu proti požiaru alebo iným prírodným rizikám vrátane využitia hospodárskych zvierat na spásanie porastu;
- c) vytvorenie a zlepšenie zariadení na monitorovanie lesných požiarov, škodcov a chorôb a komunikačného vybavenia;
- d) obnovu lesného potenciálu poškodeného požiarmi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín, katastrofickými udalosťami a udalosťami súvisiacimi so zmenou klímy.

- (522) V prípade obnovy lesného potenciálu uvedenej v bode (521) písm. d) musí pomoc podliehať formálnemu uznaniu príslušnými verejnými orgánmi členského štátu, v ktorom sa uvádza, že sa uvedená udalosť vyskytla a že v dôsledku tejto udalosti alebo opatrení prijatých v súlade so smernicou 2000/29/ES na účely boja proti škodlivým organizmom, ich eradikácie alebo obmedzenia došlo k zničeniu najmenej 20 % príslušného lesného potenciálu.

- (523) V prípade pomoci na prevenciu škôd v lesoch spôsobených škodcami rastlín musí byť riziko výskytu škodcov doložené vedeckými dôkazmi a uznané verejnou vedeckou organizáciou. Ak je potrebné, v notifikácii sa musí uviesť zoznam škodlivých organizmov, ktoré môžu škodiť rastlinám.
- (524) Oprávnené operácie musia byť v súlade s plánom ochrany lesov vypracovaným členskými štátmi. V prípade podnikov presahujúcich určitú veľkosť, ktorú členské štáty určia v programe rozvoja vidieka, a ak je opatrenie spolufinancované z EPFRV, musí byť pomoc podmienená predložením relevantných informácií z lesohospodárskeho plánu alebo ekvivalentného nástroja v súlade s udržateľným obhospodarovaním lesov vymedzeným v rámci ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe v roku 1993 s podrobným opisom cieľov prevencie.
- (525) Iba lesné oblasti klasifikované ako oblasti so stredným až vysokým rizikom lesných požiarov podľa plánu ochrany lesov vypracovaného členskými štátmi by mali byť oprávnené na získanie pomoci na prevenciu požiarov.
- (526) Pomoc sa nemôže poskytnúť na stratu príjmu v dôsledku požiarov, prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, iných nepriaznivých poveternostných udalostí, napadnutia škodcami rastlín, katastrofických udalostí a udalostí súvisiacich so zmenou klímy.

Intenzita pomoci

- (527) Pomoc možno poskytnúť až do výšky 100 % oprávnených nákladov.
- (528) Pomoc poskytnutá na oprávnené náklady uvedené v bode (521) písm. d), ako aj akékoľvek iné platby, ktoré príjemca prijal v súvislosti s rovnakými oprávnenými nákladmi vrátane platieb vyplývajúcich z iných vnútroštátnych opatrení alebo opatrení Únie, prípadne poistných zmlúv, sú obmedzené na 100 % oprávnených nákladov.

2.1.4. *Investičná pomoc na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov*

- (529) Komisia bude investičnú pomoc na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

Prijemcovia pomoci

- (530) Pomoc možno poskytnúť fyzickým osobám, súkromným a verejným majiteľom lesov a iným súkromným a verejným subjektom a ich združeniam.

Oprávnené náklady

- (531) Investície by sa mali zameriavať na splnenie záväzkov prijatých na environmentálne účely, na poskytovanie ekosystémových služieb a/alebo na zvýšenie spoločenskej hodnoty lesa a zalesnenej pôdy v príslušnej oblasti alebo na zlepšenie potenciálu ekosystémov zmierňovať zmenu klímy bez toho, aby sa z dlhodobého hľadiska vylučovali ekonomické výhody.

Intenzita pomoci

- (532) Pomoc možno poskytnúť až do výšky 100 % oprávnených nákladov.

2.1.5. *Pomoc na investície do lesníckych technológií a do spracovania, mobilizácie a odbytu lesníckych výrobkov*

- (533) Komisia bude pomoc na investície zvyšujúce potenciál lesného hospodárstva alebo súvisiace so spracovaním, mobilizáciou a odbytom a zvyšujúce hodnotu lesníckych výrobkov považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

- (534) V prípade podporovaných investícií do infraštruktúry energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá spotrebúva alebo vyrába energiu, musia členské štáty vyžadovať súlad s minimálnymi normami energetickej účinnosti, ak takéto normy existujú na vnútroštátnej úrovni.
- (535) Investície do zariadení, ktorých primárnym účelom je výroba elektrickej energie z biomasy, nesmú byť oprávnené získať pomoc, ak nedochádza k využívaniu minimálneho podielu tepelnej energie, ktorý určia členské štáty.
- (536) Pomoc na projekty v oblasti bioenergie sa obmedzí na bioenergiu, ktorá spĺňa platné kritériá udržateľnosti stanovené v právnych predpisoch Únie vrátane článku 17 ods. 2 až 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES.

Príjemcovia pomoci

- (537) Pomoc možno poskytnúť súkromným majiteľom lesov, obciam a ich združeniam a MSP na investície. Na území Azor, Madeiry, Kanárskych ostrovov, menších ostrovov v Egejskom mori v zmysle nariadenia (EHS) č. 2019/93 a francúzskych zámorských departementov sa pomoc môže poskytnúť aj podnikom, ktoré nie sú MSP.

Oprávnené náklady

- (538) Pomoc sa môže poskytnúť na investície zvyšujúce potenciál lesného hospodárstva alebo súvisiace so spracovaním, mobilizáciou a odbytom, ktoré zvyšujú hodnotu lesníckych výrobkov.
- (539) Investície týkajúce sa zvýšenia hospodárskej hodnoty lesov musia byť odôvodnené v súvislosti s očakávanými zlepšeniami stavu lesov v jednom alebo viacerých podnikoch a môžu zahŕňať investície týkajúce sa strojov a postupov v oblasti ťažby dreva, ktoré sú šetrné k pôde a prírodným zdrojom.
- (540) Investície, ktoré súvisia s využívaním dreva ako suroviny alebo zdroja energie, sa musia obmedziť na všetky pracovné operácie pred priemyselným spracovaním.

Intenzita pomoci

- (541) Intenzita pomoci nesmie prekročiť:

- 75 % výšky oprávnených nákladov v najvzdialenejších regiónoch;
- 75 % výšky oprávnených nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori;
- 50 % výšky oprávnených nákladov v menej rozvinutých regiónoch a vo všetkých regiónoch, ktorých HDP na obyvateľa predstavoval v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 menej ako 75 % priemeru krajín EÚ-25 v referenčnom období, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27;
- 40 % výšky oprávnených nákladov v iných regiónoch.

2.1.6. Pomoc na investície do infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením lesného hospodárstva

- (542) Komisia bude pomoc na investície do infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

Oprávnené náklady

- (543) Pomoc sa vzťahuje na investície do hmotného a nehmotného majetku, ktoré sa týkajú infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením lesného hospodárstva vrátane prístupu k lesnej pôde, konsolidácie pôdy a zlepšovania vlastností pôdy, dodávok a úspor energie a vody.

Intenzita pomoci

- (544) V prípade nevýrobných investícií, investícií zameraných výlučne na zlepšenie environmentálnej hodnoty lesov a investície do lesných ciest, ktoré sú verejnosti prístupné bezplatne a ktoré prispievajú k multifunkčnosti lesov, je intenzita pomoci obmedzená na 100 % oprávnených nákladov.

(545) V prípade investícií, ktorých cieľom je zlepšiť krátkodobý alebo dlhodobý hospodársky potenciál lesov, sa intenzita pomoci musí obmedziť na:

- a) 75 % výšky oprávnených nákladov v najvzdialenejších regiónoch;
- b) 75 % výšky oprávnených nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori;
- c) 50 % výšky oprávnených nákladov v menej rozvinutých regiónoch a vo všetkých regiónoch, ktorých HDP na obyvateľa predstavoval v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 menej ako 75 % priemeru krajín EÚ-25 v referenčnom období, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75 % priemerného HDP krajín EÚ-27;
- d) 40 % výšky oprávnených nákladov v iných regiónoch.

2.2. Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s lesnými oblasťami sústavy Natura 2000

(546) Komisia bude štátnu pomoc týkajúcu lesných oblastí sústavy Natura 2000 považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

Príjemcovia pomoci

(547) Pomoc sa môže poskytovať súkromným majiteľom lesov a združeniam súkromných majiteľov lesov.

Oprávnené náklady

(548) Pomoc v rámci tohto opatrenia sa musí poskytovať ročne a na hektár lesa na účely kompenzácie príjemcov za dodatočne vzniknuté náklady a stratu príjmu, ku ktorým došlo v dôsledku znevýhodnení v príslušných oblastiach v súvislosti s vykonávaním smernice o biotopoch a smernice o vtákoch.

(549) Na získanie pomoci môžu byť oprávnené tieto oblasti:

- a) lesné oblasti sústavy Natura 2000 vymedzené podľa smernice o biotopoch a smernice o vtákoch;
- b) ostatné vymedzené chránené prírodné oblasti s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými v súvislosti s lesmi, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice o biotopoch, a to za predpokladu, že ak sa opatrenie spolufinancuje z prostriedkov EPFRV ako opatrenie na rozvoj vidieka, tieto plochy v rámci jedného programu rozvoja vidieka nepresiahnu 5 % vymedzených oblastí sústavy Natura 2000, na ktoré sa vzťahuje jej územný rozsah. Uvedené územné obmedzenie sa nevzťahuje na opatrenia pomoci financované výlučne z vnútroštátnych prostriedkov.

Výška pomoci

(550) Pomoc sa musí obmedziť na tieto maximálne sumy: najviac 500 EUR na hektár ročne v počiatočnom období, ktoré nepresahuje päť rokov a najviac 200 EUR na hektár ročne po tomto termíne. Tieto maximálne sumy sa môžu zvýšiť v riadne odôvodnených prípadoch s prihliadnutím na osobitné okolnosti, ktoré sa odôvodnia v programoch rozvoja vidieka alebo inak, ak je opatrenie financované výlučne zo vnútroštátnych prostriedkov.

2.3. Pomoc na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesa

(551) Komisia bude pomoc na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesa považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.

(552) Pomoc v rámci tohto opatrenia sa musí poskytovať na hektár lesa. V prípade lesohospodárskych podnikov presahujúcich určitú hranicu, ktorú určia členské štáty vo svojich programoch rozvoja vidieka, musí byť pomoc podmienená predložením príslušných informácií vyplývajúcich z lesohospodárskeho plánu alebo ekvivalentného nástroja v súlade s udržateľným obhospodarovaním lesov vymedzeným v rámci ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe v roku 1993.

- (553) Pomoc sa vzťahuje na dobrovoľný záväzok (dobrovoľné záväzky), ktorý ide (ktoré idú) nad rámec príslušných povinných požiadaviek stanovených vo vnútroštátnom zákone o lesnom hospodárstve alebo v iných príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch. V prípade opatrenia na rozvoj vidieka, ktoré sa spolufinancuje z prostriedkov EPFRV, by príslušná povinná požiadavka mala byť jasne uvedená a opísaná v programe rozvoja vidieka. V prípade opatrení pomoci financovaných výlučne z vnútroštátnych prostriedkov by príslušná povinná požiadavka mala byť uvedená a opísaná v notifikácii štátnej pomoci Komisii.
- (554) Záväzky sa musia prijímať na obdobie piatich až siedmich rokov. V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch však členské štáty môžu pre konkrétne druhy záväzkov určiť dlhšie obdobie. V prípade opatrenia na rozvoj vidieka, ktoré sa spolufinancuje z prostriedkov EPFRV, by sa toto obdobie malo špecifikovať v programe rozvoja vidieka. V prípade opatrení pomoci financovaných výlučne z vnútroštátnych prostriedkov by malo byť uvedené v notifikácii štátnej pomoci.
- (555) V relevantných prípadoch by mali byť dodržané pravidlá vzťahujúce sa na platby na plochu stanovené v článku 47 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a príslušné ustanovenia delegovaných aktov prijatých podľa uvedeného nariadenia.

Prijemcovia pomoci

- (556) Pomoc možno poskytnúť verejným a súkromným majiteľom lesov a iným súkromným a verejným subjektom a ich združeniam. V prípade lesov vo vlastníctve štátu sa pomoc môže poskytnúť iba vtedy, ak subjekt spravujúci daný les je súkromný subjekt alebo obec.
- (557) Verejné a súkromné subjekty sú oprávnené na získanie pomoci na zachovanie lesných genetických zdrojov a ich podporu v prípade operácií, na ktorá sa inak tento oddiel nevzťahuje.

Oprávnené náklady a spôsoby pomoci

- (558) Pomocou sa príjmom kompenzujú všetky dodatočné náklady a strata príjmov, ku ktorým došlo v dôsledku prijatých záväzkov, alebo ich časť. V prípade potreby môže pokrývať aj transakčné náklady do výšky 20 % pomoci vyplatené na lesnícko-environmentálne záväzky.
- (559) V riadne odôvodnených prípadoch možno v prípade operácií týkajúcich sa ochrany životného prostredia poskytnúť pomoc vo forme paušálnej platby alebo jednorazovej platby na jednotku za záväzok vzdať sa komerčného využitia stromov a lesov, ktorá sa vypočíta na základe vzniknutých dodatočných nákladov a straty príjmu.
- (560) V prípade operácií, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia uvedené v predchádzajúcich bodoch tohto oddielu, sa môže pomoc poskytnúť na účely zachovania a podpory lesných genetických zdrojov.
- (561) Operácie zamerané na zachovanie genetických zdrojov v lesnom hospodárstve musia zahŕňať:
- cielené opatrenia: opatrenia týkajúce sa podpory zachovania *in situ* a *ex situ*, charakterizácie, zhromažďovania a využívania genetických zdrojov v lesnom hospodárstve vrátane internetových inventárov genetických zdrojov v súčasnosti zachovávaných *in situ* (včítane zachovania v lesohospodárskom podniku), ako aj zbierok a databáz *ex situ*;
 - zosúladené opatrenia: opatrenia podporujúce výmenu informácií na účely zachovania, charakterizácie, zhromažďovania a využívania genetických zdrojov v lesnom hospodárstve Únie medzi príslušnými organizáciami v členských štátoch;
 - sprievodné opatrenia: informačné a propagačné akcie a poradenské opatrenia so zapojením mimovládnych organizácií a iných príslušných zainteresovaných strán, kurzy odborného vzdelávania a vypracúvanie technických správ.

Výška pomoci

- (562) S výnimkou pomoci na operácie zamerané na zachovanie genetických zdrojov uvedené v bode (560) sa pomoc musí obmedziť na maximálnu výšku 200 EUR na hektár ročne. Táto suma sa môže zvýšiť v riadne odôvodnených prípadoch s prihliadnutím na osobitné okolnosti, ktoré sa odôvodnia v programoch rozvoja vidieka alebo iným spôsobom v notifikácii Komisii.
- (563) V prípade zachovania lesných genetických zdrojov sa pomoc musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.

2.4. Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie v odvetví lesného hospodárstva

- (564) Komisia bude pomoc na prenos znalostí a informačné akcie v odvetví lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (565) Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie v prospech osôb pracujúcich v odvetví lesného hospodárstva by mala byť v súlade s príslušnými platnými podmienkami stanovenými v časti II oddiele 1.1.10.1 s výnimkou podmienok uvedených v bode (294), maximálnej výšky pomoci zahrnutej v bode (298) a možnosti vyplatiť pomoc priamo príjemcovi v bode (296).
- (566) Pomoc sa môže vzťahovať na krátkodobé výmeny v rámci riadenia lesohospodárskych podnikov a na návštevy lesov.
- (567) Trvanie a obsah schém krátkodobých výmen v rámci riadenia lesohospodárskych podnikov a návštev lesov sa v prípade opatrenia spolufinancovaného z prostriedkov EPFRV musí vymedziť v programe rozvoja vidieka a v prípade schémy financovanej z vnútroštátnych prostriedkov v notifikácii Komisii. Takéto systémy a návštevy sa musia zamerať predovšetkým na udržateľné metódy a/alebo technológie lesného hospodárstva, rozvoj nových obchodných príležitostí a nových technológií, ako aj na zlepšenie odolnosti lesov.

2.5. Pomoc na poradenské služby v odvetví lesného hospodárstva

- (568) Komisia bude pomoc na poradenské služby v odvetví lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (569) Pomoc na poradenské služby v odvetví lesného hospodárstva určená majiteľom lesov sa musí poskytovať v súlade s príslušnými platnými podmienkami uvedenými v časti II oddiele 1.1.10.2 týchto usmerení, pričom sa uplatňujú tieto dodatočné ustanovenia súvisiace s lesným hospodárstvom.

Oprávnené náklady

- (570) Pomoc sa poskytne majiteľom lesov, aby vďaka nej mohli využívať poradenské služby na zlepšenie hospodárskej výkonnosti svojich podnikov, prevádzok a/alebo investícií, ich environmentálneho správania, ako aj ich šetrnosti a odolnosti voči klíme.
- (571) Poradenstvo určené majiteľom lesov sa musí vzťahovať aspoň na príslušné povinnosti vyplývajúce zo smernice o biotopoch, smernice o vtácoch a rámcovej smernice o vode. Môže sa vzťahovať aj na otázky súvisiace s hospodárskou výkonnosťou a environmentálnym správaním lesohospodárskeho podniku.

2.6. Pomoc určená na spoluprácu v odvetví lesného hospodárstva

- (572) Komisia bude pomoc určenú na spoluprácu v odvetví lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a spĺňa tieto podmienky.
- (573) Pomoc na spoluprácu, do ktorej sa zapájajú najmenej dva subjekty v odvetví lesného hospodárstva alebo v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, sa musí poskytovať v súlade s podmienkami uvedenými v časti II oddiele 1.1.11.

- (574) Na odvetvie lesného hospodárstva sa vzťahujú tieto dodatočné ustanovenia.

Oprávnené náklady a intenzity pomoci

- (575) Bez toho, aby boli dotknuté náklady uvedené v časti II oddiele 1.1.11 týchto usmernení, môže sa pomoc na spoluprácu v odvetví lesného hospodárstva vzťahovať aj na vypracovanie lesohospodárskych plánov alebo ekvivalentných nástrojov.
- (576) Priame náklady uvedené v bode (321) písm. d) a priame náklady na osobitné projekty spojené s vykonávaním lesohospodárskeho plánu alebo ekvivalentného nástroja musia byť obmedzené na oprávnené náklady a maximálne intenzity investičnej pomoci v odvetví lesného hospodárstva, ako sa uvádza v časti II oddiele 2.1 týchto usmernení o investičnej pomoci.
- (577) Pomoc na spoluprácu v odvetví lesného hospodárstva sa môže týkať aj horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi v rámci dodávateľského reťazca pri udržateľnej výrobe biomasy určenej na výrobu energie a priemyselné procesy v súlade s časťou II kapitolou 3.10 týchto usmernení.

2.7. Pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví lesného hospodárstva

- (578) Komisia bude pomoc na začatie činnosti pre skupiny a organizácie výrobcov v odvetví lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach a splňa tieto podmienky.
- (579) Oprávnenými príjemcami pomoci môžu byť iba skupiny alebo organizácie výrobcov úradne uznané príslušným orgánom členského štátu na základe predloženia podnikateľského plánu. Na poskytnutie pomoci sa vzťahuje povinnosť členského štátu overiť, že ciele uvedené v podnikateľskom pláne sa podarilo dosiahnuť v rámci obdobia piatich rokov odo dňa uznania skupiny alebo organizácie výrobcov.
- (580) Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy dohodnuté v rámci skupiny alebo organizácie výrobcov musia byť v súlade s príslušnými ustanoveniami právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže, a to najmä s článkami 101 a 102 zmluvy.
- (581) Pomoc sa nesmie poskytnúť:
- a) výrobným organizáciám, subjektom alebo orgánom, akými sú spoločnosti alebo družstvá, ktorých cieľom je riadenie jedného alebo niekoľkých lesohospodárskych podnikov a ktoré sú preto fakticky samostatnými výrobcami;
 - b) iným lesohospodárskym združeniam plniacim úlohy, medzi ktoré patrí vzájomná podpora a služby riadenia lesohospodárskych podnikov v členských podnikoch, bez toho, aby sa zúčastňovali na spoločnom prispôbovaní dodávok požiadavkám trhu.

Príjemcovia pomoci

- (582) Pomoc sa obmedzuje na skupiny a organizácie výrobcov, ktoré sú MSP. Komisia neschváli štátnu pomoc na náklady uvedené v tomto oddiele v prospech veľkých podnikov.
- (583) Alternatívne k poskytnutiu pomoci skupinám alebo organizáciám výrobcov možno poskytnúť pomoc do rovnakej celkovej výšky priamo výrobcovi s cieľom vykompenzovať ich príspevky na prevádzkové náklady skupín alebo organizácií počas prvých piatich rokov od vytvorenia danej skupiny.

Oprávnené náklady

- (584) Oprávnené náklady zahŕňajú náklady na prenájom vhodných priestorov, nadobudnutie kancelárskeho vybavenia vrátane počítačového hardvéru a softvéru, náklady na administratívnych pracovníkov, režijné náklady, právne a administratívne poplatky. Pri kúpe priestorov musia byť oprávnené náklady na priestory obmedzené na náklady na prenájom podľa trhových sadzieb.
- (585) Pomoc sa musí vyplácať ako paušálna pomoc v ročných splátkach počas prvých piatich rokov odo dňa, kedy bola daná skupina alebo organizácia výrobcov na základe svojho podnikateľského plánu úradne uznaná príslušným orgánom.
- (586) Členské štáty musia uhradiť poslednú splátku až po overení správnej realizácie podnikateľského plánu.

Intenzita pomoci

- (587) Intenzita pomoci musí byť do 100 % oprávnených nákladov.
- (588) Celková výška pomoci sa musí obmedziť na 500 000 EUR. Pomoc musí byť regresívna.

2.8. Iná pomoc odvetviu lesného hospodárstva s ekologickým, ochranným a rekreačným cieľom

- (589) V súlade so svojou politikou vytýčenou na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 s cieľom prispieť k udržaniu a zlepšeniu stavu lesov a podporiť ich ekologickú, ochrannú a rekreačnú funkciu bude Komisia považovať opatrenia štátnej pomoci, ktorých hlavným cieľom je udržať, zlepšiť alebo obnoviť ekologické, ochranné a rekreačné funkcie lesov, biologickú diverzitu a zdravý lesný ekosystém, za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak sú splnené tieto podmienky.
- (590) Členské štáty by mali preukázať, že opatrenia priamo prispievajú k zachovávaniu alebo obnove ekologických, ochranných a rekreačných funkcií lesov, biologickej diverzite a zdravému lesnému ekosystému.
- (591) Pomoc sa podľa tohto oddielu nemôže poskytnúť drevospracujúcemu priemyslu ani komerčne rentabilnej ťažbe dreva, preprave dreva alebo na spracovanie dreva alebo iných lesných zdrojov na výroby, prípadne na výrobu energie. Pomoc sa nemôže poskytnúť na výrub, ktorého prvotným účelom je komerčne rentabilná ťažba dreva, ani na opätovné zalesnenie, kde sa vyrúbané stromy nahrádzajú ekvivalentnými.

Intenzita pomoci

- (592) Na všetky opatrenia opísané v tomto oddiele sa môže poskytnúť pomoc až do výšky 100 % oprávnených nákladov.

Príjemcovia pomoci

- (593) Pomoc môže byť poskytnutá podnikom činným v odvetví lesného hospodárstva.

2.8.1. Pomoc na osobitné opatrenia a intervencie v odvetví lesného hospodárstva s hlavným cieľom prispieť k udržaniu alebo obnove lesného ekosystému a biologickej diverzity alebo tradičného krajinného rázu

- (594) Komisia bude považovať pomoc na výsadbu, prerezávanie, prerieďovanie a výrub stromov a inej vegetácie v existujúcich lesoch, odstraňovanie padnutých stromov, ako aj na náklady na plánovanie takýchto opatrení za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je táto pomoc v súlade so spoločnými zásadami posudzovania a spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a ak hlavným cieľom takýchto opatrení je prispieť k udržaniu alebo obnove lesného ekosystému a biodiverzity alebo tradičného krajinného rázu.

2.8.2. Pomoc na udržiavanie a zlepšovanie kvality pôdy a zabezpečenie vyváženého a zdravého rastu stromov v odvetví lesného hospodárstva

- (595) Komisia bude považovať pomoc na udržiavanie a zlepšovanie kvality pôdy a zabezpečenie vyváženého a zdravého rastu stromov v odvetví lesného hospodárstva za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a s týmito podmienkami.

- (596) Pomoc sa môže poskytnúť na účely udržiavania a zlepšovania kvality pôdy v lesoch a zabezpečovania vyváženého a zdravého rastu stromov.
- (597) Opatrenia môžu zahŕňať zlepšovanie pôdy hnojením a iným ošetrovaním na udržiavanie jej prirodzenej rovnováhy, znižovanie nadmernej hustoty vegetácie a zabezpečovanie dostatočného zadržiavania vody a riadneho odvodňovania. Členské štáty by mali preukázať, že opatreniami sa nespôsobí zníženie biologickej diverzity, presakovanie živín, ani nebudú mať negatívny účinok na prírodné vodné ekosystémy či zóny ochrany vôd.
- (598) Pomoc sa môže vzťahovať na náklady na plánovanie takýchto opatrení.
- 2.8.3. *Obnova a udržiavanie prírodných cestičiek, krajinných prvkov a vlastností a prirodzeného biotopu zvierat v odvetví lesného hospodárstva*
- (599) Komisia bude považovať pomoc na obnovu a udržiavanie prírodných cestičiek, krajinných prvkov a vlastností a prirodzeného biotopu zvierat v odvetví lesného hospodárstva za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a s týmito podmienkami.
- (600) Pomoc sa môže poskytnúť na účely obnovy a údržby prírodných cestičiek, krajinných prvkov a vlastností a prirodzeného biotopu zvierat vrátane nákladov na plánovanie.
- (601) Opatrenia zamerané na vykonávanie smernice o biotopoch a smernice o vtákoch sú vylúčené z tohto druhu pomoci, keďže by sa mali uskutočňovať v súlade s podmienkami uvedenými v časti II oddiele 2.2 týchto usmernení.
- 2.8.4. *Pomoc na udržiavanie ciest na účely predchádzania lesným požiarom*
- (602) Komisia bude považovať pomoc na udržiavanie ciest za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a s týmito podmienkami.
- (603) Pomoc na udržiavanie ciest by sa mala zameriavať na predchádzanie lesným požiarom. Súvislosť medzi cieľom pomoci a udržiavaním ciest by sa mala preukázať v notifikácii Komisii.
- 2.8.5. *Pomoc na náhradu škôd v lesoch spôsobených zvieratami regulovanými právnymi predpismi*
- (604) Komisia bude považovať pomoc na náhradu škôd v lesoch spôsobených zvieratami regulovanými právnymi predpismi za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a s týmito podmienkami.
- (605) V odvetví lesného hospodárstva patria medzi zvieratá regulované právnymi predpismi chránené zvieratá vymedzené v bode (35).28 a druhy, na ktoré sa vzťahujú osobitné vnútroštátne právne predpisy, v prípadoch, v ktorých sa preukáže záujem na zachovaní populácie týchto druhov.
- (606) Na zmiernenie rizika narušenia hospodárskej súťaže a v záujme vytvorenia stimulu na minimalizáciu rizika sa od príjemcov vyžaduje minimálna spoluúčasť. Uvedený príspevok musí mať formu náležitých preventívnych opatrení, ako sú podľa možnosti bezpečnostné oplotenia, ktoré sú primerané vzhľadom na riziko škôd spôsobených regulovanými zvieratami v príslušnej lesnej oblasti. Ak nie je možné prijať náležité preventívne opatrenia, členský štát by mal na účely zabezpečenia zlučiteľnosti pomoci v notifikácii Komisii preukázať, že takéto preventívne opatrenia nie je možné prijať.
- (607) Musí sa zistiť priama príčinná súvislosť medzi utrpenou škodou a správaním zvierat.
- (608) Schémy pomoci súvisiace s konkrétnou udalosťou, ktorá viedla k vzniku škody, sa musia zaviesť do troch rokov od výskytu udalosti, ktorá spôsobila škodu. Pomoc sa musí vyplatiť do štyroch rokov od tohto dátumu.
- (609) Škoda sa musí vypočítavať na úrovni jednotlivého príjemcu.

Oprávnené náklady

- (610) Oprávnené náklady sú náklady na škodu vynaložené priamo v dôsledku udalosti, ktorá škodu spôsobila, na základe posúdenia verejného orgánu, nezávislého znalca uznaného orgánom poskytujúcim pomoc alebo poisťovne.
- (611) V prípade škôd môže ísť o:
- škody na živých stromoch. Pomoc možno poskytnúť na kompenzáciu strát na poraste a nákladov na opätovnú výsadbu až do výšky trhovej hodnoty porastu, ktorý zničili regulované zvieratá. Pri výpočte trhovej hodnoty straty prírastku sa môže zohľadniť potenciálny prírastok zničeného porastu až do bežného veku výrubu;
 - iné náklady, ktoré vznikli príjemcovi v dôsledku udalosti, ktorá spôsobila škodu, ako napríklad na opatrenia na úpravu vrátane prípravy pôdy na opätovnú výsadbu a na výrobky, zariadenia a materiály potrebné na takéto operácie;
 - materiálne škody na tomto majetku: vybavenie lesohospodárskeho podniku, stroje a budovy. Výpočet materiálnej škody musí vychádzať z nákladov na opravy alebo z ekonomickej hodnoty poškodeného majetku pred udalosťou, ktorá škodu spôsobila. Nesmie presiahnuť náklady na opravu alebo pokles reálnej trhovej hodnoty spôsobený udalosťou, teda rozdiel medzi hodnotou majetku bezprostredne pred udalosťou, ktorá spôsobila škodu, a bezprostredne po nej.
- (612) Suma musí byť znížená o všetky náklady, ktoré nevznikli v dôsledku udalosti, ktorá spôsobila škodu, a ktoré by inak príjemcovi vznikli.
- (613) Preventívne opatrenia proti škodám spôsobeným zvieratami v lesoch môžu získať podporu podľa časti II oddielu 2.1.4 týchto usmernení ako opatrenia zamerané na ochranu biotopov a opatrenia súvisiace so zachovaním biologickej diverzity.
- (614) Pomoc na odstránenie škôd v lesoch spôsobených zvieratami regulovanými vnútroštátnymi právnymi predpismi sa môže poskytnúť vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v oddiele 2.1.3.

Intenzita pomoci

- (615) Povoľuje sa kompenzácia až do výšky 100 % oprávnených nákladov.
- (616) Pomoc a všetky ďalšie platby prijaté na náhradu škody vrátane platieb vyplývajúcich z vnútroštátnych opatrení alebo opatrení Únie, prípadne poisťných zmlúv sú obmedzené na 100 % oprávnených nákladov.

2.8.6. Pomoc na vypracovanie lesohospodárskych plánov

- (617) Komisia bude považovať pomoc na lesohospodárske plány za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II oddiel 2.8 týchto usmernení a s týmito podmienkami.
- (618) Keďže podľa politiky rozvoja vidieka v rokoch 2014 – 2020 sú lesohospodárske plány alebo ekvivalentné nástroje nevyhnutným predpokladom oprávnenosti získať pomoc v rámci niekoľkých opatrení, Komisia v záujme zlepšenia výsledkov pri dosahovaní cieľov rozvoja vidieka zotrváva pri svojej súčasnej politike, že pomoc sa môže poskytovať na vypracovanie lesohospodárskych plánov.
- (619) Pomoc musí spĺňať podmienky pomoci na poradenské služby v odvetví lesného hospodárstva stanovené v časti II bodoch (288), (289), (299) a (303) až (306).

2.9. Pomoc v odvetví lesného hospodárstva zosúladená s opatreniami pomoci v odvetví poľnohospodárstva

- (620) Komisia v minulosti zaviedla politiku, že v prípade osobitných, menej rušivých opatrení pomoci sú pravidlá v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva spoločné.

- (621) V nadväznosti na trend zosúladovania politík v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva bude Komisia v prípadoch, kde sa pomoc pokladá za menej rušivú, považovať pomoc na výskum a vývoj v odvetví lesného hospodárstva a pomoc na konsolidáciu lesnej pôdy za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak je v súlade s osobitnými podmienkami uvedenými v týchto oddieloch.
- (622) Intenzita pomoci sa musí obmedziť na 100 % oprávnených nákladov.
- 2.9.1. *Pomoc na výskum a vývoj v odvetví lesného hospodárstva*
- (623) Komisia bude pomoc na výskum a vývoj v odvetví lesného hospodárstva považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spĺňa podmienku uvedenú v oddiele 2.9 a tieto podmienky.
- (624) Projekt, na ktorý sa poskytuje pomoc, by mal mať význam pre všetky podniky pôsobiace v príslušnom konkrétnom odvetví lesného hospodárstva alebo jeho častiach.
- (625) Pred dátumom začatia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa na internete musia uverejniť tieto informácie:
- že projekt, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa realizuje;
 - ciele projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - približný termín uverejnenia výsledkov očakávaných od projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - miesto na internete, kde sa uverejnia výsledky očakávané od projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc;
 - zmienka o tom, že výsledky projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, sú bezplatne dostupné pre všetky podniky pôsobiace v odvetví lesného hospodárstva alebo jeho príslušnej časti.
- (626) Výsledky projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, sa musia sprístupniť na internete od dátumu ukončenia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc, alebo od dátumu, kedy sa členom akejkoľvek konkrétnej organizácie poskytnú akékoľvek informácie týkajúce sa týchto výsledkov, podľa toho, ktorý dátum nastane skôr. Výsledky musia zostať dostupné na internete počas obdobia najmenej piatich rokov počínajúc dátumom ukončenia projektu, na ktorý sa poskytuje pomoc.
- (627) Pomoc by sa mala poskytnúť priamo organizácii venujúcej sa výskumu a šíreniu poznatkov a nemala by zahŕňať poskytovanie pomoci podnikom pôsobiacim v sektore lesného hospodárstva na základe ceny lesníckych výrobkov.

Oprávnené náklady

- (628) Pomoc musí byť obmedzená na tieto oprávnené náklady:
- osobné náklady týkajúce sa výskumných pracovníkov, technikov a iných pomocných pracovníkov v rozsahu, v ktorom sa podieľajú na projekte;
 - náklady na nástroje a vybavenie v rozsahu a v období ich použitia v rámci projektu. Ak sa takéto nástroje a vybavenie nepoužívajú v rámci projektu počas celej doby svojej životnosti, za oprávnené náklady sa považujú len náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu vypočítané na základe všeobecne uznávaných účtovných zásad;
 - náklady na budovy a pozemky v rozsahu a v trvaní ich použitia v rámci projektu. V súvislosti s budovami sa za oprávnené náklady považujú iba náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu vypočítané na základe všeobecne uznávaných účtovných zásad. V prípade pozemkov sú oprávnenými nákladmi náklady na komerčný prevod alebo skutočne vynaložené kapitálové náklady;
 - náklady na zmluvný výskum, poznatky a patentové práva zakúpené alebo licencované z vonkajších zdrojov na základe zásady trhového odstupu, ako aj náklady na poradenské služby a rovnocenné služby použité výlučne na projekt;
 - ďalšie režijné náklady a iné prevádzkové náklady vrátane nákladov na materiály, prevádzkové prostriedky a podobné produkty, vynaložené priamo v dôsledku projektu.

2.9.2. Pomoc na konsolidáciu lesnej pôdy

(629) Komisia bude pomoc na konsolidáciu lesnej pôdy považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spĺňa podmienku uvedenú v oddiele 2.9 a tieto podmienky.

Oprávnené náklady

(630) Oprávnené náklady sa musia obmedziť na skutočne vzniknuté právne a administratívne náklady konsolidácie pôdy a na náklady na zameranie v súvislosti s konsolidáciou pôdy.

Kapitola 3. Pomoc vo vidieckych oblastiach, ktorá sa spolufinancuje z prostriedkov EPFRV alebo sa poskytuje ako dodatočné vnútroštátne financovanie k takýmto spolufinancovaným opatreniam

Spoločné ustanovenia uplatniteľné na časť II kapitoly 3 týchto usmernení

(631) Pomoc podľa časti II kapitoly 3 týchto usmernení by mala spĺňať túto spoločnú podmienku: pomoc sa musí poskytovať v rámci programu rozvoja vidieka podľa nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a v súlade s ním, a to buď ako pomoc spolufinancovaná z prostriedkov EPFRV alebo ako dodatočné vnútroštátne financovanie k takejto pomoci.

(632) Ustanoveniami kapitoly 3 nie je dotknutá možnosť poskytnúť štátnu pomoc vidieckymi oblasťami na základe pravidiel Únie platných vo všetkých odvetviach alebo v obchode a priemysle.

(633) Pokiaľ ide o investície podľa časti II kapitoly 3 oddielov 3.1, 3.2, 3.6 a 3.10 týchto usmernení, pomoc musí byť v súlade s týmito spoločnými ustanoveniami uvedenými v bodoch (634) až (639).

(634) Investície do úspory energie a energie z obnoviteľných zdrojov sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti časti II kapitoly 3 týchto usmernení. Takáto pomoc musí byť v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020, pokiaľ nie je oslobodená od notificačnej povinnosti.

Oprávnené náklady na investície spadajúce do rozsahu pôsobnosti časti II kapitoly 3 týchto usmernení

(635) Oprávnené náklady na opatrenia investičnej pomoci spadajúce do rozsahu pôsobnosti časti II kapitoly 3 týchto usmernení sa musia obmedziť na tieto náklady:

a) výstavba, nadobudnutie (vrátane lízingu) alebo rekonštrukcia nehnuteľného majetku, pričom náklady na zakúpený pozemok sú oprávnené, iba ak neprekročujú 10 % celkových oprávnených nákladov danej operácie. Vo výnimočných a náležite odôvodnených prípadoch však možno povoliť vyšší percentuálny podiel na operácie súvisiace s ochranou životného prostredia;

b) kúpa alebo lízing strojov a vybavenia do výšky ich trhovej hodnoty;

c) všeobecné náklady spojené s výdavkami podľa bodu (635) písm. a) a b), ako sú odmeny pre architektov, technikov a poplatky za konzultácie, poplatky súvisiace s poradenstvom v oblasti environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti. Štúdie uskutočniteľnosti predstavujú oprávnené výdavky aj v prípade, že z ich výsledkov nevyplývajú žiadne výdavky podľa bodu (635) písm. a) a b);

d) investície do tohto nehmotného majetku: nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok.

(636) Iné náklady ako náklady uvedené v bode (635), ktoré súvisia s lízingovými zmluvami, ako napríklad marža prenajímateľa, náklady na refinancovanie úrokov, režijné náklady a poistné poplatky, sa nebudú považovať za oprávnené náklady.

(637) Prevádzkový kapitál nepredstavuje oprávnené náklady podľa časti II kapitoly 3.

Intenzita pomoci v prípade investičných opatrení podľa časti II kapitoly 3 týchto usmernení

(638) Intenzita pomoci nesmie prekročiť:

- a) v menej rozvinutých regiónoch:
 - i) 50 % výšky oprávnených nákladov na investície v regiónoch, ktorých HDP na obyvateľa predstavuje menej ako 45 % priemeru krajín EÚ-27;
 - ii) 35 % výšky oprávnených nákladov na investície v regiónoch, ktorých HDP na obyvateľa predstavuje 45 % až 60 % priemeru krajín EÚ-27;
 - iii) 25 % výšky oprávnených nákladov na investície v regiónoch, v ktorých je HDP na obyvateľa vyšší ako 60 % priemeru krajín EÚ-27;
- b) v najvzdialenejších regiónoch: maximálne intenzity pomoci uvedené v písmene a) sa môžu zvýšiť buď až o 20 percentuálnych bodov v najvzdialenejších regiónoch, ktoré majú HDP na obyvateľa nižší ako 75 % priemeru EÚ-27 alebo rovný tomuto priemeru, alebo až o 10 percentuálnych bodov v ostatných najvzdialenejších regiónoch;
- c) v oblastiach podľa písmena c):
 - i) 15 % výšky oprávnených nákladov na investície v riedko osídlených oblastiach a v regiónoch NUTS 3 alebo v častiach regiónov NUTS 3, ktoré majú spoločné pozemné hranice s krajinou mimo Európskeho hospodárskeho priestoru alebo Európskeho združenia voľného obchodu;
 - ii) 10 % výšky oprávnených nákladov na investície v oblastiach podľa písmena c), ktoré nie sú vopred vymedzené;
 - iii) v bývalých v oblastiach podľa písmena a) sa intenzity pomoci môžu zvýšiť až o 5 percentuálnych bodov v období od 1. júla 2014 do 31. decembra 2017;
 - iv) v prípadoch, keď oblasť podľa písmena c) susedí s oblasťou podľa písmena a), maximálna intenzita pomoci povolená v regiónoch NUTS 3 alebo v častiach regiónov NUTS 3, ktoré ležia v tejto oblasti podľa písmena c) a susedia s oblasťou podľa písmena a), sa môže podľa potreby zvýšiť tak, aby rozdiel v intenzite pomoci medzi oboma oblasťami nebol vyšší ako 15 percentuálnych bodov;
- d) s výnimkou pomoci poskytnutej v prospech veľkých investičných projektov sa maximálne intenzity pomoci uvedené v písmenách a) až c) môžu zvýšiť až o 10 percentuálnych bodov v prípade stredne veľkých podnikov a až o 20 percentuálnych bodov v prípade mikropodnikov a malých podnikov;
- e) vo všetkých ostatných oblastiach: 10 % výšky oprávnených nákladov na investície v prípade stredne veľkých podnikov a 20 % výšky oprávnených nákladov na investície v prípade mikropodnikov a malých podnikov;
- f) maximálna intenzita pomoci na veľké investičné projekty sa musí znížiť na upravenú výšku pomoci, ako sa vymedzuje v bode (35) týchto usmernení.

(639) V prípade, že pomoc zo všetkých zdrojov presiahne strop vymedzujúci notifikačnú povinnosť, ako sa uvádza v bode (37) písm. c), individuálna investičná pomoc poskytnutá v rámci notifikovanej schémy naďalej podlieha notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 zmluvy.

3.1. Pomoc na investície týkajúce sa spracovania poľnohospodárskych výrobkov na nepoľnohospodárske výrobky, produkcie bavlny alebo investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností

(640) Komisia bude považovať pomoc na investície týkajúce sa spracovania poľnohospodárskych výrobkov na nepoľnohospodárske výrobky, produkcie bavlny alebo investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmernení a spĺňa tieto podmienky.

(641) Pomoc v rámci tohto opatrenia sa vzťahuje na investície do hmotného a nehmotného majetku.

(642) Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc na:

- a) spracovanie poľnohospodárskych výrobkov, kde výstupom výrobného procesu je nepoľnohospodársky výrobok;
- b) produkciu bavlny vrátane odzrňovania bavlny;
- c) investície do nepoľnohospodárskych činností, ktoré sa poskytujú poľnohospodárom alebo členom poľnohospodárskej domácnosti, ktorí diverzifikujú svoju činnosť na nepoľnohospodárske činnosti, a mikro-podnikom a malým podnikom, ako aj fyzickým osobám vo vidieckych oblastiach.

3.2. **Pomoc na základné služby a obnovu dedín vo vidieckych oblastiach**

(643) Komisia bude považovať pomoc na základné služby⁽⁸⁸⁾ a obnovu dedín vo vidieckych oblastiach za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) a článku 107 ods. 3 písm. d) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.

(644) Pomoc v rámci tohto opatrenia sa vzťahuje na:

- a) návrh a aktualizáciu plánov rozvoja obcí a dedín vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb, ako aj plánov ochrany a riadenia týkajúcich sa lokalít sústavy Natura 2000 a iných oblastí s vysokou prírodnou hodnotou;
- b) investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malého rozsahu vymedzených v bode (35).48 s výnimkou investícií do energie z obnoviteľných zdrojov, úspor energie a do širokopásmovej infraštruktúry;
- c) investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry;
- d) investície do rekreačných infraštruktúr na verejné využitie, turistických informácií a turistických infraštruktúr malého rozsahu;
- e) štúdie a investície týkajúce sa udržiavania, obnovy a skvalitňovania kultúrneho a prírodného dedičstva dedín, vidieckych oblastí a lokalít s vysokou prírodnou hodnotou vrátane súvisiacich sociálno-ekonomických aspektov, ako aj opatrení na zvyšovanie povedomia o životnom prostredí;
- f) investície zamerané na premiestnenie činností a prestavbu budov alebo iných zariadení umiestnených v rámci vidieckych sídel alebo v ich blízkosti s cieľom zvýšiť kvalitu života alebo zlepšiť environmentálne vlastnosti takéhoto sídla.

(645) Investície v rámci tohto opatrenia sú oprávnené na pomoc, ak sa príslušné operácie vykonávajú v súlade s plánmi rozvoja obcí a dedín vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb, ak takéto plány existujú, pričom musia byť konzistentné so všetkými príslušnými stratégiami miestneho rozvoja.

(646) Pomoc uvedená v bode (644) písm. e) by sa mala poskytovať v prípade dedičstva, ktoré príslušné verejné orgány členského štátu formálne uznali za kultúrne alebo prírodné dedičstvo.

⁽⁸⁸⁾ Články 107, 108 a 109 zmluvy sa uplatňujú na pomoc na základné služby vo vidieckych oblastiach, pokiaľ ide o štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy s prihliadnutím aj na výklad štátnej pomoci uvedený v nadchádzajúcom oznámení Komisie o pojme pomoci.

Oprávnené náklady

(647) Oprávnené sú tieto náklady:

- a) náklady na vypracovanie a aktualizáciu plánov rozvoja a riadenia, ktoré sa týkajú vidieckych oblastí a ich základných služieb a lokalít s vysokou prírodnou hodnotou;
- b) investičné náklady na hmotný a nehmotný majetok;
- c) náklady na vypracovanie štúdií týkajúcich sa kultúrneho a prírodného dedičstva, vidieckych oblastí a lokalít s vysokou prírodnou hodnotou; náklady súvisiace s opatreniami týkajúcimi sa zvyšovania povedomia o životnom prostredí;
- d) na získanie pomoci uvedenej v bode (644) písm. e) môžu byť oprávnené aj náklady na investičné práce.

Intenzita pomoci

(648) Intenzita pomoci na činnosti podľa bodu (644) písm. a) a b) nesmie presiahnuť 100 % oprávnených nákladov.

(649) Intenzita pomoci na činnosti podľa bodu (644) písm. c), d) a e) nesmie presiahnuť 100 % oprávnených nákladov. Čisté príjmy sa musia odpočítať od oprávnených nákladov *ex ante* alebo prostredníctvom mechanizmu spätného vrátenia.

(650) Intenzita pomoci na činnosti podľa bodu (644) písm. f) nesmie prekročiť túto výšku:

- a) 100 % skutočných nákladov vynaložených na takéto činnosti v prípade, že premiestnenie činností alebo prestavba budov alebo iných zariadení spočíva v demontáži, odstránení a opätovnom vybudovaní existujúcich zariadení;
- b) intenzity pomoci na investície stanovené v bode (638) by sa mali uplatniť v súvislosti s nákladmi týkajúcimi sa modernizácie zariadení alebo zvýšenia výrobnnej kapacity, a to v prípade, že premiestnenie činností alebo prestavba budov alebo iných zariadení vedie okrem demontáže, odstránenia a opätovného vybudovania existujúcich zariadení, ako sa uvádza v bode (650) písm. a), aj k modernizácii týchto zariadení alebo k zvýšeniu výrobnnej kapacity.

(651) Na účel bodu (650) písm. b) sa len samotné nahradenie existujúcej budovy alebo zariadení novou modernou budovou alebo zariadeniami bez toho, aby došlo k zásadnej zmene v rámci výroby či príslušnej technológie, nepovažuje za súvisiace s modernizáciou.

3.3. **Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach**

(652) Komisia bude považovať pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitulu 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.

(653) Pomoc sa môže poskytnúť poľnohospodárom alebo členom poľnohospodárskej domácnosti, ktorí diverzifikujú svoju činnosť na nepoľnohospodárske činnosti, a mikropodnikom a malým podnikom, ako aj fyzickým osobám vo vidieckych oblastiach. Pomoc na zavedenie riadiacich, podporných a poradenských služieb pre poľnohospodárske podniky, ako aj poradenských služieb v oblasti lesného hospodárstva vrátane poľnohospodárskeho poradenského systému uvedeného v článkoch 12 až 14 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 možno poskytnúť aj stredným a veľkým podnikom vo vidieckych oblastiach.

(654) Pomoc musí byť podmienená predložením podnikateľského plánu. Realizácia podnikateľského plánu sa musí začať do deviatich mesiacov odo dňa rozhodnutia o poskytnutí pomoci.

(655) V podnikateľskom pláne sa musia uviesť aspoň tieto skutočnosti:

- a) počiatočná hospodárska situácia príjemcu žiadajúceho o pomoc;
- b) čiastkové ciele a ciele rozvoja nových činností príjemcu;
- c) podrobnosti o činnostiach potrebných na rozvoj činností príjemcu, akými sú napríklad podrobnosti o investíciách, odbornej príprave, poradenstve či iných činnostiach.

(656) Pomoc sa musí vyplatiť najmenej v dvoch splátkach počas obdobia najviac päť rokov. Splátky môžu byť regresívne. Vyplatenie poslednej splátky musí byť podmienené správnou realizáciou podnikateľského plánu.

(657) Pri určovaní výšky pomoci musia členské štáty zohľadniť aj sociálno-ekonomickú situáciu v oblasti, ktorej sa program týka.

Výška pomoci

(658) Výška pomoci sa musí obmedziť na 70 000 EUR na podnik. Členské štáty pri vymedzovaní výšky pomoci musia zohľadniť aj sociálno-ekonomickú situáciu v dotknutej oblasti.

3.4. Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy určená iným pôdohospodárom a podnikom vo vidieckych oblastiach, ktoré nepôsobia v odvetví poľnohospodárstva

(659) Komisia bude považovať pomoc týkajúcu sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy určenú iným pôdohospodárom a podnikom vo vidieckych oblastiach, ktoré nepôsobia v odvetví poľnohospodárstva, za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II kapitulu 3 týchto usmernení a s týmito podmienkami.

(660) Pomoc sa musí poskytnúť v súlade s platnými príslušnými podmienkami stanovenými v časti II bode 1.1.5.1 týchto usmernení, pričom platia tieto dodatočné ustanovenia týkajúce sa iných pôdohospodárov.

(661) Pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy sa môže poskytnúť skupinám tvoreným podnikmi pôsobiacimi v odvetví poľnohospodárstva a inými pôdohospodármi, ktorí sa dobrovoľne zaviazujú vykonávať operácie pozostávajúce z jedného alebo viacerých záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy na poľnohospodárskej pôde, ktorú určia členské štáty, okrem iného aj vrátane poľnohospodárskej plochy vymedzenej v bode (35).50 týchto usmernení.

(662) Na účely dosiahnutia environmentálnych cieľov sa v riadne odôvodnených prípadoch môže poskytnúť pomoc týkajúca sa záväzkov v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia a klímy iným pôdohospodárom alebo skupinám iných pôdohospodárov.

(663) Na účely zachovania, udržateľného využívania a rozvoja genetických zdrojov v poľnohospodárstve sa môže poskytnúť pomoc podnikom vo vidieckych oblastiach, ktoré nepôsobia v odvetví poľnohospodárstva, a to v prípade operácií, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia uvedené v časti II oddiele 1.1.5.1 bodoch (208) až (219) týchto usmernení.

3.5. Pomoc týkajúca sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 určená iným pôdohospodárom

(664) Komisia bude považovať pomoc týkajúcu sa znevýhodnení v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 určenú iným pôdohospodárom za zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami platnými pre časť II kapitulu 3 týchto usmernení a s týmito podmienkami.

(665) Pomoc sa môže poskytnúť iným pôdohospodárom len v riadne odôvodnených prípadoch.

Oprávnené náklady

(666) Pomoc sa môže poskytnúť na kompenzáciu iných pôdohospodárov za dodatočné náklady a stratu príjmu vyplývajúce zo znevýhodnení v príslušných oblastiach v súvislosti s vykonávaním smernice o biotopoch a smernice o vtákoch.

(667) Na získanie pomoci sú oprávnené iba opatrenia uskutočnené v týchto oblastiach:

- a) poľnohospodárske oblasti sústavy Natura 2000 vymedzené podľa smernice o biotopoch a smernice o vtákoch;
- b) ostatné vymedzené chránené prírodné oblasti s environmentálnymi obmedzeniami, ktoré sú uplatniteľné v prípade poľnohospodárskych činností a ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice o biotopoch.

Výška pomoci

(668) Pomoc sa musí obmedziť na tieto sumy: maximálne 500 EUR na hektár za rok v počiatočnom období nepresahujúcom päť rokov; maximálne 200 EUR na hektár za rok po tomto období. Maximálne výšky pomoci 500 EUR a 200 EUR sa môžu vo výnimočných prípadoch zvýšiť s prihliadnutím na osobitné okolnosti, ktoré je potrebné odôvodniť.

3.6. Pomoc na prenos znalostí a informačné akcie vo vidieckych oblastiach

(669) Komisia bude považovať pomoc na prenos znalostí a informačné akcie vo vidieckych oblastiach za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.

(670) Pomoc v rámci tohto opatrenia sa vzťahuje na opatrenia v oblasti odbornej prípravy a získavania zručností (vrátane kurzov odborného vzdelávania, seminárov a prípravy pod dohľadom školiteľa), demonštračné činnosti a informačné akcie. Pomoc sa môže poskytnúť aj na odbornú prípravu poradcov v súvislosti s poradenskými službami uvedenými v časti II oddiele 1.1.10.2 a oddieloch 2.5 a 3.7.

(671) Pomoc sa môže poskytnúť osobám pôsobiacim v potravinárskom odvetví, iným pôdohospodárom, než sú podniky pôsobiace v odvetví poľnohospodárstva, a MSP vo vidieckych oblastiach. Pomoc na odbornú prípravu poradcov sa môže poskytnúť aj veľkým podnikom vo vidieckych oblastiach.

(672) Pomoc sa môže poskytnúť na tieto oprávnené náklady:

- a) náklady na organizáciu a poskytovanie prenosu znalostí alebo informačnej akcie;
- b) v prípade demonštračných projektov sa pomoc môže vzťahovať aj na príslušné investičné náklady;
- c) náklady na cestu, ubytovanie a diéty účastníkov.

(673) Pomoc uvedená v bode (672) písm. a) a b) nesmie zahŕňať priame platby príjmom. Pomoc sa musí vyplatiť poskytovateľovi odbornej prípravy alebo iného prenosu znalostí a informačnej akcie.

(674) Pomoc musí byť dostupná všetkým oprávneným podnikom pôsobiacim v danej vidieckej oblasti na základe objektívne vymedzených podmienok.

(675) Subjekty poskytujúce služby prenosu znalostí a informačné služby musia mať na vykonávanie tejto úlohy primerané kapacity v podobe kvalifikácií pracovníkov a ich pravidelnej odbornej prípravy.

Intenzita pomoci

(676) Intenzita pomoci sa musí obmedziť na 50 % oprávnených nákladov v prípade veľkých podnikov, 60 % v prípade stredných podnikov a 70 % v prípade mikropodnikov a malých podnikov. Pomoc na odbornú prípravu poradcov sa musí obmedziť na 200 000 EUR na tri roky.

3.7. Pomoc na poradenské služby vo vidieckych oblastiach

(677) Komisia bude považovať pomoc na poradenské služby vo vidieckych oblastiach za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.

(678) Pomoc by sa mala poskytovať iným pôdohospodárom a MSP vo vidieckych oblastiach, aby vďaka nej mohli využívať poradenské služby na zlepšenie hospodárskej výkonnosti a environmentálneho správania, ako aj šetrnosti voči klíme a klimatickej odolnosti ich podniku a/alebo investície.

(679) Poradenstvo pre MSP vo vidieckych oblastiach sa môže vzťahovať na problémy spojené s hospodárskou výkonnosťou a environmentálnym správaním príjemcu.

- (680) Poradenstvo pre iných pôdohospodárov vo vidieckych oblastiach by sa malo vzťahovať aspoň na jeden z prvkov uvedených v časti II oddiele 1.1.10.2 bode (301) týchto usmernení. Môže sa vzťahovať aj na ďalšie otázky, ako sa uvádza v bode (302).
- (681) Pomoc nesmie zahŕňať priame platby príjmom. Pomoc sa musí vyplatiť poskytovateľovi poradenských služieb.
- (682) Pri poskytovaní poradenstva musia poskytovatelia poradenských služieb dodržiavať povinnosti neposkytovať údaje uvedené v článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013.
- (683) V odôvodnených a primeraných prípadoch sa môže poradenstvo čiastočne poskytovať v skupine, pričom sa však musia zohľadniť situácie jednotlivých používateľov poradenských služieb.

Intenzita pomoci

- (684) Pomoc sa musí obmedziť na 1 500 EUR na poradenstvo.

3.8. Pomoc na nové zapojenie aktívnych poľnohospodárov do systémov kvality pre bavlnu a potraviny

- (685) Komisia bude považovať pomoc na nové zapojenie aktívnych poľnohospodárov do systémov kvality pre bavlnu alebo potraviny za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.
- (686) Pomoc sa týka prvého zapojenia aktívnych poľnohospodárov do jednej z týchto kategórií systémov kvality:
- a) systémy kvality pre bavlnu alebo potraviny zriadené právnymi predpismi Únie;
 - b) systémy kvality pre bavlnu alebo potraviny uznané členskými štátmi za systémy kvality spĺňajúce tieto kritériá:
 - i) špecifickosť konečného výrobku vyrobeného v rámci týchto systémov kvality musí byť odvodená od jasných povinností na zaručenie:
 - špecifických charakteristických vlastností výrobku alebo
 - špecifických poľnohospodárskych alebo výrobných postupov alebo
 - kvality konečného výrobku, ktorá ide v značnej miere nad rámec noriem komerčných komodít, pokiaľ ide o verejné zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín, dobré podmienky zvierat alebo ochranu životného prostredia;
 - ii) systém kvality musí byť otvorený pre všetkých výrobcov;
 - iii) systém kvality musí zahŕňať záväzné špecifikácie konečných výrobkov a dodržiavanie týchto špecifikácií musia overovať verejné orgány alebo nezávislý kontrolný orgán;
 - iv) systém kvality musí byť transparentný a zaručuje úplnú vysledovateľnosť poľnohospodárskych výrobkov;
 - c) systémy dobrovoľnej certifikácie poľnohospodárskych výrobkov uznané členskými štátmi za systémy spĺňajúce usmernenia Únie s osvedčenými postupmi týkajúcimi sa fungovania dobrovoľných systémov certifikácie poľnohospodárskych výrobkov.

Oprávnené náklady

- (687) Pomoc sa musí poskytnúť vo forme ročného stimulu, ktorého úroveň sa určí podľa úrovne fixných nákladov vyplývajúcich z zapojenia do systémov kvality.
- (688) Pomoc sa môže poskytnúť na maximálne obdobie piatich rokov.

Výška pomoci

- (689) Pomoc sa musí obmedziť na 3 000 EUR na príjemcu za rok.

3.9. Pomoc na informačné a propagačné činnosti týkajúce sa bavlny a potravín, na ktoré sa vzťahuje systém kvality

- (690) Komisia bude považovať pomoc na informačné a propagačné činnosti týkajúce sa bavlny a potravín, na ktoré sa vzťahuje systém kvality, za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmerení a týmito podmienkami.

Oprávnené náklady

- (691) Pomoc sa môže poskytnúť na informačné a propagačné činnosti týkajúce sa bavlny a potravín zahrnutých do systému kvality, v súvislosti s ktorým sa poskytuje pomoc podľa časti II oddielu 3.8 týchto usmerení.
- (692) Pomoc sa môže poskytnúť skupinám výrobcov, ktorí realizujú informačné a propagačné činnosti.
- (693) Pomoc musí pokrývať náklady na opatrenia, ktoré vykazujú nasledujúce vlastnosti:
- sú určené na presvedčenie spotrebiteľov o tom, aby kupovali potraviny alebo bavlnu, na ktoré sa vzťahuje systém kvality;
 - upriamujú pozornosť na osobitné vlastnosti alebo prínosy potravín alebo bavlny, najmä na kvalitu, špecifické výrobné metódy, vysoké štandardy dobrých podmienok zvierat a ohľad na životné prostredie v súvislosti s príslušným systémom kvality.
- (694) Opatrenia uvedené v bode (693) nesmú nabádať spotrebiteľov, aby nakupovali potraviny alebo bavlnu kvôli ich konkrétnemu pôvodu, s výnimkou tých, na ktoré sa vzťahujú systémy kvality uvedené v hlave II nariadenia (EÚ) č. 1151/2012.
- (695) Pôvod potraviny alebo bavlny sa však môže uviesť za predpokladu, že zmienka o pôvode má popri hlavnej informácii len vedľajší charakter.
- (696) Informačné a propagačné činnosti týkajúce sa konkrétnych podnikov alebo obchodných značiek nie sú oprávnené na získanie pomoci.
- (697) Oprávnené sú len informačné a propagačné činnosti vykonávané na vnútornom trhu.

Intenzita pomoci

- (698) Intenzita pomoci musí byť do 70 % oprávnených nákladov.

3.10. Pomoc na spoluprácu vo vidieckych oblastiach

- (699) Komisia bude považovať pomoc na spoluprácu vo vidieckych oblastiach za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitolu 3 týchto usmerení a týmito podmienkami.

- (700) Pomoc by sa mala poskytovať s cieľom podporiť formy spolupráce medzi podnikmi pôsobiacimi v odvetví poľnohospodárstva, podnikmi pôsobiacimi v potravinovom reťazci a inými subjektmi, ktoré prispievajú k dosahovaniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka a medzi ktoré patria skupiny výrobcov, družstvá a medziodvetvové organizácie, a to v prípadoch, ak spolupráca priniesie prospech vidieckym oblastiam.
- (701) Do spolupráce musia byť zapojené najmenej dva subjekty, pričom táto spolupráca sa môže týkať predovšetkým:
- a) prístupov k spolupráci;
 - b) vytvárania klastrov a sietí;
 - c) zriaďovania a prevádzky operačných skupín EIP zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť uvedených v článku 56 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.
- (702) Pomoc sa môže poskytnúť na spoluprácu, ktorá sa týka týchto činností:
- a) pilotné projekty;
 - b) vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií v odvetví potravinárstva;
 - c) spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov, ako aj na rozvoj a/alebo marketing turistických služieb súvisiacich s vidieckym cestovným ruchom;
 - d) horizontálna a vertikálna spolupráca medzi subjektmi v rámci dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov;
 - e) propagačné činnosti v miestnom kontexte v súvislosti s rozvojom krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov;
 - f) spoločné opatrenia realizované s cieľom zmierňovať účinky zmeny klímy alebo sa jej prispôbovať;
 - g) spoločné prístupy k environmentálnym projektom a súčasným environmentálnym postupom vrátane efektívneho vodného hospodárstva, využívania energie z obnoviteľných zdrojov a ochrany poľnohospodárskych krajinných oblastí;
 - h) horizontálna a vertikálna spolupráca medzi subjektmi v rámci dodávateľského reťazca pri udržateľnom dodávaní biomasy určenej na využitie pri výrobe potravín a energie a v priemyselných procesoch;
 - i) vykonávanie stratégií miestneho rozvoja, ktoré sa zameriavajú na jednu alebo viacero priorit Únie v oblasti rozvoja vidieka, s výnimkou stratégií uvedených v článku 2 ods. 19 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, a to najmä skupinami verejno-súkromných partnerstiev s výnimkou tých, ktoré sú vymedzené v článku 32 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013;
 - j) diverzifikácia poľnohospodárskych činností smerom k činnostiam týkajúcim sa zdravotnej starostlivosti, sociálnej integrácie, poľnohospodárstva podporovaného komunitou a vzdelávania o životnom prostredí a potravinách.
- (703) Pomoc na vytváranie klastrov a sietí sa môže poskytovať iba novovytvoreným klastrom a sieťam a tým subjektom, ktoré začínajú činnosť, ktorá je pre ne nová.
- (704) Pomoc na pilotné projekty uvedené v bode (702) písm. a) a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií v odvetví potravinárstva uvedený v bode (702) písm. b) sa môže poskytnúť aj jednotlivým subjektom, ak sa takáto možnosť stanovuje v programe rozvoja vidieka. Výsledky pilotných projektov podľa bodu (702) písm. a) a činností podľa bodu (702) písm. b), ktoré uskutočnili jednotlivé subjekty, sa musia šíriť.

- (705) Pomoc pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov uvedená v bode (702) písm. d) a e) sa môže vzťahovať len na dodávateľské reťazce, ktorých súčasťou je najviac jeden sprostredkovateľ medzi poľnohospodárom a spotrebiteľom.
- (706) Pomoc podľa tohto oddielu musí byť v súlade s príslušnými ustanoveniami právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže, najmä s článkami 101 a 102 zmluvy.
- (707) Pomoc sa musí obmedziť na maximálne obdobie siedmich rokov s výnimkou kolektívneho opatrenia v oblasti životného prostredia v riadne odôvodnených prípadoch.

Oprávnené náklady

- (708) Pomoc sa môže poskytnúť na pokrytie týchto oprávnených nákladov:
- a) náklady na štúdie v rámci danej oblasti, štúdie uskutočniteľnosti a vypracovanie podnikateľského plánu alebo stratégie miestneho rozvoja okrem stratégie uvedenej v článku 33 nariadenia EÚ č. 1303/2013;
 - b) náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť kolektívneho územného projektu alebo projektu, ktorý zrealizuje operačná skupina EIP zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, ako sa uvádza v článku 56 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013. V prípade klastrov sa oživenie môže týkať aj vytvárania sietí medzi členmi a nábore nových členov;
 - c) prevádzkové náklady spolupráce, ako napr. mzda „koordinátora“;
 - d) priame náklady na osobitné projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu pre životné prostredie, stratégie miestneho rozvoja okrem stratégie uvedenej v článku 29 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 alebo iných opatrení zameraných na inovácie vrátane testovania;
 - e) náklady na propagačné činnosti.
- (709) Priame náklady podľa bodu (708) písm. d) sa musia obmedziť na oprávnené náklady na investičnú pomoc, ako sa špecifikuje v bodoch (635) až (636) a musia spĺňať osobitné podmienky uvedené v bode (634).

Intenzita pomoci

- (710) Intenzita pomoci na oprávnené náklady uvedené v bode (708) písm. a), b), c) a e) nesmie presiahnuť 50 %.
- (711) V prípade priamych nákladov podľa bodu (708) písm. d) nesmie intenzita pomoci presiahnuť výšku nákladov uvedených v bode (638) týchto usmernení vrátane mechanizmu zníženia týkajúceho sa veľkých investičných projektov. Intenzita pomoci, ktorá sa uplatňuje na oblasti, kde sa investícia realizuje, sa uplatňuje na všetkých príjemcov podieľajúcich sa na projekte spolupráce. Ak sa investícia realizuje v dvoch alebo viacerých oblastiach, maximálna intenzita pomoci na investíciu je intenzita uplatniteľná v oblasti, kde vzniká najväčšia časť oprávnených nákladov.
- (712) Strop vymedzujúci notifikačnú povinnosť uvedený v bode (639) sa uplatňuje na pomoc na priame náklady súvisiace s investíciami podľa bodu (708) písm. d).

3.11. Pomoc na zriadenie vzájomných fondov

- (713) Komisia bude považovať pomoc na zriadenie vzájomných fondov za zlučiteľnú s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so spoločnými zásadami posudzovania uvedenými v týchto usmerneniach, spoločnými ustanoveniami uplatniteľnými na časť II kapitoly 3 týchto usmernení a týmito podmienkami.

(714) Príslušný vzájomný fond musí:

- a) byť akreditovaný príslušným orgánom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
- b) mať transparentnú politiku platieb do fondu a výberov z fondu;
- c) mať jasné pravidlá pridelenia zodpovednosti za akékoľvek vzniknuté dlhy;
- d) vyplácať finančný príspevok podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe za straty spôsobené nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, chorobami zvierat a škodcami rastlín, ako sa uvádza v časti II oddieloch 1.2.1.2 a 1.2.1.3 týchto usmernení a/alebo za straty spôsobené environmentálnymi nehodami.

(715) Členské štáty musia stanoviť pravidlá vytvárania a riadenia vzájomných fondov, najmä pravidlá poskytovania kompenzačných platieb, ako aj pravidlá spravovania a monitorovania ich dodržiavania. Členské štáty musia zabezpečiť, aby boli v pravidlách, ktorými sa fond riadi, stanovené pokuty v prípade nedbanlivosti zo strany podniku.

Oprávnené náklady

(716) Uvedená pomoc sa môže vzťahovať len na administratívne náklady na zriadenie vzájomného fondu rozložené degresívne najviac na tri roky. Členské štáty môžu obmedziť náklady, ktoré sú oprávnené na získanie pomoci, a to uplatnením stropov na jednotlivé fondy.

(717) Žiadna pomoc sa nemôže poskytnúť na počiatočný základný kapitál.

Intenzita pomoci

(718) Pomoc sa musí obmedziť na 65 % oprávnených nákladov.

ČASŤ III. PROCEDURÁLNE ZÁLEŽITOSTI

1. *Trvanie schém pomoci a hodnotenie*

(719) V súlade so zaužívanými postupmi uplatnenými v predchádzajúcich usmerneniach, ako aj v záujme zabezpečenia transparentnosti a pravidelného preskúmania všetkých existujúcich schém pomoci, Komisia schváli len schémy pomoci s obmedzeným trvaním. Schémy obsahujúce štátnu pomoc na opatrenia, ktoré môžu využívať aj spolufinancovanie z prostriedkov EPFRV podľa nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, by sa mali obmedziť na trvanie programového obdobia 2014 – 2020. Členské štáty môžu aj naďalej prijímať nové záväzky týkajúce sa rozvoja vidieka na základe nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a jeho vykonávacieho nariadenia, ak je to možné podľa právnych predpisov Únie a ak je zabezpečený súlad s podmienkami v nich stanovenými. Komisia bude preto tieto usmernenia uplatňovať aj na takéto nové záväzky. Ostatné schémy pomoci by sa nemali uplatňovať na obdobie dlhšie ako sedem rokov.

(720) S cieľom ďalej obmedziť narušenia hospodárskej súťaže a obchodu môže Komisia požadovať, aby určité schémy pomoci podliehali časovým obmedzeniam (zvyčajne na 4 roky alebo menej) a hodnoteniu uvedenému v bode (40). Hodnotenia sa budú vykonávať v prípade schém, pri ktorých sú riziká potenciálneho narušenia hospodárskej súťaže mimoriadne vysoké, teda pri ktorých môže hroziť výrazné obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže, ak sa ich vykonávanie nepreskúma včas.

(721) Vzhľadom na ciele hodnotenia a s cieľom zabrániť neprimeranému zaťaženiu členských štátov v súvislosti s nižšími sumami pomoci sa hodnotenie uplatňuje iba v prípade schém pomoci, ktoré majú k dispozícii vysoké rozpočtové prostriedky a ktoré obsahujú nové prvky, alebo v prípade, že existuje predpoklad významných zmien týkajúcich sa trhu, technológií alebo právnych predpisov. Hodnotenie musí vykonať odborník nezávislý od orgánu poskytujúceho pomoc na základe spoločnej metodiky a toto hodnotenie sa musí zverejniť. Členské štáty musia spolu s príslušnou schémou pomoci predložiť aj návrh plánu hodnotenia, ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť posúdenia danej schémy zo strany Komisie.

- (722) V prípade schém pomoci vyňatých z rozsahu pôsobnosti nariadenia o skupinových výnimkách iba z dôvodu ich veľkého rozpočtu bude Komisia posudzovať ich zlučiteľnosť výlučne na základe plánu hodnotenia.
- (723) Hodnotenie sa musí predložiť Komisii včas, aby mohla posúdiť prípadné predĺženie schémy pomoci, a v každom prípade po skončení jej platnosti. Pri akomkoľvek následnom opatrení pomoci s podobným cieľom sa musia zohľadniť výsledky hodnotenia.

2. **Doložka o preskúmaní**

- (724) V prípade operácií vykonávaných podľa časti II oddielov 1.1.5.1 a 1.1.5.2, oddielu 1.1.8 a oddielov 2.3 a 3.4 by sa mala zaviesť doložka o revízií, aby sa zabezpečilo ich prispôbenie v prípade zmien príslušných záväzných noriem, požiadaviek alebo povinností uvedených v daných oddieloch, na rámec ktorých musia ísť záväzky uvedené v daných oddieloch.
- (725) Operácie vykonávané podľa časti II oddielov 1.1.5.1 a 1.1.5.2, oddielu 1.1.8 a oddielov 2.3 a 3.4, ktoré presahujú programové obdobie rozvoja vidieka 2014 – 2020, by mali obsahovať doložku o revízií, aby sa umožnilo ich prispôbenie právnemu rámcu nasledujúceho programového obdobia.
- (726) Ak príjemca prispôbenia uvedené v bodoch (724) a (725) neprijme alebo nevykoná, účinnosť záväzku uplynie a výška pomoci by sa mala znížiť na výšku zodpovedajúcu obdobiu do uplynutia účinnosti záväzku.

3. **Predkladanie správ a monitorovanie**

- (727) Členské štáty musia v súlade s nariadením Rady (ES) č. 659/1999⁽⁸⁹⁾ a nariadením Komisie (ES) č. 794/2004⁽⁹⁰⁾ a ich následnými zmenami predkladať Komisii výročné správy.
- (728) Výročná správa musí obsahovať aj informácie týkajúce sa:
- a) chorôb zvierat alebo škodcov rastlín podľa oddielu 1.2.1.3;
 - b) meteorologické informácie o druhu, čase výskytu, relatívnom rozsahu a lokalite poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, alebo prírodných katastrof podľa oddielov 1.2.1.1 a 1.2.1.2 v uvedenom poradí.
- (729) Komisia si vyhradzuje právo vyžiadať si v jednotlivých prípadoch ďalšie informácie o existujúcich schémach pomoci, ak to je potrebné na to, aby si mohla plniť svoje povinnosti podľa článku 108 ods. 1 zmluvy.
- (730) Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa uchovávali podrobné záznamy o všetkých opatreniach týkajúcich sa poskytnutia pomoci. Tieto záznamy musia obsahovať všetky informácie potrebné na zistenie toho, či boli v náležitých prípadoch dodržané všetky podmienky týchto usmernení týkajúce sa oprávnených nákladov a maximálnej prípustnej intenzity pomoci. Záznamy sa musia uchovávať počas obdobia 10 rokov odo dňa poskytnutia pomoci a na požiadanie sa musia predložiť Komisii.

4. **Uplatňovanie týchto usmernení**

- (731) Komisia bude tieto usmernenia uplatňovať od 1. júla 2014.
- (732) Komisia bude tieto usmernenia uplatňovať na všetky notifikované opatrenia pomoci, v súvislosti s ktorými musí prijať rozhodnutie po 1. júli 2014, a to aj v prípade, ak bola pomoc notifikovaná pred týmto dátumom. Individuálna pomoc poskytnutá na základe schválených schém pomoci a notifikovaná Komisii na základe povinnosti notifikovať takúto pomoc individuálne sa však bude posudzovať podľa usmernení, ktoré sa vzťahujú na schválenú schému pomoci, z ktorej vychádza individuálna pomoc.
- (733) Neoprávnene poskytnutá pomoc sa bude posudzovať v súlade s pravidlami platnými v čase poskytnutia danej pomoci. Individuálna pomoc poskytnutá v rámci neoprávnenej schémy pomoci sa bude posudzovať podľa usmernení, ktoré pre neoprávnenú schému pomoci platili v čase poskytnutia individuálnej pomoci.

⁽⁸⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 3).

⁽⁹⁰⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

(734) Predchádzajúce usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 až 2013 sa zrušujú dňom uplatňovania týchto usmernení. Pokiaľ ide o opatrenia rozvoja vidieka spolufinancované z prostriedkov EPFRV, ak to právne predpisy Únie umožňujú a je to v súlade s podmienkami stanovenými v pravidlách týkajúcich sa rozvoja vidieka, členské štáty môžu aj naďalej prijímať nové záväzky podľa predchádzajúcich usmernení o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 až 2013 v súlade s ich bodom 189⁽⁹¹⁾.

5. *Návrhy vhodných opatrení*

(735) V súlade s článkom 108 ods. 1 zmluvy Komisia navrhuje, aby členské štáty vykonali vo svojich súčasných schémach pomoci zmeny tak, aby ich uviedli do súladu s týmito usmerneniami, a to najneskôr do 30. júna 2015. So zreteľom na toto oneskorenie sa uplatňujú tieto výnimky:

- a) súčasné schémy pomoci v prípadoch, v ktorých posúdenie zlučiteľnosti podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 Komisia vykonala v súlade s nariadením (ES) č. 1857/2006, musia byť v súlade s týmito usmerneniami najneskôr od 1. januára 2015;
- b) súčasné schémy pomoci, ktorých účelom je dodržiavanie noriem podľa podkapitoly IV.E. usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013, a pomoc na nákup lesnej pôdy využíwanej ako chránená prírodná oblasť sa musia ukončiť do 30. júna 2016;
- c) súčasné schémy pomoci na oslobodenie od dane a jej zníženie podľa smernice 2003/96/ES uvedené v podkapitole VI.F usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 musia spĺňať príslušné horizontálne pravidlá usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia a v energetike na roky 2014 – 2020 do 30. júna 2016, pokiaľ takáto pomoc nie je oslobodená od notifikačnej povinnosti;
- d) uplatňovanie súčasných schém pomoci na predčasný odchod do dôchodku by sa malo postupne ukončiť najneskôr do 31. decembra 2018.

(736) Členské štáty sa vyzývajú, aby dali svoj výslovný bezpodmienečný súhlas s týmito návrhmi vhodných opatrení do dvoch mesiacov od dátumu uverejnenia týchto usmernení v Úradnom vestníku Európskej únie. Ak Komisia nedostane odpoveď, bude predpokladať, že daný členský štát nesúhlasí s navrhovanými opatreniami.

6. *Uplynutie platnosti*

(737) Tieto usmernenia sa budú uplatňovať do 31. decembra 2020. Komisia sa môže rozhodnúť tieto usmernenia kedykoľvek revidovať alebo zmeniť, ak by to bolo nevyhnutné z dôvodov súvisiacich s politikou hospodárskej súťaže alebo v záujme zohľadnenia iných politík Únie, napríklad poľnohospodárskej politiky, politiky rozvoja vidieka alebo politiky týkajúcej sa zdravia ľudí a zdravia zvierat, politiky ochrany rastlín a životného prostredia, či medzinárodných záväzkov, prípadne z akýchkoľvek iných opodstatnených dôvodov.

⁽⁹¹⁾ V zmenenom znení z 19. novembra 2013, Ú. v. EÚ C 339, 20.11.2013, s. 1.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK